

HUMANISTINEN
AMMATTIKORKEAKOULU

OPINNÄYTETYÖ

Twist-kesätyö maailmalle

Twist-kesätyömallin tuotteistaminen oppaaksi

Iina Karikumpu

Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma (210 op)

9/2017

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU
Koulutusohjelman nimi
kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma

TIIVISTELMÄ

Työn tekijä Iina Karikumpu	Sivumäärä 50 ja 64 liitesivua
Työn nimi Twist – kesätyö maailmalle. Twist – kesätyömallin tuotteistaminen oppaaksi.	
Ohjaava(t) opettaja(t) Anita Saaranen – Kauppinen ja Jari Klemola	
Työn tilaaja ja/tai työelämäohjaaja Iisalmen kaupungin nuorisopalvelut	
Tiivistelmä <p>Tämä opinnäytetyö on tehty Iisalmen kaupungin nuorisopalveluille. Opinnäytetyön aiheena on Twist – kesätyön mallintaminen oppaaksi. Oppaan tarkoituksena on saada Twist – kesätyö toimintamalli muiden nuorten parissa työskentelevien tahojen käyttöön. Oppaan avulla koko toimintamalli voidaan aloittaa kokonaan uudessa ympäristössä. Vastaavasti oppaasta voi myös saada jo olemassa olevaan kesätyötoimintaan uusia ideoita.</p> <p>Opinnäytetyön päätavoitteena oli laadukkaan oppaan luominen Iisalmen nuorisopalveluiden käytettäväksi Twist–kesätyö mallista. Päätavoitteen sisälle kiinnittyi myös muita tavoitteita: Twist–kesätyöhön perehtyminen sekä siihen osallistuminen, nuorten työllistymiseen ja sen merkitykseen syventyminen, tiedon sekä kokemusten kerääminen eri menetelmien avulla onnistuneesti, oppaan järjestelmällinen suunnittelu ja toteutus sekä sen ulkonäön kehittäminen.</p> <p>Opinnäytetyössä tarkastellaan yleisesti työelämän pelisääntöjä, nuorten työelämätaitoja, ryhmätyöskentelyä, osallisuutta, kesätöiden merkitystä nuorille sekä lakia nuorista työntekijöistä, joka on erittäin oleellinen huomioitava asia palkatessaan alaikäisiä töihin. Lisäksi opinnäytetyössä käydään läpi oppaan suunnittelu, toteutus, sisältö sekä sen onnistuminen.</p> <p>Menetelminä oppaan luomisessa käytin osallistuvaa havainnointia sekä haastatteluita. Näiden menetelmien avulla sain kattavan kuvan Twist–kesätyöstä. Tämä antoi mahdollisuuden laadukkaan oppaan tekemiselle.</p> <p>Opinnäytetyö onnistui tavoitteiden mukaisesti. Opinnäytetyön tuotoksia voi hyödyntää eri nuorisotyön ammattilaiset omilla kentillään. Opasta käytettäessä sen eri osa-alueita tulee kuitenkin pystyä muokkaamaan omaa organisaatiota varten tarvittavaan muotoon. Opas on helposti saatavilla verkkolehtenä osoitteesta: https://issuu.com/iisalmennuorisopalvelut/docs/twist-kes_ty__</p> <p>Twist–kesätyössä on paljon annettavaa myös Iisalmen ulkopuolelle. Toivon, että tämän opinnäytetyön avulla se tavoittaa monia nuorten parissa työskenteleviä. Itse toimintatavasta on todella moneksi ja sitä voi helposti muokata eri tarpeita vastaavaksi.</p>	
Asiasanat nuoret, kesätyö, työelämä, työyhteisötaidot, nuoret työntekijät, elämänhallinta, oppaat (teokset)	

HUMAK UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES
Name of the Degree Programme

ABSTRACT

Author Iina Karikumpu	Number of Pages 50 and 64 appendix pages
Title Twist-summer employment on the map. Twist-summer employment model to guide	
Supervisor(s) Anita Saaranen – Kauppinen and Jari Klemola	
Subscriber and/or Mentor Iisalmi city youth work	
Abstract <p>This thesis is made for the Iisalmi city youth work. This thesis subject is Twist-summer employment and writing a guide about it. In this guide you get instructions how to put Twist-summer employment into action in new organisations. Also you can get new tips if you have already different summer employment activities.</p> <p>The purpose of this thesis was to create a high-quality guide about Twist-summer employment. I explored working life rules, young adults work community skills, group working, importance of summer employment for young adults and law of the young employees.</p> <p>Used methods was interviewing and participative observation. These methods gave extensive image about Twist-summer employment. This extensive image gave opportunity to create high-quality guide. This thesis completed all appointed goals. Result was a fresh, logical and lucid guide</p> <p>Results of this thesis can make good use of different youth work professionals by their own fields. Twist-summer employment can give a lot of new ideas. I hope that this thesis reach a lot of people who work among youth. You can read guide in this web address: https://issuu.com/iisalmennuorisopalvelut/docs/twist-kes_ty</p>	
Keywords young people, summer employment, working life, work community skills, young employees, life management, guides (literary works)	

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	5
2 TAUSTA	7
2.1 Iisalmen kaupungin nuorisopalvelut	8
2.1 Twist-kesätyö	9
3 TIETOPERUSTA	12
3.1 Nuorten työelämätaidot	15
3.2 Työelämän pelisäännöt	18
3.3 Laki nuorista työntekijöistä	25
3.4 Ryhmätyöskentely	27
3.5 Osallisuus	32
3.6 Kesätöiden merkitys ja nuorten työllistyminen	34
4 MENETELMÄLLISET VALINNAT	36
4.1 Haastattelu	36
4.2 Osallistuva havainnointi	40
5 OPAS	42
5.1 Prosessin kuvaus	43
5.2 Oppaan sisältö	49
6 YHTEENVETO JA POHDINTA	51
6.1 Tilaajan arvio oppaasta	53
6.2 Oppaan levitys	54
LÄHTEET	56
LIITTEET	58

1 JOHDANTO

Kesätöiden tarjoaminen nuorelle ei ole ainoastaan rekrytointia. Se on omalta osaltaan yhteiskunnallisesti vastuullinen teko. Sen vuoksi on myös tärkeää, että jokainen työntekijä tulee olla sitoutunut huolehtimaan hyvän kesätyökokemuksen luomisesta työpaikalla. (Vastuullinen kesäduuni 2017, 12 – 14.) Kesätöissä nuorille kannattaa antaa mahdollisuuksia osallistua erilaisiin työpaikan toimintoihin sekä antaa nuoren ilmaista omia ideoitaan ja osaamistaan. Työpaikoilla tulee kuitenkin osata arvioida nuorelle sellaisia työtehtäviä, joihin hänen osaaminen riittää. Työpaikoilla positiivinen vuorovaikutus, läsnäolo ja oma esimerkki ovat hyviä edellytyksiä työssä onnistumiselle. (Vastuullinen kesäduuni 2017, 63.)

Vastuullisen kesätyön periaatteet voidaan jakaa kuuteen osaan, jotka auttavat tekemään kesätyökokemuksesta jokaiselle osallistujalle hyvän: **Hyvä hakijakokemus:** Nuorelle yksi vuoden jännittävimmistä hetkistä on kesätyön hankkiminen. Vastuullinen työnantaja huolehtii, että hakijat ovat ajan tasalla rekrytointiprosessin etenemisestä sekä siitä, miten hakuprosessissa on käynyt. **Mielekäs työ:** Ensimmäisten kesätöiden kautta nuori luo ensimmäiset konkreettiset käsitykset työelämästä. Vastuullinen kesätyönantaja antaa nuorelle positiivisen kuvan työelämästä. Tämä voi kannustaa nuorta opiskelemaan ja valmistumaan nopeammin. Mielekäs kesätyö vastaa nuoren osaamista sekä jakson työtehtävät, vastuut ja valtuudet on selvästi määritelty. **Perehdytys ja ohjaaminen:** Kesätyöläiselle kerrotaan kattavasti työpaikan pelisäännöt ja käytöstavat sekä muut olennaiset työskentelyyn tarvittavat asiat. Hyvän perehdyttämisen kautta nuori pääsee nopeammin kiinni työtehtäviin. Työjakson ajaksi ohjaamiseen kannattaa nimetä vastuuhenkilö, joka seuraa ja ohjaa työskentelyä jakson aikana. Palautteen anto on myös yksi tärkeä osa ohjaamista. (Vastuullinen kesäduuni 2017.) **Oikeudenmukaisuus ja tasapuolisuus:** Nuorta kohdellaan tasapuolisesti muiden työntekijöiden kanssa. Kesätyöntekijälle tulee tarjota samanlainen työympäristö ja työvälineet kuin kaikille muillekin työntekijöille. **Kohtuullinen palkka:** Kesätyöntekijän palkka tulee olla työn vaatimuksen ja nuoren kokemuksen mukaisesti määritetty. **Kirjallinen työsopimus ja todistus:** Nuorien kanssa tehdään kirjallinen työsopimus. Myös työsuhteen päättyessä annetaan kirjallinen työtodistus. Lisäksi

palautekeskustelu kannattaa käydä läpi työsuhteen päättyessä. (Vastuullinen kesä-duuni 2017.)

Tässä opinnäytetyössä luon Iisalmen kaupungin nuorisopalveluille käyttöön oppaan heidän itse kehittämästään Twist-kesätyöstä. Tarve oppaan tekemiselle on syntynyt eri tahojen kiinnostuksesta Twist-kesätyön toimintamallia kohtaan. (Immonen 2017.) Oppaan tehtävänä on auttaa toimintamallin käytön aloittamisessa tai vastaavasti antaa uusia ideoita jo olemassa oleviin kesätyömalleihin. Opas tulee eri tahojen käyttöön verkkojulkaisun kautta. Oppaaseen tulee ottaa huomioon kaikki kesätyötoimintaan liittyvä toiminta. Tällaisia toimintoja on erilaiset suunnittelu ja kehittämistyöt, kesätyötoiminnan markkinointi nuorille sekä prosessi työnhausta itse kesätyön toteuttamiseen.

Opinnäytetyön tekoprosessin rinnalla toimin Iisalmen nuorisopalveluilla koulun syventävässä harjoittelussa, joka tuki omalta osaltaan vahvasti opinnäytetyöprosessin etenemistä. Harjoittelun aikana toimin tiiviisti myös Twist-kesätyön mukana. Harjoittelun työtehtäviin kuului esimerkiksi hakemusten palautuspisteen pitäminen ja haastatteluihin sekä valintapäivään osallistuminen. Harjoittelujakso pidettiin vuonna 2017 ja se kesti helmikuusta toukokuuhun. Harjoittelun jälkeen työskentelin kesän aikana yhtenä kesäohjaajana Twist-nuorille kesä – heinäkuun ajan.

Oppaan tekoa varten tuli tutustua monipuolisesti eri materiaaleihin jo aiemmista vuosista Twist-kesätyöstä sekä hyödyntää työntekijöiden ammattitaitoa ja kokemuksia. Lisäksi oppaan tekoon täytyi ottaa huomioon myös sen visuaalinen suunnittelu. Oppaan ulkonäkö suunniteltiin yhteistyössä tilaajan kanssa. Menetelminä oppaan koamisessa käytin haastatteluita sekä osallistuvaa havainnointia. Opinnäytetyön myötä sain kokea monipuolisen kevään sekä kesän Twist-kesätyön parissa ja uskon, että kyseisellä menetelmällä on paljon annettavaa myös muille organisaatioille, jotka nuorten parissa työskentelevät.

2 TAUSTA

Twist-kesätyö on kasvatuksellinen kesätyömuoto, josta vain yksi pieni osa on itse konkreettinen kesätyöjakso. Kaikki Twist-toiminta tähtää nuorten elämänhallinnan opetteluun kuten työelämätaitojen kartuttamiseen, työelämän pelisääntöihin perehtymiseen sekä erilaisten arkisien taitojen vahvistamiseen ja vuorovaikutustaitojen kehittämiseen. (Immonen 2017.) Jo esimerkiksi markkinoinnin aikaan pyritään antamaan nuorille eväitä työnhakuun toiminnan markkinoinnin ohessa, neuvotaan hakemuksen kirjoittamiseen sekä työhaastatteluun esimerkiksi järjestetyn oppitunnin avulla. Jokaisessa vaiheessa nuorille kerrotaan sen vaiheen sekä tulevan työelämän perusteista ja työnhaun eri vaiheista sekä siitä, miksi mikäkin vaihe on tärkeä. Tukeminen, ohjaaminen, palautteen antaminen ja kannustaminen ovat tärkeitä teemoja Twistin järjestämisessä. Työnhaku on täysin oma lajinsa, jota kukaan ei voi opetella kuin sitä tekemällä.

Twist-kesätyömalli on ainutlaatuinen Suomessa, sellaista kesätyötoimintaa ei ole sellaisenaan millään muulla paikkakunnalla (Immonen 2017). Oppaan tehtävänä on auttaa Twist-toimintamallin käytön aloittamisessa tai vastaavasti antaa uusia ideoita jo olemassa oleviin kesätyömalleihin, jotka tarjoavat nuorille esimerkiksi työkokeiluita tai muita palveluita, joissa tutustutetaan nuoria työelämän sääntöihin ja –maailmaan. Oppaaseen tulee kaikki tarvittava tieto ja materiaali toimintamallin toteuttamisen avuksi.

Oppaassa tulee ottaa huomioon kaikki kesätyötoimintaan liittyvä toiminta, eikä vain ainoastaan itse kesätyöprosessi hakemuksista työskentelyyn. Tällaisia toimintoja on esimerkiksi erilaiset suunnittelu- ja kehittämistyöt työntekijöiden kesken, kesätyötoiminnan markkinointi nuorille sekä muun muassa nuorisopalveluiden järjestämät kurssit, jotka liittyvät kesätyömalliin. Jos nuori osallistuu kursseille, se katsotaan hyödyksi Twist-kesätöihin hakiessa. Oppaan tekoa varten tulee tutustua monipuolisesti eri materiaaleihin jo aiemmista vuosista Twist - kesätyöstä sekä hyödyntää työntekijöiden ammattitaitoa ja kokemuksia. Lisäksi tulee ottaa huomioon se, minkälaisia toimia toimintamallin aloittaminen tarvitsee suunnittelun ohella. Tällaisia asioita voisi olla esimerkiksi rahoitussuunnitelmat ja eri rahoituskanavien pohdinta.

lisalmen nuorisopalveluilla on halu ja tarve saada heidän itse kehittämästään toimintamallista sellainen opas, jonka avulla kyseisen toimintamallin voisi levittää eri organisaatioille, jotka nuorten parissa työskentelevät. Oppaaseen tarve on syntynyt muun muassa lähikuntien kiinnostuksesta lisalmen kehittämästä Twist–kesätyö toimintamallista. (Immonen 2017.)

Opinnäytetyöni päätavoite on laadukkaan oppaan luominen lisalmen nuorisopalveluiden käytettäväksi Twist–kesätyö mallista. Tämän tavoitteen sisälle kiinnittyy myös monia muita pienempiä tavoitteita: Twist–kesätyöhön perehtyminen sekä siihen osallistuminen, nuorten työllistymiseen ja sen merkitykseen syventyminen, tiedon sekä kokemusten kerääminen eri menetelmien avulla onnistuneesti, oppaan järjestelmällinen suunnittelu ja toteutus sekä sen ulkonäön kehittäminen.

2.1 lisalmen kaupungin nuorisopalvelut

Opinnäytetyöni toimeksiantaja on lisalmen kaupungin nuorisopalvelut. Nuorisopalvelut tarjoavat lisalmessa monenlaista toimintaa paikkakuntalaisille nuorille. Tiloina nuorisopalveluina on käytössä keskustan välittömässä tuntumassa oleva nuorisotalo, jossa pidetään avointa tilatoimintaa, liikuntavuoroja, laajasti ryhmätoimintaa sekä kursseja ja koulutuksia. Lisäksi nuorisotalolla järjestetään säännöllisesti kehitysvammaisille tarkoitettuja toimintailtoja. Toinen tila on Kangaslammen asuinalueella sijaitseva Nuorisotupa, jossa toimii avoin tilatoiminta kaksi kertaa viikossa. Kolmas tila on Ylä-Savon Ohjaamo, jonka tila on tarkoitettu alle 30- vuotiaille nuorille sekä siellä on palvelupiste, josta saa matalankynnyksen palveluna neuvoja koulutus, työ tai muissa arjen asioissa. Ohjaamo sijaitsee aivan lisalmen ydinkeskustassa. Ohjaamossa on käytössä muun muassa asiakaspäätteitä, skanneri ja tulostin. (lisalmen kaupunki 2017.)

lisalmen nuorisopalveluiden kautta toimii myös Nuorisoneuvosto INN, joka on nuorten virallinen edustaja lisalmessa. INN:n tarkoituksena on saada edistettyä ja kehitettyä nuorten oloja sekä vapaa-ajanviettomahdollisuuksia lisalmessa. Lisäksi lisalmen nuorisopalvelut on mukana nuortenideat.fi vaikuttamiskanavalla, jonne voi ilmoittaa

oman ideansa alueen kehittämistä varten. Lisalmessa toimii myös etsivä nuorisotyö, joka on ostopalveluna lisalmen Nuorison Tuki ry:ltä. (lisalmen kaupunki 2017.) lisalmen kaupungin nuorisopalvelut ovat yhteistyössä alueen koulujen kanssa (peruskoulu ja toisen asteen oppilaitokset), joissa tehdään säännöllisesti jalkautumisia eri teemojen ympäriltä. Lisäksi lisalmen nuorisopalvelut ja lisalmen kaupunginkirjasto toimii yhteistyössä, jonka myötä on syntynyt esimerkiksi Nuorten näköiset kirjastokeskiviihokot, joissa on tekemistä eri teemojen sisältä. Nuorisopalveluilla on myös tällä hetkellä menossa Feelme – hanke, joka on nuorten toiminnallinen hyvinvointihanke. Hankkeen tarkoituksena on nuorten hyvinvoinnin, oman osallisuuden ja vaikuttamisen lisääminen. Kylät ja eri asuinalueet ovat erityisessä huomiossa hankkeessa. (Po1nt.fi 2017.)

2.1 Twist-kesätyö

Twist-kesätyön juuret ylettävät pitkälle, jo yli 20 vuoden päähän ja on luonut oman vakituisen paikkansa lisalmessa. Kesätyötoiminta lisalmessa oli aikoinaan pääsääntöisesti tarkoitettu ainoastaan 9 –luokkalaisille ja sitä vanhemmille nuorille. Nykyäänkin lisalmessa on oma kesätyömuoto peruskouluista päässeille – alle 25 – vuotiaille nuorille sekä miniyrittäjyys malli. Itse Twist-kesätyö-toiminnan ajatus lähti käyntiin 7-8 – luokkalaisten kiinnostuksesta kesätöihin. Tällöin nuorisopalveluilla lähti ajatus liikkeelle siitä, minkälaista kasvatuksellista työmuotoa kyseiselle ikäluokalle voisi järjestää, jossa voisi opetella työelämän pelisääntöjen perusteita sekä yleishyödyllisiä arkitaitoja. (Immonen 2017.)

Twist-nimi kesätyötoiminnalle on syntynyt erään nuoren ehdotuksesta ja sitä nimeä se on kantanut jo kymmenen vuoden ajan. Twist on laajentunut ja kehittynyt paljon vuosien varrella. Monia teemallisia ryhmiä sekä työtehtäviä on syntynyt nuorten ehdotuksien mukaan. Vuonna 2017 uusia ryhmiä on ollut esimerkiksi kirjastoryhmä sekä kyläryhmät, joiden työtehtävät sijoittuvat lisalmen eri kylille. (Immonen 2017.)

Alusta alkaen Twist-kesätyö on ollut lisalmelaisten 7 – 8 –luokkalaisten nuorten oma kesätyömahdollisuus. Kesätyöissä opetellaan työelämän pelisääntöjä erilaisten käytännön työtehtävien kautta. Nuoret työskentelevät pienryhmissä nuoriso – ohjaajien

opastuksella. Jokaisella ryhmällä on oma teema, minkä mukaan töitä tehdään, esimerkiksi siivoustyöt, media, teknologia tai tapahtuman tuottaminen. (Po1nt.fi 2017.)

Twist-kesätyö toimintamallissa on käytetty kunnallista yleistä virka- ja työehtosopimusta. Lisämessä palkaksi on muodostunut 5,40€/tunti, joka on muotoutunut sopimuspalkkana kaupungin ja paikallisten ammattiyhdistyksien neuvotteluiden tuloksena. Työsopimukset ovat olleet määräaikaista ja työn tekemisessä noudatetaan yleisen työehtosopimuksen periaatteita. Nuorille on myös tähdennetty sitä, että valittua ryhmää ei voi vaihtaa. Lisäksi Twist-kesätyötä suunnitellessa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon Laki nuorista työntekijöistä. (Immonen 2017.)

Vuonna 2017 lisälmen nuorisopalveluilla oli 17 eri ryhmää, joiden teemoihin ja sisältöihin on otettu huomioon nuorien omia kehitystoiveita. Ryhmissä on perusrhmiä, teemallisia ryhmiä sekä tapahtumanjärjestämisen ryhmiä. Kaikkien ryhmien tehtäviin kuuluu mahdollisen erillisen teeman lisäksi siivousta ja erilaisia kunnossapito tehtäviä: esimerkiksi ikkunanpesua, silitystä, roskien keräämistä, kitkemistä, haravointia tai tavaroiden järjestelyä. Näitä erilaisia tehtäviä voi myös järjestää yhteistyössä eri yritysten, järjestöjen sekä kunnan kanssa. Lisäksi kaikilla ryhmillä on ollut jokin tutustumiskäynti, vierailija tai jokin lyhytkurssi ryhmän teemaan liittyen. Lisämessä nuorten palautteista on tullut yhtenä toivottuna osa-alueena valokuvaus, joten sitä on sisällytetty jokaisen ryhmän toimintaan. Jokaisen ryhmän yhden työpäivän tehtävänä on valokuvaus. Valokuvaus aiheet on etukäteen mietitty ja päivän aikana myös perehdytetään nuoret kameroiden käyttöön ja laadukkaan valokuvan tuottamiseen sekä nuorille on järjestetty mediakasvatusta. Jokainen nuori tekee työjakson lopuksi portfolio-kansion, johon nuori voi koota omat työ- ja harrastustodistuksensa. Portfolio-kansion jokainen nuori saa omakseen hyödynnettäväksi työnhakuun tulevaisuudessa.

Twist-kesätyössä tulee muistaa nuorisotyön eri näkökulmat. Nuorisotyön neljä yleistä tehtävää on: sosialisatiofunktio, personalisatiofunktio, kompensatiofunktio sekä resursointi- ja allokontifunktio. Ensimmäinen yleinen tehtävä on sosialisatio, joka tarkoittaa nuorten liittämistä yhteiskuntaan ja kulttuuriin hyväksi todettujen arvojen, roolien käyttäytymis- ja toimintamallien siirtämistä uudelle sukupolvelle. Sosiaaliseen liittyy olennaisesti tietojen, taitojen, arvojen ja toimintatapojen välittäminen, jonka myötä mahdollistetaan nuoren osallistuminen eri yhteisöjen kehittämiseen. (Nie-

minen 2014, 23-24.) Toinen tehtävä on ohjata nuoren kehittymistä omaksi itsekseen eli personalisaatiota. Tarkoituksena on tukea kasvua itsenäiseksi ja omat tarpeensa tuntevaksi yksilöksi. Nuorisotyön tulee tarjota tilaisuuksia kasvulle sekä oppimiskokemuksille. (Nieminen 2014, 24.) Kolmas tehtävä on kahden edeltävän osa-alueiden mahdollisten vaikeuksien korjaaminen eli kompensatio. Nuorisotyöllä autetaan nuoria, joilla on ongelmia omien mahdollisuuksien toteuttamisessa tai yhteiskuntaan liittymisessä jollakin tavalla. Tarkoitus on korjata tasa-arvoon, yhdenvertaisuuteen ja elämänhallintaan liittyviä ongelmia sekä kohdistaa toimintaa erityisryhmien nuoriin. (Nieminen 2014, 25.) Neljäs tehtävä vaikuttaa yhteiskunnan nuorille osoittamiin voimavaroihin sekä niiden suuntaamiseen. Nuorisopolitiikan tarkoituksena on vaikuttaa siihen, kuinka nuoret otetaan huomioon yhteiskuntapoliittisessa päätöksenteossa. Näitä elämänalueita ovat muun muassa koulutus, työelämä, toimeentulo, politiikka, asuminen sekä terveys. Nämä funktiot eivät ole toisiaan pois sulkevia, vaan nuorisotyö voi toteuttaa samanaikaisesti useampaa niistä. (Nieminen 2014, 25–27.)

Kaikki töihin valinnat eivät mene perinteisten työelämän valintojen mukaan, vaan nuoria voi tulla valituksi työjaksolle nuorisotyön eri periaatteiden perusteella. Twist – kesätyössä tärkeitä lähtökohtia ovat nuorten osallisuuden edistäminen, sosiaalinen vahvistaminen, yhteiskunnassa toimimisen edellytyksien saaminen, nuoren kasvun sekä itsenäistymisen tukeminen, yhdenvertaisuuden edistäminen, kasvu- ja elinolojen parantaminen sekä terveiden elämäntapojen ja elämänhallinnan tukeminen. (Immonen 2017.)

3 TIETOPERUSTA

Twist-kesätyön tarkoituksena antaa siihen osallistuville nuorille eri työelämätaitojen sekä työelämän pelisääntöjen perusteita tulevaisuutta varten. Kasvatuksellinen työote on erittäin tärkeää toivotun lopputuloksen saamiseksi. Jotta kesätyötä pystyisi tuottamaan kattavasti, työtä suunnitellessaan ja toteuttaessaan tulee ottaa huomioon siihen osallistuvien nuorten ikä sekä kehitystaso. Lisäksi se auttaa ymmärtämään nuorten käyttäytymisessä sekä toiminnassa näkyviä erilaisia ilmiöitä, jotka voivat vaikuttaa selittämättömiltä (Lehtinen & Kuusinen 2001, 34).

Nuoruus on oma tärkeä elämänvaiheensa ihmisen elinkaareissa. Sen aikana tapahtuu huomattavia fyysisiä sekä psyykkisiä muutoksia. Nuoruudesta itsestään erotetaan useampia eri vaiheita sekä niiden sisälle liittyviä kriisejä ja kehitystehtäviä. Näitä vaiheita ovat: varhaisuoruus (12-16v), nuoruuden keskivaihe (16-19v) sekä myöhäisnuoruus (19-25v). Nuoruuden alkaminen on suhteellisen helppo määrittellä sen tuomien fyysisten muutoksien myötä. Nuoruuden ja aikuisuuden välistä rajaa on sen sijaan vaikeampi rajata. (Nurmiranta, Leppämäki, Horppu 2009, 72-80.) Täytyy myös muistaa, että kehitys tapahtuu jokaisella yksilöllisesti ja eri nuoruuden vaiheiden rajat voivat häilyä. Twist-kesätyössä työskentelee 13-15- vuotiaita nuoria, joten seuraavat kappaleet painottuvat varhaisuoruuden vaiheeseen.

Nuoren fyysiset muutokset ovat suurimmassa murroksessa varhaisen nuoruusiän aikana. Murrosiän alkamisaika vaihtelee yksilöittäin erittäin paljon, toisilla se voi alkaa jo 10 – vuotiaana, toisilla vasta 16-vuotiaana. Keskimäärin se kuitenkin alkaa noin 12 – vuotiaana. Fyysiset muutokset johtuvat hormonitoiminnan muutoksista. Estrogeenin sekä testosteronin pitoisuuksien lisääntyminen vaikuttavat sukukypsyyden kehittymiseen sekä sukupuoleen liittyvien ominaisuuksien kehitykseen. Lisäksi kasvuhormonin myötä pituutta voi tulla lisää jopa 10-15 cm vuodessa. Molempiin sukupuoliin liittyy omat ominaiset fyysiset kehittymisen kohteet. Fyysiset muutokset voivat aiheuttaa epävarmuutta ja tutkimuksien mukaan tytöt kokevat tätä hieman poikia enemmän. Oman kehon kypsyydestä tai fyysisestä vetovoimasta saatu kokemus on osa jokaisen identiteetin kehitystä. Oma seksuaalisuus voi olla samaan aikaan kiinnostava sekä hyvin hämmentävä. (Nurmiranta ym. 2009, 72-74.)

Varhaisessa nuoruusvaiheessa psykososiaalisella alueella olennaisia sekä merkittäviä asioita ovat eri auktoriteettien vastaan kapinointi, erillisyytensä ja irtaantumisen aloitus vanhemmista sekä ystävyys-suhteiden luominen ikätovereiden parissa. Irrottautuminen vanhemmista on hidas ja kivulias prosessi. Yhteenotot vanhempien ja nuoren välillä voi olla rajuja ja hän voi etsiä tukea ikätovereiltaan. Vaikea kriisi nuoren sekä vanhempien välillä kertoo yleensä siitä, että heidän välillään oleva riippuvuus-suhte on vahva. Nuori samanaikaisesti voi yrittää irrottautua vanhemmista, mutta toisaalta uhmata sitä palauttaa suhdetta myös entiseksi. Nuori haluaisi itse määrätä omista asioistaan, mutta kuitenkin vastuu sekä vapaus pelottavat. (Nurmiranta ym. 2009, 77.) Tähän prosessiin liittyy paljon pelkoa ja ahdistusta olla erilainen, kuin muu perhe, epäluottamusta omiin kykyihinsä, syyllisyyttä siitä, että kaverit ottavat perheen asemaa elämässä sekä oman seksuaalisuuden sisältämien tarpeiden toteuttamisesta (Lehtinen ym. 2001, 35).

Osa nuorista selviää tynemmin selkeään minuuteen, mutta on tavallista, että nuoren mielialat vaihtelevat nopeasti, hän voi olla välillä hyvin vihainen sekä uhmakas. Viha kuitenkin laantuu aikanaan, sen avulla nuori luo omia rajojaan. Tunne-elämässä nuorella tapahtuu monia murroksia ja hän on hyvin herkkä monille vaikutteille, niin positiivisille kuin negatiivisille. Nuorella on hyvin usein jatkuva tunnenälkä ja hänellä on tarve etsiä suuria elämyksiä. Omiin tunteisiinsa tutustuminen sekä tunne-elämän hallinnan harjoittaminen antavat hyvät valmiudet syvien ihmissuhteiden ylläpitämiseen. (Nurmiranta ym. 2009, 78.) Ihmisen persoonallisuus tai yksilöllisyys ei johdu biologiasta, vaan se rakentuu erilaisten sosiaalisten suhteiden kautta. Hän kehittyy sekä muuttuu erilaisissa sosiaalisissa suhteissa, jotka määrittävät yksilön kehitystä. Monilla muodollisilla sekä epämuodollisilla keinoilla tapahtuva sosiaalistaminen pyrkii yksilöiden muokkaamiseen kykeneviksi osallistumaan sosiaaliseen vuorovaikutukseen sekä osallistumaan yhteiskunnan toimintaan. (Lehtinen ym. 2001, 18-19.) Nuori tarvitsee murrosikänsä aikana minuutensa rakentamiseen useita peilejä, joina toimii esimerkiksi vanhemmat sekä ystävät. Vanhemmilla on tärkeä rooli rajojen asettajana sopivassa määrin, jotta mahdollistuu kypsän tasapainoisen minuuden kehittyminen. (Nurmiranta ym. 2009, 78.)

Minuuteen liittyvät prosessit ovatkin erittäin tavallisia nuoruudessa. Nuoruusiässä alkaa kehitysprosessi, jossa luodaan aidosti laadullinen kuva omasta itsestään. (Lehtinen ym. 2001, 31.) Käsitys itsestään voi muuttua todella paljon ja sen myötä voi olla esimerkiksi mahdollista vapautua lapsuudessa ilmenneistä ongelmista, esimerkiksi ujoudesta. Minäkuva monipuolistuu ja nuori oppii näkemään itsestään monia erilaisia puolia, esimerkiksi millainen hän on sosiaalisesti, fyysisesti, kognitiivisesti sekä emotionaalisesti. Lisäksi minäkäsitys muuttuu nuoruuden aikana aikasidonnaiseksi. Tämä prosessi auttaa nuorta ymmärtämään sen, kuinka historia vaikuttaa tulevaisuuteen. (Nurmiranta ym. 2009, 76.)

Identiteetti on olennainen sisältö ihmisen minäelämyksessä. Se antaa valmiudet vastata kysymyksiin siitä, ”kuka minä olen.” Identiteetti antaa valmiudet vaihtuvissakin tilanteissa tuntea sen, kuka, millainen ja mitä hän on. Lisäksi se antaa psyykkiselle olemassaololle elämyksen jatkuvuudesta, samuudesta sekä eheydestä. Identiteetin muodostuminen perustuu nuorella vuorovaikutukseen omien minään koskevien käsityksien sekä niiden käsityksien välillä, joita hän uskoo, että hänelle tärkeillä ihmisillä hänestä olevan. Identiteetin kehitys on koko ihmisen elinkaaren mittainen prosessi. Nuoruusiän fyysinen ja psyykinen kehitys yhdistyneenä sosiaaliseen ympäristöön sekä sosiaaliset instituutiot tuovat esiin identiteetin kehitysprosessin, jonka tuloksena yksilö tunnistaa itsensä ainutlaatuiseksi yksilöksi lapsuuden päättyessä. (Lehtinen ym. 2001, 31-32.) Mitä monipuolisempi nuoren minäkäsitys on, sitä pienemmällä todennäköisyydellä nuori ajautuu kielteisten elämäntapahtumien psyykkisiin vaikutuksiin, esimerkiksi syrjäytymiseen, masennukseen tai itsetuhoisuuteen (Nurmiranta ym. 2009, 76).

Erilaiset nuorisokulttuurit ovat olleet tavanomaisia nuorten elämässä jo useiden vuosikymmenien ajan. Suomalaisen nuorisokulttuurin katsotaankin syntyneen jo 1950-luvulla. Nämä kulttuurit ovat syntyneet lähinnä vastakulttuureiksi valtakulttuurille. Jokaisella vuosikymmenellä nuorisokulttuureilla oli omia ominaisia piirteitään. 2000-luvun nuoriso on oppinut elämään sellaisessa yhteiskunnassa, jota leimaa pirstaleisuus, mutta toisaalta myös yhteisöllisyys. Lisäksi olennainen asia nuorten elämässä on erilaiset mediaverkot. Nuorten elämässä on valloillaan valinnan vapaus sekä samalla valinnan vaatimus. Tuntuu, että kuin olisi ikään kuin pakko toteuttaa itseään jollakin tavalla. Nykyään on myös mahdollista, että nuori rakentaa kokonaan erillisen

identiteetin esimerkiksi internetin keskustelupalstoille tai blogeihin. Nykypäivänä eri ryhmät lomittuvat keskenään, eikä nuoret enää koe kuuluvansa johonkin tiettyyn ryhmään tai sitoudu enää alakulttuureihin, puolueisiin tai ideologeihin. (Nurmiranta ym. 2009, 90.)

3.1 Nuorten työelämätaidot

Hyvin suoritettut koulutukset luovat työllistymiselle hyvän pohjan, joiden varassa työelämään siirtyminen voi toteutua jouhevammin. Oppiminen on kuitenkin jatkuva prosessi ja uusia asioita täytyy omaksua koko elämänsä ajan myös työelämän saralla. Osaaminen on ennakoedellytys sille, että menestyy työelämässä, mutta asenteellakin on oma iso merkityksensä. Oikea asenne ja hyvät tavat kantavat työelämässä pitkälle ja ne voi joskus jopa korvata ammattitaidossa olevia puutteita työnhaussa. Nuorten työllistyminen vaatii myös oikeita asenteita sekä tekoja työpaikkojen suunnalta. (Kiuru 2013, 10 – 11.)

Työpaikkailmoituksissa yleensä toivotaan hyvin paljon työkokemusta, olipa siinä mistä tahansa alasta kyse. Kuitenkaan nuorella ihmisellä ei yleensä sitä työkokemusta paljoa ole. Sen sijaan nuorella henkilöllä voi olla avoin asenne työtehtäviä kohtaan, suuri halu oppia uutta ja kyky innostua ja innostaa sekä halu kehittää ja kehittyä. Nuorella yleensä on myös hallussa uusin teoria koulutuksen puolesta ja hallussaan modernit välineet. Ja vaikka työelämän alkumetreillä joutuisin niihin niin sanottuihin rutiinihommiin, on tärkeää, että työhön suhtautuminen on rakentavaa ja että kaikki työt hoituvat kunnialla loppuun asti työnkuvasta riippumatta. Tällä tavoin voi turvata sitä, että työura jatkuu halutulla tavalla ylöspäin. (Järvinen 2013, 16.) Asenteet jäävät elämään pitkäksi aikaa työmaailmaan, niin hyvät kuin huonotkin.

Tärkeä neuvo nuorille on se, että kannattaa käydä mahdollisimman paljon erilaisissa työpaikoissa. Vähemmän halutuille aloille tai vähemmän halutuille työpaikoille voi päästä helpommin ja se myös antaa omalta osaltaan uusia taitoja myös tulevaisuuden työpaikkoihin. Lisäksi kokemusten karttuessa näkee entistä kirkkaammin sen, minkälaisia töitä haluaa vanhempana tehdä. Nuorta ihmistä palkatessaan työnantajille mikä tahansa työkokemus on tärkeää, koska siitä he näkevät, että nuori on

valmis tekemään monenlaisia töitä ja että hän omaa ennakkoluulottoman asenteen. (Latvala 2013, 26.)

Nuoret kokevat, että työmaailmassa heille suurimpia haasteita ovat omien taitojen esille tuominen, työelämätaitojen tunnistaminen ja kehittäminen sekä yleisesti työnhakuprosessin ymmärtäminen. Nuoret kaipaavat tukea ja ohjausta työelämään liittyvissä asioissa. (Manai 2013, 41.) 69% lukiolaisista ja 48% yläkoululaisista kaipaisi lisää työelämään liittyvää tietoa ja opetusta (Vastuullinen kesäduuni 2017, 10). Erilaiset konkreettiset esimerkit työelämästä ja yleisesti kannustusta työelämään lähtemiseksi on koettu tarpeellisiksi asioiksi. Tällaisia voisi olla muun muassa erilaiset uratarinat sekä vahvempaa konkretiaa oppiaineen ja työelämän välille. Oppilaitoksilla, kouluilla ja työpaikoilla olisi tässä hyvä kehittämisen kohde, jotta nuoret saisivat tulevaisuudessa enemmän tarvitsemaansa tukea. (Manai 2013, 41 – 42.) Twist-kesätyö antaa omalta osaltaan monelle yläkouluikäiselle tietoa ja opetusta työelämästä.

Monenlaisia työelämätaitoja tarvitaan, jotta pärjäisi työelämässä. Yleiset työelämätaidot voidaan jakaa neljään eri aiheeseen: asenne, oma-aloitteisuus, ammattitaito ja vuorovaikutus. Näiden työelämätaitojen perusteiden avulla voi päästä pitkälle työelämässä. (Manai 2013, 51.)

Hyvä asenne on erittäin tärkeä jo työnhakuprosessissa. Työnhaun aikana tulee tehdä monia kymmeniä hakemuksia, joista mistään ei pakosti saa työpaikkaa. Yrittäminen kannattaa aina ja on vain jatkettava rohkeasti eteenpäin. Jos asenne on kohdillaan, homma lähtee pakosti jossain vaiheessa etenemään. Työelämässä hyvällä asenteella tarkoitetaan sitä, että on innostunut ja halua oppia lisää. Asenteet näkyvät ihmisestä läpi, niitä on hankala peitellä. Sekä huono että hyvä asenne jää työpaikkojen muistiin ja siksi on erittäin tärkeää yrittää pitää asenne positiivisena. Oma asennettaan pystyy kehittämään esimerkiksi katsomalla asioita eteenpäin pitkällä tähtäimellä. Yksi epämiellyttävä työ voi olla portti parempaan tehtävään. Työkokemuksesta saa paljon enemmän irti, jos niihin asennoituu niin, että jokainen työkokemus on mahdollisuus. Lisäksi tämä antaa työnantajalle hyvän vaikutuksen itsestään. Asenteen merkitystä ei tulisi ikinä aliarvioida. Sellainen henkilö, jolla on asenne kohdillaan, on työyhteisössä auttavainen, ystävällinen sekä sosiaalinen. Lisäksi sellainen työyhteisö, jossa vallitsee hyvä asenne, on positiivinen paikka työskennellä, siellä on

hyvä ilmapiiri sekä hyvä dynamiikka. Myös työnantajillakin on oma vastuu työntekijöiden hyvän asenteen ylläpidossa. (Manai 2013, 53 – 54.)

Oma-aloitteisuus kertoo siitä, että työntekijä on motivoitunut ja kiinnostunut omasta työtehtävästään. Työnantajat arvostavat sitä, että uskalletaan tehdä myös sellaisia työtehtäviä, joita työnantaja ei ole erikseen antanut, mutta mitkä pitäisi päivän aikana tehdä. Uutta työtehtävää ei tarvitse jäädä odottamaan edellisen valmistuttua, vaan voi myös itse aloittaa jotakin uutta, tai vastavuoroisesti käydä kysymässä lisää tehtäviä itsenäisesti. Oma-aloitteisuus näkyy myös työnhakuprosessissa sillä tavalla, että nuori etsii myös erilaisia piilotyöpaikkoja, ottaa itse yhteyttä yrityksiin ja esimiehiin sekä markkinoi itseään erilaisilla keinoilla. (Manai 2013, 59.) Työpaikalla oma-aloitteinen työntekijä ilmaisee rohkeasti omia mielipiteitään, haluaa osallistua oman työympäristönsä kehittämiseen sekä on valmis kokeilemaan uusia asioita (Manai 2013, 60).

Ammattitaito ja osaaminen koostuvat koulutuksesta ja kokemuksista saaduista tiedoista ja taidoista. Koulutus ei ole sinällään taie menestykseen, mutta se on iso osa uralla onnistumista sekä ammattitaidon kartuttamista. Työuran edetessä ammattitaidon merkitys jonkin verran vähenee. Työnkuvan vaativa perusosa sekä tietotaito ovat ammattitaidon perustaa. Menestymisen kannalta työssä oleellista on pätevyys. Ammattitaitoon kuuluu lisäksi monia muita ominaisuuksia, esimerkiksi käytöstavat, luottavuus, rehellisyys, kunnioitus, tukeminen ja kuunteleminen. Ammattitaitoa ei siis opi pelkästään koulun penkillä istumalla, vaan osan siihen saa vain ja ainoastaan tekemällä töitä. (Manai 2013, 65.) Ammattitaito on summa koulutuksesta, käytösta-voista sekä kokemuksesta. Ammattitaidon kartumiselle hyvä alku työnantajan suun-
nalta on huolellinen perehdytys työtehtävään. (Manai 2013, 68.)

Vuorovaikutustaidot ovat erilaisia sosiaalisia kykyjä, taitoja tulla ihmisten kanssa toimeen sekä kykyä avoimeen kommunikointiin. Ilman vuorovaikutustaitoja tiedon siirtäminen ei onnistu henkilöltä toiselle tai esimerkiksi oppimiselle ei synny tuottavaa alustaa. Työpaikalla täytyy pystyä tulemaan toimeen hyvin erilaisten ihmisten kanssa. Näkemyseroja ihmisten välillä saa olla, mutta niistä keskusteleminen asiallisesti on ratkaiseva taito. Osa hyvää vuorovaikutusta on kuunteleminen, havainnointi, argumentointitaidot, puheenvuorojen pitämisen taito, keskustelun ylläpitäminen sekä tuen

osoittaminen. Vuorovaikutustaidoilla on suuri merkitys jo esimerkiksi työnhaun kohdalla. Haastattelutilanne on loistava mahdollisuus näyttää se, että työnhakijan kanssa on helppo tulla toimeen työtehtäviä tehdessään. (Manai 2013, 71.) Tulevaisuus työelämässä näyttää siltä, että työntekeminen on yhä vain enemmän yhdessä tekemistä erilaisissa tiimeissä. Näissä työympäristöissä vuorovaikutustaidot ovat suuressa merkityksessä. (Manai 2013, 72.)

3.2 Työelämän pelisäännöt

Työelämän pelisääntöjen perusteisiin perehdyttäminen on yksi tärkeä osa-alue Twist-kesätyön koko prosessin aikana. Jotta näitä pelisääntöjä kykenisi nuorille perehdyttämään, tulee ne olla myös ohjaajilla hallinnassa. Jokaisessa työpaikassa on omia käytänteitään, jotka määrittyvät esimerkiksi alojen eri työsopimuksien kautta. Kuitenkin kaikilla työpaikoilla on käytössä työelämän peruseriaatteita, jotka ovat voimassa alasta riippumatta.

Työelämän pelisääntöihin liittyy olennaisesti jo se aika, ennen kuin työpaikan on saanut. Työnhaku on oma taitolajinsa, jota ei voi oppia kuin tekemällä. Kuitenkin nuorille voi ja kannattaa neuvoa erilaisia paikkoja, mistä työpaikkoja voisi hakea: eri internet-sivut, työ- ja elinkeinotoimisto ja sanomalehdet ovat hyviä peruspaikkoja, josta työpaikkoja voi ohjeistaa etsimään. Yksi hyvä tapa on myös ottaa suoraan yhteyttä niihin yrityksiin, joista on kiinnostunut ja kysellä heiltä mahdollisista avoimista työpaikoista. On tärkeää muistaa, ettei kaikkia työpaikkoja laiteta avoimeen hakuun, vaan niitä voi tulla vastaan yllättävissäkin tilanteissa ja paikoissa. Siksi on hyvä myös kertoa työnhaku kiinnostuksestasi sekä työtaustastasi sukulaisille, ystäville ja muille verkostossasi oleville henkilöille. Tämän myötä voi esimerkiksi saada tietoa kiinnostavasta työpaikasta. (STTK 2017, 5.)

Yksi tärkeä osa-alue työpaikan saamisessa on työhakemus ja sen huolellinen täyttäminen. Työhakemuksen perusteella päätetään, kutsutaanko hakija työhaastatteluun vai ei. Työhakemuksessa kannattaa pyrkiä vastaamaan mahdollisimman hyvin niihin vaadittuihin ominaisuuksiin, mitä työnantaja on työpaikkailmoituksessa maininnut. Hakemuksessa kannattaa olla myös rehellinen, sillä epärehellisyys voi kostautua

myöhemmin. Puuttuvan työkokemuksen voi korvata monissa tehtävissä oikeanlaisella asenteella sekä uuden oppimisen innolla. Jokaiseen työpaikkaan kannattaa laatia työpaikkahakemus erikseen. Kannattaa perustella huolella se, miksi haluaisi tulla valituksi juuri tähän työpaikkaan. Työhakemuksen suositusmitta on yleensä yksi A4. (STTK 2017, 6.)

Hakemuksen liitteeksi kannattaa myös liittää oma ansioluettelo eli CV täydentämään omaa työhakemusta. Ansioluettelosta tulee käydä helposti ilmi koulutus, edelliset työpaikat sekä olennainen osaaminen. Ansioluettelossa tiedot kirjoitetaan aina niin, että uusimmat tiedot löytyvät ensimmäisenä. Hyvä ansioluettelo on selkeä ja ytimekäs. Jos ei ole vielä pitkää työkokemusta, ansioluetteloon voi kirjata kaikki työkokemukset, vapaaehtoistyöt sekä esimerkiksi koulun harjoittelujaksot työelämään, joista saamasta kokemuksesta voisi olla hyötyä työnhaussa. (STTK 2017, 6.) Twist-kesätyön ollessa nuorien ensimmäinen kosketus työelämään, työhakemus on etukäteen laaditulla pohjalla. Työhakemuksen täyttämiseen perehdytetään kaikki kohdeissä olevat nuoret koulun kanssa yhteistyössä järjestetyllä oppitunnilla. Jokainen, joka Twist-kesätyöhön hakee, haastatellaan sekä heille annetaan haastattelun jälkeen palautetta, jotta jokainen saisi kokemuksia ja onnistumisen elämyksiä jo tästä työelämän vaiheesta. Kannustava ote on erittäin tärkeää.

Työpaikkahaastatteluun kannattaa valmistautua huolellisesti. On hyvä tietää työnantajaan esimerkiksi verkkosivujen avulla. Hyvä tapa valmistautua on myös harjoitella etukäteen yleisimpien työpaikkahaastatteluiden kysymyksiä. Näitä voi olla esimerkiksi: Miksi haet tätä työpaikkaa? Mitä odotat hakemaltasi työtehtävältä? Miksi meidän tulisi valita juuri sinut? Kysymyksiin vastattaessa haastattelutilanteessa kannattaa muistaa myös se, että kysymysten tulisi liittyä haettavaan työtehtävään. Lisäksi on myös sellaisia kysymyksiä, joihin ei tarvitse vastata. Tällaisia voi olla kysymykset esimerkiksi perhetilanteesta, uskonnosta tai poliittisesta vakaumuksesta. (STTK 2017, 8-9.)

Haastatteluun täytyy saapua ajoissa sekä virkeänä. Siistit vaatteet sekä ulkonäkö antavat haastatteluun tulevasta huolitellun kuvan. Haastattelussa sanaton viestintä voi myös kertoa työnantajalle erittäin paljon, esimerkiksi ilmeet ja eleet vaikuttavat paljon siihen, minkälaisen kuvan työnantaja hakijasta saa. Haastatteluun kannattaa

ottaa mukaan ansioluettelo sekä muut tärkeät todistukset, jotka kertovat osaamisesta esimerkiksi edellisten työpaikkojen työtodistukset sekä kurssitodistukset. Lisäksi on tärkeää varautua myös siihen, että työnantaja voi kysyä haastattelun lopuksi sitä, että onko sinulla jotain kysyttävää. Jonkin kysymyksen esittäminen voi antaa työnantajalle kuvan siitä, että olet kiinnostunut kyseisestä työpaikasta. (STTK 2017, 8-9.)

Jos työnantaja on päättänyt valita haastattelijan töihin, seuraava askel on työsopimuksen allekirjoittaminen. Työsopimuksia laadittaessa kannattaa olla erityisen tarkkana. Työtodistus sitouttaa työntekijän tekemään työnantajan johdon sekä valvonnan alaisena työtä palkkaa vastaan. (SAK 2017, 5.) Työsopimuksessa määritellään työsuhteen kesto, työn tekemisen ehdot, joita on esimerkiksi palkka, työntekopaikka, alkamis- ja päättymisaika, pääasiallinen työtehtävä sekä mahdollinen koeaika. Koeaika voidaan sopia enintään kuudeksi ensimmäiseksi kuukaudeksi, mutta kuitenkin alle kahdeksan kuukautta kestävässä määräaikaissa sopimuksissa koeaika saa olla maksimissaan puolet työsuhteen kestoista. Koeaika tarkoittaa sitä, että työntekijä tai työnantaja voi purkaa työsopimuksen päättymään välittömästi. Kuitenkaan työnantaja ei saa työsopimusta purkaa millään epäasiallisella perusteella. (STTK 2017, 17.) Lisäksi jos työntekijä sitoo monta peräkkäistä määräaikaista työsopimusta saman työnantajan kanssa, koeaikaa ei saa olla kuin kerran ensimmäisessä työsuhteessa, ellei työtehtävät muutu olennaisesti. (SAK 2017, 8.) Työsopimus kannattaa aina mieluummin tehdä kirjallisena, vaikka suullinenkin sopimus on sitova. Kirjallisesta työsopimuksesta on aina helpompi tarkistaa tai todistaa, mitä työsuhteen alussa on sovittu esimerkiksi riitatilanteissa. (STTK 2017, 13.) Työsopimuksessa olevia ehtoja ei voi muuttaa ilman molempien osapuolien hyväksyntää. Työsopimus kannattaa aina lukea ja käydä läpi erittäin tarkkaan ennen sen allekirjoitusta. (SAK 2017, 13.) Twist-kesätyössä työsopimukset käydään työnantajan toimesta yhdessä läpi ja varmistetaan, että jokainen työsopimuksen osa on ymmärretty.

Työsopimuksessa näkyy myös se, minkälainen työsuhteen muoto on. Työsuhteen muoto voi vaikuttaa esimerkiksi työsuhteen irtisanomiseen, työsuhteen purkuun tai työsuhteen päättymiseen. Kuitenkin työsuhteen muodosta riippumatta kaikkia työntekijöitä on kohdeltava tasapuolisesti. Työmuodoista yleisin on kokoaikainen ja vakituisen työ. Kokoaikainen työ tarkoittaa yleensä viittä työpäivää viikossa ja 37,5-40 viikkotyötuntia. Tällainen työsuhde päättyy irtisanomisella, joko työnantajan tai työnteki-

jän aloitteesta. Työnantajan puolelta tuleva irtisanominen vaatii asiallisen syyn irtisanomisen perusteelle. Työntekijän irtisanoutuminen ei vaadi sen kummempia perusteita. Molempiin tapauksiin on määrätty omat irtisanomisajat. Jos työ on osa-aikainen, työtä tehdään yleensä alle 30 tuntia viikossa. Palkat maksetaan molemmissa muodoissa suhteessa työaikaan. (STTK 2017, 16.)

Määräaikainen tarkoittaa nimensä mukaisesti sitä, että työsuhde muodostetaan tietylle ajankohdalle ja työsuhde päättyy ennalta määrättyä aikana. Määräaikaisia työsopimuksia voidaan tehdä ainoastaan perustelluista syistä. Työsopimuksessa tulee näkyä määräaikaisuuden peruste sekä määräaikaisuuden päättymisaika. Määräaikaista sopimusta ei voi päättää ennen määräajan päättymistä. Määräaikaiseen työsopimukseen voi kuitenkin erikseen sopia irtisanomisaika, jolloin irtisanominen on mahdollista samoilla perusteilla kuin vakituudessa työsuhhteessa. Määräaikaisuuden syitä voi olla esimerkiksi sijaisena toimiminen, kiireapulaisena toimiminen esimerkiksi kesän aikana tai projektiluontoinen työ. (STTK 2017, 16-17.) Näiden lisäksi muunlaisia työmuotoja voi olla vuokratyö, jossa työsopimus muodostetaan työvoimaa vuokraavan yrityksen kanssa. Tällöin työntekopaikka ja palkka voi vaihdella työkohteen mukaan. Vuokratyöhön sovelletaan aina samoja säännöksiä kuin muihinkin työsuhhteisiin. Toinen työmuoto voi olla lyhytkestoiset keikka- tai projektityöt. Myös keikkatyö on määräaikainen työsuhde, vaikka itse työnkesto olisi lyhyt. (STTK 2017, 17.)

Työsuhteen alussa kannattaa tutustua oman alansa työehtosopimukseen eli tes. Siihen on sovittu alalla noudatettavat vähimmäisehdot ja säännökset, kuten esimerkiksi vähimmäispalkat sekä erilaiset palkanlisät. Työehtosopimukset ovat valtakunnallisia sopimuksia, jotka ovat neuvotelleet kunkin alan etuja valvovat ammattiliitot yhdessä työnantajapuolen kanssa. Suurin osa työehtosopimuksista on yleissitovia, eli se sitouttaa työnantajan sitä noudattamaan riippumatta siitä, onko työntekijä taikka työnantaja oman alansa liiton jäsen. (SAK 2017, 7.)

Työntekijöillä on työsuhteen aikana erilaisia oikeuksia sekä velvollisuuksia. Työpaikalla ollaan töissä ja työtehtävät tulee tehdä reippaasti ja jokaista työtehtävää arvostaen. Lisäksi arvostus myös toisen tekemää työtä on tärkeää. Kaikki työtehtävät tulee tehdä huolellisesti sekä ohjeita noudattaen. Lisäksi työtehtävien tekemisessä tulee käyttää työnantajan vaatimia tarvittavia suojavälineitä. Kaikkien turvallisuus työpaikal-

la on erittäin tärkeää ja siitä tulee myös huolehtia mahdollisuuksien mukaan. (STTK 2017, 10.) Myös työnantajalla on velvollisuus järjestää työolot mahdollisimman turvallisiksi. Uudella työntekijällä on oikeus saada opastusta terveellisyyteen sekä turvallisuuteen liittyvissä asioissa. (STTK 2017, 22.) Myös riittävät tauot ja ruokailu ajan järjestäminen on osa työhyvinvoinnin ja jaksamisen perustaa. Työntekijää koskee myös lojaaliteettivelvoite, joka velvoittaa työntekijää myös työsuhteen päättymisen jälkeen. Lojaaliteettivelvoite tarkoittaa sitä, että omalla toiminnallaan ei saa vahingoittaa työnantajaa. Tällaisia tapauksia voi olla esimerkiksi työnantajan ammattisalaisuuksien tai asiakkaan tietojen levittäminen työpaikan ulkopuolelle. (STTK 2017, 10.)

Työaika velvoittaa työntekijän olemaan sen ajan työnantajan käytössä. Työaikalain mukaan säännöllinen työaika voi olla enintään kahdeksan tuntia vuorokaudessa/ 40 tuntia viikossa. Työaika itsessään voi joustaa, mutta säännöllinen työaika on tasattava työaikalain ja työ- ja virkaehtosopimuksen mukaisesti. Työnantajan kanssa voi erikseen sopia esimerkiksi liukuvasta työajasta, jos työtehtävien suorittaminen sellaisen sallii. Tällöin voit määrätä itse työsi alkamis- sekä päättymisajankohdan. Liukuvassa työajassa täytyy sopia vuorokauden kiinteä työaika sekä paljonko työaika voi liukua. Vuorotyössä työn tekemisen ajankohta vaihtelee määrätyn vuoron mukaan. Vuorotyön liittyy hyvin usein myös yötyötä. Työaikalaki määrittelee erikseen ne tehtävät, missä yötyötä saa järjestää. Vuorotyössä vuorojen täytyy vaihdella säännöllisesti ja esimerkiksi yötyötä ei saa teetättää samalla työntekijällä pitkiä jaksoja peräkkäin. (STTK 2017, 18.)

Jokaisesta tehdystä työstä maksetaan siitä kuuluva palkka. Palkanmaksu voidaan maksaa aikaperusteisesti, esimerkiksi tunti- tai kuukausipalkkana, tai työn suoritukseen ja tulokseen perustuen. (STTK 2017, 19.) Palkka maksetaan joko kerran kuussa (kuukausipalkkainen) tai kahden viikon välein (tuntipalkkainen) (SAK 2017, 9). Oman alan työehtosopimukseen kannattaa perehtyä palkkojen osalta jo ennen työ-sopimuksen allekirjoittamista, jotta tietää varmasti sen, että työstä maksetaan oikeudenmukainen palkka (STTK 2017, 19). Palkanmaksun yhteydessä työntekijän kuuluu saada palkkalaskelma, josta työntekijä näkee peruspalkan, mahdolliset palkanlisät, luontoisedut, mahdolliset ylityökorvaukset, päivärahat, vuosilomapalkat sekä palkasta perityt sosiaaliturva- ja eläkemaksut. On myös tärkeää muistaa, että työsuhteen päättyessä palkka ja lomakorvaus on maksettava heti. Lopputilin viivästyessä työnantajal-

la on velvollisuus maksaa niin sanottua odotusajan palkkaa enintään kuudelta päivältä. (SAK 2017, 9.)

Työsuhteessa ollessaan jokaiselle kertyy vuosilomaa. Jokaisella työntekijällä on oikeus vuosilomaan. Vuosilomaa ansaitaan työssäolokuukausien sekä kuukauden tekemän työmäärän mukaan. Vuosiloma ansaitaan 1.4.-31.3 välillä. Tätä jaksoa kutsutaan lomanmääräytymisvuodeksi. Pääsääntöisesti lomamat suoritetaan käytännön lomapäivinä. Kuitenkin joskus, esimerkiksi määräaikaisissa työsuhteissa, lomaa ei aina ennätä pitämään. Tällöin pitämättä jääneet lomamat maksetaan rahana (lomakorvaus). (STTK 2017, 21.) Oikeus vuosilomapalkkaan, lomakorvaukseen sekä lomaraahaan vanhenee kahdessa vuodessa työsuhteen päättymisestä (SAK 2017, 11).

Jokaiselle voi tapahtua joskus niin ikävästi, että tulee sairaaksi kesken töiden. Tällöin poissaoloista tulee ilmoittaa viipymättä työnantajalle. Jokaisessa työpaikassa on erikseen sovittu se, kelle poissaoloista ilmoitetaan sekä se, kuinka kauan voi olla poissa ilman lääkärin todistusta. Täytyy kuitenkin muistaa, että todistus on aina esitettävä, jos työnantaja sitä vaatii. Sairaana ollessaan on oikeus sairausajan palkkaan. Työnantajan velvollisuus on maksaa sairausajan palkkaa kymmeneltä päivältä. Jos sairaus kestää tätä pidempään, Kansaneläkelaitos maksaa sairausvakuutuslain mukaisista päivärahaa työntekijälle. Alojen työehtosopimuksissa on myös voitu sopia erikseen pidemmistä sairausajan palkan maksujaksoista. (STTK 2017, 21.)

Työsuhteet voi päättyä useasta eri syystä. Tavallisin työsuhteenpäättäminen tapahtuu irtisanomisella joko työntekijän tai työnantajan toimesta. Työntekijä voi itse irtisanoa ilman mitään sen suurempaa syytä. Työnantajan irtisanoessa työntekijää, syyntä täytyy olla asiallinen. Irtisanoutuminen kannattaa tehdä kirjallisesti ja toimittaa suoraan työnantajalle tai esimiehelle henkilökohtaisesti. Työnteko jatkuu, kunnes irtisanomisaika on kulunut loppuun. Irtisanomisajat on määritelty laissa sekä työehtosopimuksissa. (STTK 2017, 26.) Työsuhteen purku on toinen tapa, jolla työsuhde voi päättyä. Tällöin työnteko sekä palkanmaksu päättyvät heti. Erillistä irtisanomisaikaa ei ole. Työsuhteen purku vaatii erittäin painavat syyt. Tällaisia voi olla työnantajan puolelta esimerkiksi varastaminen, työtovereiden tai asiakkaiden turvallisuuden vaarantaminen tai päihitteiden vaikutuksen alaisena työskentely. Lisäksi työsuhde voidaan purkaa, jos olet ollut töistä poissa ilmoittamatta viikon verran. Työntekijä voi

purkaa työsuhteen esimerkiksi palkanmaksujen laiminlyönnin takia tai jos työnantaja laiminlyö erittäin vakavasti muita velvoitteitaan esimerkiksi turvallisuuteen liittyen. (STTK 2017, 27.)

Määräaikainen työsuhteinen työsopimus päättyy työsopimuksessa määrättyinä ajankohtana. Määräaikaista työsopimusta ei voi irtisanoa, ellei sitä ole työsopimuksessa erikseen sovitettu. Kesätyöt ovat pääsääntöisesti aina määräaikaisia työsopimuksia. Työsuhteen päättyessä on tärkeää muistaa pyytää tekemästään työstä työtodistus. (STTK 2017, 25-26.) Työtodistuksessa on näytävä työsuhteen kesto sekä pääasialliset työtehtävät. Työntekijä voi lisäksi pyytää työnantajaa merkitsemään todistukseen työsuhteen päättymisen syyn sekä arvion työntekijän työtaidoista. Työnantajalla on velvollisuus tehdä työtodistus kymmenen vuoden kuluessa työsuhteen päättymisen jälkeen. (SAK 2017, 20.) Jokaisen Twist – kesätyöjakson lopuksi tehdään jokaiselle oma portfolio kansio, jonka he saavat hyötykäyttöön tulevaisuutta varten. Portfolion idea sekä käyttötarkoitus perehdytetään nuorille tekemisen ohessa. Lisäksi portfolioon kehoitetaan lisäämään saatu työtodistus sekä palaute työstä työjakson päättyessä.

Laki nuorista työntekijöistä on erittäin tärkeä ja olennainen asia, jota tulee noudattaa alaikäisiä palkatessaan työtehtäviin. Se suojelee nuoren työntekijän henkistä ja fyysistä kasvua sekä kehitystä. Laissa määritellään esimerkiksi, minkä mittaisia sekä mihin vuorokauden aikaan sijoitettavia työvuoroja nuori työntekijä saa tehdä. (SAK 2017, 16.) Laki nuorista työntekijöistä on käsitelty tarkemmin luvussa 3.5.

Ensimmäisiä työkokemuksia nuorille järjestettäessä on erittäin tärkeää perehdyttää nuoret työntekijän sekä työnantajan oikeuksiin, että velvollisuuksiin. Työehtosopimus voi antaa työntekijälle selattavaksi sekä yhteisesti käydä läpi työpaikan yhteisiä säännöksiä. Nuorelle voi myös painottaa esimerkiksi ruokailua työpäivän aikana sekä muistuttaa hyvistä yöunista ja muista perusteista, jotka vaikuttavat työssä jaksamiseen, työhyvinvointiin sekä työn turvallisuuteen. Myös muihin työturvallisuuteen liittyviin asioihin kannattaa puuttua herkästi, esimerkiksi kännykän käyttöön kesken työtehtävän sekä esimerkiksi tarvittavien turvavälineiden käytön laiminlyönti. Kannattaa perehdyttää nuori myös erikseen omiin oikeuksiin kuuluviin taukoihin, mutta myös aikataulujen tärkeyteen sekä tauoilta palaamiseen ajoissa. Työmaailma on nuorelle

täysin uusi osa-alue ja on työnantajien velvollisuus perehdyttää heidät mahdollisimman hyvin tulevaisuuden työelämää varten.

3.3 Laki nuorista työntekijöistä

Tämä laki on käytössä silloin, kun työsuhteeseen palkataan alle 18 – vuotias nuori. Pääsääntöisesti työhön saa ottaa sellaisen henkilön, joka on täyttänyt 15 vuotta ja hän on suorittanut oppimisvelvollisuutensa. Kuitenkin 14 vuotta täyttäneen tai saman kalenterivuoden aikana sen saavuttava henkilö voidaan palkata kevyeen työhön, joka ei vahingoita nuoren työntekijän kehitystä, terveyttä tai koulunkäyntiä. Tämän ikäinen henkilö saa työskennellä enintään puolet koulusta annettavasta loma-ajasta sekä koulutyön aikana lyhytkestoisissa ja tilapäisissä työ suorituksissa. 15 vuotta täyttänyt pystyy itsenäisesti tekemään ja purkamaan työsopimuksensa. Alle 15 vuotias pääsee työsopimukseen huoltajansa luvalla tai huoltajan tekemänä. Huoltajalla on myös oikeus purkaa nuorten työntekijän sopimus, jos se uhkaa nuoren työntekijän terveyttä, kasvatusta tai kehitystä. (Laki nuorista työntekijöistä 1993, LUKU 1, 1§ - 3§.)

15 vuotta täyttäneellä henkilöllä voi työaika kestää yhtä pitkään kuin 18 vuotta täyttäneiden henkilöiden säännöllinen työaika samassa työssä. Oppisopimus-koulutuksessa opiskelijan työaika sekä tietopuoliseen kuuluva aika ei saa yhteensä ylittää kahdeksaa tuntia päivässä eikä 40 tuntia viikossa. Kuitenkaan työaika ei saa ylittää yhdeksää tuntia vuorokaudessa eikä 48 tuntia viikossa. (mt., LUKU 2, 4§.)

Jos työntekijä on oppivelvollinen, hänen työaikansa saa koulutyön aikana olla koulun vapaapäivinä maksimissaan seitsemän tuntia sekä koulupäivinä enintään kaksi tuntia. Kuitenkaan koulupäivän ja työajan pituus ei saa ylittää kahdeksaa tuntia eikä viikoittainen työaika 12 tuntia. Alle 15 – vuotiaan henkilön työaika saa koulujen lomaikaan olla enintään seitsemän tuntia vuorokaudessa ja enintään 35 tuntia viikossa. (mt., LUKU 2, 4§.)

Ainoastaan 15 vuotta täyttänyttä henkilöä (hänen suostumuksellaan) saa käyttää säännöllisen työajan lisäksi ylityössä enintään 80 tuntia kalenterivuoden aikana. Lisäksi 15 vuotta täyttänyttä henkilöä voidaan pitää hätätyössä, jos siihen ei ole käytet-

tävissä 18 vuotta täyttäneitä henkilöä. Jos nuorta työntekijää on käytetty hätätyössä, tulee hänelle antaa korvaava lepoaika mahdollisimman nopeasti, viimeistään kolmen viikon kuluessa. Alle 15 – vuotiasta henkilöä ei saa pitää ylityössä eikä hätätyössä. (mt., LUKU 2, 5§.)

Nuorille työntekijöille on asetettu työajat, johon väliin työnteko on sijoitettava. Viisitoista vuotta täyttäneen henkilön työaika on sijoitettava kello 6:n ja 22:n väliseen aikaan. Ammattikoulutuksen saamiseksi tehtävää julkisen viranomaisen hyväksymää työtä, saa kaksivuorotyössä kuitenkin olla enintään kello 24:ään asti. Alle 15 – vuotiaan työaika on sijoitettava kello 8:n ja 20:n väliselle ajalle. Työn järjestämisestä johtuvista painavista syistä, työaika voidaan sijoittaa jo kello 6:sta lähtien. Kotitaloustöitä työnantajan kodissa tekevä nuori työntekijä voidaan sijoittaa työntekijän suostumuksella kello 23:een asti, jos erityinen syy sitä vaatii. Lisäksi nuoren viikoittainen keskeytymätön vapaa-aika on kestettävä vähintään 38 tuntia. (mt., LUKU 2, 7§.)

Alle 15 – vuotiaalle on järjestettävä vähintään 14 tunnin keskeytymätön lepoaika vuorokaudessa. Viisitoista vuotta täyttäneelle lepoaika on 12 tuntia. Lisäksi nuoren työvuoron kestäessä enemmän kuin 4 tuntia ja 30 minuuttia, tulee hänelle antaa ainakin yksi vähintään 30 minuutin lepoaika, jonka aikana hänellä on mahdollisuus poistua työpaikalta. Kuitenkin, jos työpaikalla noudatetaan työ- ja virkaehtosopimuksen määräyksellä työaikalaista poikkeavaa lepoaika, saadaan sitä lepoaikaa koskevaa sopimusmääräystä käyttää myös nuoreen työntekijään. (mt., LUKU 2, 8§.)

Työnantajan täytyy huolehtia siitä, ettei työ ole nuoren työntekijän ruumiilliselle tai henkiselle kehitykselle vahingoksi sekä ettei se vaadi hänen ikäänsä ja voimiinsa nähden suurempia ponnistuksia tai vastuuta. Työnantajan on huolehdittava siitä, että nuori työntekijä saa opetusta ja ohjausta työhönsä niin, että hän välttyy aiheuttamasta vaaraa itselleen tai muille. (mt., LUKU 3, 9§ - 10§.)

Lisäksi viimeistään kuukauden kuluttua työsuhteen alkamisesta on nuorelle työntekijälle toimitettava terveystarkastus työnantajan kustannuksella. Terveystarkastuksessa selvitetään henkilön soveltuvuus aiottuun työhön sekä siinä on todettava, ettei työ ole nuoren kehitykselle tai terveydelle vahingollista. Tätä tarkastusta ei kuitenkaan vaadita, jos: 1. sopimus koskee kevyttä liike- tai toimistotyötä tai muuta

siihen verrattavissa olevaa kevyttä työtä, 2. työsuhde kestää enintään kolme kuukautta tai 3. tai jos työntekijä esittää viimeisen 12 kuukauden aikana annetun lääkärintodistuksen, joka riittävästi selvittää soveltuvuuden työhön. (mt., LUKU 3, 11§.)

Ennen kuin nuori työntekijä voidaan ottaa työhön, tulee hänen iästään sekä oppivelvollisuudestaan olla luotettava selvitys. Lisäksi työnantajan täytyy pitää luetteloa nuorista työntekijöistä, jotka on otettu töihin toistaiseksi voimassa olevalla sopimuksella tai vähintään kahden kuukauden ajaksi. Luettelossa tulee näkyä työntekijän nimi ja syntymäaika, osoite, huoltajan nimi ja osoite, työn alkamisaika sekä selvitys työtehtävistä. (mt., LUKU 4, 12§ - 13§.)

Jokaisessa työpaikassa, jossa työskentelee nuoria työntekijöitä, työnantajan tulee pitää nuoria työntekijöitä koskeva laki nähtävillä sekä kaikki sen nojalla annetut muut täytäntöönpanosäännökset ja määräykset. Työsuojeluviranomaiset valvovat tämän lain noudattamista. (mt., LUKU 4, 16§.) Liitteinä löytyy esimerkkiluettelot nuorille sopivista kevyistä töistä sekä vaarallisista töistä. (Liite 1 ja 2.)

3.4 Ryhmätyöskentely

Jokaisessa Twist-ryhmässä työelämää opetellaan viiden-kuuden henkilön pienryhmissä. Oppiminen tarkoittaa tiedon rakentamista, jonka tuloksena on käsitteellinen muutos. Se on prosessi, jossa ihminen liittää uutta tietoa jo ennalta tietämäänsä tai muokkaa omia ennakkokäsityksiään. Tiedon lisäksi oppimisen tavoitteena voi olla jonkin uuden taidon oppiminen tai kehittäminen. Nämä taidot voi olla motoristisia, kuten esimerkiksi kädentaidot, havainnollis-käsitteellisiä, kuten esimerkiksi suunnittelutyöt, tai intellektuaalisia, kuten luetun ymmärtäminen. Tiedollisen ja taidollisen muutoksen lisäksi oppiminen voi muuttaa myös asenteita sekä toimintatapoja. Oppimisprosessi on jokaiselle yksilöllinen. Myös uuteen tietoon, oppimiseen ja opiskeluun suhtautuminen on yksilöllistä. Eri taitojen kehittäminen vaatii harjoittelua. (Repo-Kaarento 2010, 16.) Erilaisia opittavia asioita voi opetella kirjoittamalla, keskustelemalla sekä kyselemällä. Käytännön töitä oppii ainoastaan niitä tekemällä. Oppimista edistää rohkeus kokeilla sekä sinnikkyys harjoitella uutta asiaa yhä uudelleen. (Repo-Kaarento 2010, 27.)

Yhteistoiminnallinen oppiminen on pedagoginen suuntaus, joka on syntynyt 1970 – luvulla. Siinä suuri opetusryhmä on organisoitu pienryhmiksi, jotka käyvät keskustelua sekä tekevät tehtäviä. Yhteistoiminnallinen oppiminen perustuu 1930-1950 – luvuilla tehtyyn sosiaalipsykologiseen ryhmädynamiikan tutkimukseen. Siinä korostetaan jokaisen ryhmäläisen osallistumista aktiivisesti yhteisen tavoitteen saavuttamiseksi sekä ryhmän jäsenten positiivista keskinäisriippuvuutta. Kilpailua ryhmässä ei tulisi olla ja se pyritään minimoimaan. Yhteistoiminnallisessa ryhmässä kaikilla sen jäsenillään on yhteinen tavoite ja kaikki sen jäsenet joko voittavat tai häviävät. (Repo-Kaarento 2010, 33.) Yhteistoiminnallisen oppimisen tunnuspiirteitä ovat: ryhmän jäsenten positiivinen keskinäisriippuvuus, ryhmän jäsenten yksilöllinen vastuu, vuorovaikutteisuus ja sosiaalisten taitojen harjoittelu, oppimisen ja ryhmän toiminnan arviointi suhteessa annettuihin tavoitteisiin (Repo-Kaarento 2010, 37).

Balesin (1951) mukaan pienryhmä määritellään niin, että silloin puhutaan pienryhmästä, kun jokaiselle ryhmäläiselle on muodostunut käsitys jokaisesta toisesta ryhmään kuuluvasta ja ryhmästä kokonaisuutena. Sopivana pienryhmän kokona pidetään yleensä 5-12 henkilöä. Pienryhmä tarjoaa nuorelle ympäristön, jossa ohjaajat toimivat useasti kaivattuina aikuisen malleina sekä jokainen ryhmäläinen voidaan huomioida yksilönä. Pienryhmätoiminnalla voi parhaimmillaan onnistua saamaan yksilöistä yhtenäinen ryhmä, jolloin sen jäsenet saavat valmiuksia esimerkiksi elämönhallintaan ryhmän antaessaan jäsenilleen erilaisia oppimiskokemuksia, kasvatus- ja oppimisprosesseja. (Nokelainen & Toikander 2006, 39.)

Jokaisella pienryhmällä on oma tarinansa siitä, miten ja miksi se on koottu sekä yksilölliset tavoitteensa ryhmän toimimisen kannalta (Nokelainen & Toikander 2006, 39). Tavoitteisiin ja ryhmän muodostumiseen liittyy perustelut siitä, miksi pienryhmätoimintaa on lähdetty toteuttamaan. Näitä perusteluita voi olla esimerkiksi syrjäytymisen tai eriarvoistumisen uhka, elämönhallinta, siihen liittyvät ongelmat ja oman elämän ohjaaminen, päihteidenkäyttö, masentuneisuus, itsetunto ja minäkuva sekä sen muuttuminen, sosiaaliset taidot ja vuorovaikutus. (Nokelainen ym. 2006, 12-30.)

Jokainen pienryhmän elämänkaari on yksilöllinen ja on täysin mahdotonta ennustaa tarkkaan, mitä kaikkea matkan varrella voi tulla vastaan. Tähän vaikuttavat esimer-

kiksi ryhmän koko, tehtävä, ajallinen kesto sekä jäsenten vaihtuvuuteen. Pitkäkestoisempien ryhmien kohdalla on eri ryhmäprosessien vaiheiden tapahtumia melko luotettava tarkastella Tuckmanin viisiportaisen mallin mukaan. Lyhytkestoisempien ryhmien kohdalla ryhmäprosessin vaiheiden kehitys riippuu hyvin paljon aiemmin mainituista tekijöistä, mutta jokaisessa ryhmässä tapahtuu erilaisia ryhmäprosessin vaiheita. (Haapaniemi & Raina 2014, 143.) Näitä ryhmäprosessin vaiheita ovat: ryhmän muodostumis-, kuohunta-, yhdenmukaisuusvaihe, hyvin toimiva ryhmä sekä lopetusvaihe (Nokelainen ym. 2006, 40).

Ryhmän muodostumisvaiheessa ryhmän jäsenet hakevat kukin omia roolejaan ryhmässä sekä testaavat omaa asemaansa suhteessa toisiin ryhmäläisiin. Lisäksi ryhmäläiset yrittävät myös selvittää ryhmän lopullista tehtävää, jota varten ryhmä on koottu. Tässä vaiheessa ohjaajan tehtävänä on ryhmän rakenteen vahvistumisen tukeminen. Ryhmällä kannattaa teetättää tehtäviä, joissa kiintyvyys sekä positiivinen riippuvuus lisääntyvät sen myötä, kun ryhmäläiset oppivat tuntemaan toisensa paremmin. Kun tehtäväroolit ovat ryhmäläisillä selkiytyneet, se auttaa kaikkien vastuunkantamista sekä varmistaa, ettei ryhmässä kukaan ole vapaamatkustajana. (Haapaniemi ym. 2014, 144-145.)

Toinen ryhmäprosessinvaihe alkaa, kun tutustuminen sekä luottamus ovat riittävästi kehittyneet ryhmäläisten kesken. Niin sanotussa kuohuntavaiheessa uskalletaan jo ilmaista itseään selkeämmin omat eriävät mielipiteet ja ryhmäläisten kesken voi syntyä erilaisia konflikteja. Erimielisyyksiä voi syntyä esimerkiksi tavoitteista sekä toimintatavoista, kuinka tehtävää lähdetään käytännössä suorittamaan. Ohjaajan ei kannata alun sopuisuuden katoamista jäädä pahoittelemaan. Tässä vaiheessa on tärkeää tukea ryhmän rakenteita ja varmistaa, että ryhmäläisten kesken tehdyt sopimukset pitävät. Jos ryhmä pysyy kuohuntavaiheen yhdessä sekä saanut selvittää konfliktinsa rauhassa ja tarvittaessa ohjaajan avulla, ryhmän koheesio lisääntyy ja tämän myötä yhdenmukaisuuden vaiheeseen siirtyminen mahdollistuu. (Haapaniemi ym. 2014, 145-146.)

Yhdenmukaisuuden vaiheessa ryhmäläisten mielestä ryhmä alkaa tuntumaan omalta ja tehtävien tekemiseen on syntynyt ominaisia rakenteita. Yhteistyö ryhmässä perustuu luottamukseen. Turvallisuus lisää halua esittää omia mielipiteitään sekä ehdotuk-

siaan ryhmälle. Ryhmässä vuorovaikutus on avointa sekä parhaimmillaan voi olla niin, että ryhmäläiset osaavat vaihtaa omia roolejaan eri tavoitteiden mukaan sekä vertaisoppiminen toimii. Ohjaajan ei enää tarvitse olla päätoiminen auttaja ongelmatilanteessa. Tämä vaihe näyttää ohjaajien silmiin todella harmoniselta. On kuitenkin tärkeää tässäkin vaiheessa tukea kaikkien ilmaisuvapautta sekä erilaisten mielipiteiden ilmaisua siten, että ne otettaisiin ryhmässä myönteisesti vastaan. (Haapaniemi ym. 2014, 146-147.)

Ryhmän lopetusvaiheeseen ei aina kiinnitetä tarpeeksi huomiota. Kuitenkin on hyvä käsitellä ryhmän lopetusvaiheeseen liittyviä tunteita jollakin tavoin. Esimerkiksi koulumaailma antaa hyviä esimerkkejä hyvästelyyn kuuluvista rituaaleista erilaisissa siirtymävaiheissa. Myös pienempiä ero tilanteita tulee vastaan esimerkiksi pienen toiminnallisen ryhmän päätösvaiheessa. Kokemuksen mukaan kuitenkin ryhmät itse ovat hyviä keksimään luovasti lopettamiseen liittyviä rituaaleja. Nämä helpottavat ryhmäläisien siirtymistä johonkin uuteen. (Haapaniemi ym. 2014, 147.)

On muistettava, että vaikka vaiheet yleensä edistyvät ohjauksen myötä, ryhmässä voi tapahtua myös taantumia tai johonkin vaiheeseen jähmettymistä. Prosessi harvoin etenee pitempään toimivissa ryhmissä, esimerkiksi oppilasryhmissä, teorian mallin mukaisesti tai ryhmässä voi näkyä usean vaiheen piirteitä yhtä aikaa. Kuitenkin tärkeintä on, että ryhmä saa pidettyä kiinni omasta perustehtävästään. Prosessi itsessään pitää huolta omalta osaltaan itsestään. (Haapaniemi 2014, 147-148.)

Toimivassa ryhmässä yhdessä työskentely edistää uuden oppimista sekä yksilöllisesti, että yhteisöllisesti. Ryhmätyöskentelyä sekä pienryhmiä voidaan hyödyntää todella monessa tilanteessa uuden oppimisen edistämiseksi koulusta vapaa-aikaan ja sieltä työelämään. Ryhmän jäsenet voivat tarjota tekemisen ohessa toisilleen sosiokognitiivisia ristiriitoja. Sillä tarkoitetaan eri yksilöiden ajattelun sekä käsityksien välisiä ristiriitoja. Eri ihmisten ajattelun sekä toiminnan vertailu voi innostaa ryhmäläisiä uuden oppimiseen. Täytyy kuitenkin muistaa, että ihmisten välisten ristiriitojen ollessa liian suuri, se ei mahdollisesti edistäkään oppimista, vaan pikemminkin vahvistaa omassa kannassa pitäytymistä. Yhdessä työskennellessään ryhmäläiset voivat tukea toisiaan oppimaan uusia taitoja. Sanonta ”minkä osaat tänään yhdessä, osaat huomenna yksin” pitää hyvin usein myös paikkaansa. (Repo-Kaarento 2010, 24-25.)

Toinen ryhmässä työskentelyn hyöty osallistujille on, että se hyvin yleisesti vahvistaa motivaatiota opiskeluun, uuden oppimiseen tai työskentelyyn. Pienryhmässä jokaisella on mahdollisuus aktiiviseen osallistumiseen (Haapaniemi & Raina, 2014, 129). Tämän mahdollistaa ryhmällä ollessaan jokin yhteinen saavutettava tavoite, johon kaikki pyrkivät ponnistelemaan sekä tavoitteen toteutumiseen kaikkia ryhmäläisiä tarvitaan. Yhteinen tavoite auttaa työskentelemään myös silloin, jos yksilön oma kiinnostus tai innostus alkaa hiipua. (Repo-Kaarento 2010, 25.) Vertaisilta tulevat vaatimukset ovat yleensä helpompi ottaa vastaan, kuin ylemmältä taholta tulevat vaatimukset (Haapaniemi ym. 2014, 129). Jokaisen henkilökohtainen sitoutuminen on vahvempaa pienessä ryhmässä, kun vastaa tekemisistä ainoastaan muutamalle niin sanotun oman porukan jäsenelle, on vaikeampi luistaa tekemisistä (Haapaniemi ym. 2014, 129). Kun ryhmän tekemä yhteinen tehtävä on mieleistä sekä yksilön työpanos on siihen tarpeellinen, uuden oppimisesta tulee yksilöllisen prosessin lisäksi myös ryhmän oma yhteinen prosessi. (Repo-Kaarento 2010, 25.)

Ryhmän oppimista edistävä vaikutus perustuu lisäksi oppimisprosessin emotionaalisuuteen. Toisten ryhmäläisten tuki kannustaa sekä lohduttaa, kun oma oppiminen tuntuu vaikealta. Vertaisryhmässä hankaluuksien jakaminen paljastaa, että erilaiset ongelmat uuden oppimisen parissa eivät ole ainoastaan yksilöllisiä, vaan se kuuluu olennaisesti uuden oppimisen prosessiin. Vertaisryhmä voi myös kannatella opiskelijaa esimerkiksi silloin, kun tapahtuu jokin epäonnistuminen. Yhtenäinen luottamus auttaa juuttumasta mahdollisiin ongelmakohtiin. Vertaisryhmässä yleensä jaetaan myös oppimisen ilon sekä onnistumisen kokemuksia. Vertaisryhmä tarkoittaa samassa elämäntilanteessa tai asemassa olevien henkilöiden ryhmää. (Repo-Kaarento 2010, 25.) Ryhmässä työskentelyn turvallisuuden tunne rakentuu viidestä eri osatekijästä: hyväksynnästä ja välittämisestä, luottamuksesta, haavoittuvaksi alistumisesta, tuen antamisesta sekä sitoutumisesta. Pienryhmätyöskentelyssä on monia pedagogisia vahvuuksia: mahdollisuus lämpöön ja tukeen, aktiivinen osallistuminen, henkilökohtainen sitoutuminen, sisäinen kontrolli, pyrkimys yksimielisyyteen sekä ristiriitojen välttäminen. (Haapaniemi ym. 2014, 128).

Ryhmien ohjauksessa tarvitsee peruskokemuksen lisäksi ohjaamistyöstä tietoa ja taitoa oppimisessa sekä sen ohjaamisessa. Ohjaaja kykenee paremmin edistämään

oppimista, jos palauttaa mieleen sen, miltä oppimisen riemu tuntuu tai vastaavasti miltä tuntuu, jos jotakin uutta asiaa ei opi millään. Taitava ohjaaja tiedostaa työskentelynsä ohessa sen, miltä tuntuu olla ohjattavana, milloin ohjaus ja opetus edistävät oppimista sekä millaisesta opetuksesta ei ole hyötyä. Ohjaamisessa tavoitellaan sitä, että ryhmä edistäisi itse ryhmäläisten oppimista niin hyvin kuin vain on mahdollista. Varsinkin työelämässä vaaditaan monilta tiimien vetäjiltä kykyä ohjata koko ryhmän oppimisprosessia. (Repo-Kaarento 2010, 127-128.)

3.5 Osallisuus

Osallistuminen käsittää monenlaisia teemoja. Se itsessään on melko sumea käsite, johon liittyy monenlaisia ennakkokäsityksiä sekä toiveita. Lisäksi osallistuminen kattaa laajan toimintakentän. Osallistumiseen voi liittyä paikkojen, asuntojen tai yhdyskuntien suunnittelua, tai vastaavasti kohteena voi olla budjetti, palvelut, liikennejärjestelmät tai jopa yhdyskunnan yhteinen sosiaalinen aika. Osallistuminen voi siis yltyä mikrotasolta muokkaamisesta lähiympäristön, koko yhdyskunnan tai jopa alueiden (makrotason) suunnitteluun. Osallistumista voi myös lähestyä erilaisina jatkumoina, jossa tavoitteellisuus lisääntyy askel askeleelta: harrastuksen suorittamisesta vapaaehtoistöihin harrastuksen parissa. Lasten ja nuorten osallistumiselle on ominaista, että osallistumisprosessin ja kohteiden kompleksisuus lisääntyy ajan myötä. (Horelli, Haikkola & Sotkasiira 2014, 218-220.)

Nuorisotyössä osallistumisella on monia syitä sekä tavoitteita. Näitä on esimerkiksi demokratian kohentuminen, oppimisen syventyminen, psykologiseen kasvuun liittyvät syyt sekä toiminta itsessään. (Horelli ym. 2014, 219.) Osallistuminen voi olla muun muassa erilaisia toimintatapoja sekä käytänteitä, sosiaalista vahvistamista että kasvu- ja elinolojen parantamista. Osallistuminen itsessään ei synny itsestään. Se tarvitsee onnistuakseen tukea, jatkuvuutta sekä dynaamisten vuorovaikutustekniikoiden soveltamista. Näillä luodaan tilaa itseorganisoitumiselle ja sellaisen kulttuurin syntymiselle, joka tukee nuoria. (Horelli ym. 2014, 217.)

Osallistuminen voidaan määritellä sosiaalisesti toiminnaksi, jossa ollaan mukana muiden toimijoiden kanssa. Vaikuttaminen tarkoittaa jonkinasteisen muutoksen ai-

kaan saamista erilaisissa sosiaalisissa tai poliittisissa prosesseissa. Näiden kahden termin leikkauspintaa voidaan kutsua vaikuttavaksi osallistumiseksi. Osallisuus terminä viittaa subjektiiviseen voimaantumisen tunteeseen. Se ilmenee, kun toiminnan osallistujat kiinnittyvät eri yhteiskunnallisiin sekä yhteiskunnallisiin prosesseihin. Valtautuminen taas liittyy vaikuttavan osallistumisen yhteydessä tarpeellisiin, sosiaalisia sekä materiaalisia voimavaroja koskeviin tiedollisiin ja taidollisiin kykyihin. Nämä kaksi termiä ovat empowerment- käsitteen kaksi osapuolta. (Horelli ym. 2014, 218-219.)

Suomessa lainsäädännölliset sekä rakenteelliset edellytykset luovat kehikon siitä, joiden avulla nuorten on mahdollista osallistua. Lasten ja nuorten oikeus osallistua on määritelty Suomen lainsäädännössä sekä perustuslaissa, että YK:n lasten oikeuksien julistuksessa, jonka Suomi on ratifioinut. Lisäksi kuntalaki määrittelee, että kunnan on luotava erilaisia kanavia kuntalaisille osallistumiseen. Nuorten osallistumiseen käytännön pohjaa tuo nuorisolaki. Lait antavat osallistumiselle puitteet, joiden sisällä osallistumista voidaan toteuttaa, mutta osallistumisen määrittely on niissä suhteellisen väljä. Missään laissa ei määritellä esimerkiksi sitä, minkälainen osallistuminen olisi riittävä. Kuitenkin nuorisotyön eri muodot voi nähdä rakenteina, jotka tukevat omalta osaltaan osallistumista. (Horelli ym. 2014, 220.)

Osallisuuteen tarvittavat taidot eivät ole kellään synnynnäisenä, vaan taitoja on harjoitettava. Mahdollisuus oman ympäristönsä suunnitteluun ja toteuttamiseen on hyvällä mallilla eri organisaatioissa, mutta edelleen kehittämisen kohteena monissa paikoissa. Nuorille sekä lapsille on annettava osallisuuteen mahdollisuus erilaisissa toimintaympäristöissä. Sitä varten nuoret tarvitsevat tietoa sekä mahdollisuuksia harjoitella ja toteuttaa oppimiaan asioitaan aidoissa tilanteissa. Osallisuutta lisäävässä toiminnassa yksi tärkeä huomioon otettava asia on turvallisuus. Turvallisuus takaa sen, että nuoret uskaltaisivat ilmaista omia mielipiteitään ja tämä edistää osallisuuden harjoittelua sekä etenemistä. (Haapaniemi ym. 2014, 33-34.) Itse osallisuuden tunteen syntyminen on erittäin tärkeää, että toimintaan osallistuminen tuottaa jotakin konkreettista (Horelli ym. 2014, 222).

3.6 Kesätöiden merkitys ja nuorten työllistyminen

Pelkästään kesätyön merkitystä nuorille ei voi liikaa korostaa. Juuri kesätöissä nuori saa ensimmäiset kokemukset työelämästä ja sen säännöksistä ja pääsee tutustumaan eri toimialoihin. Nämä ensikosketukset ovat erityisen tärkeitä nuoren tulevaisuuden kannalta, koska vain 16% yläkoululaisista ja lukiolaisista tietää, mille alalle haluaa suuntautua tulevaisuudessa. Kesätyöt tarjoavat mahdollisuuden ahaa elämyksille työmaailman saralta. (Vastuullinen kesäduuni 2017, 6.)

Nuori reagoi vahvasti ympäristöönsä ja on ratkaisevaa, että ensimmäiset työkokemukset olisivat mahdollisimman positiivisia mahdollisuuksien mukaan, jotta nuori osaisi katsoa tulevaisuutta hyvällä mielellä työelämän osalta. (Manai 2013, 57.) Miellyttävän kesätyökokemuksen kautta nuoren työelämätiedot ja taidot karttuvat. Lisäksi he saavat nähdä ajankohtaisen kuvan sen hetkisestä työelämästä, joka voi osaltaan tukea nuoren omaa urasuunnittelua. (Vastuullinen kesäduuni 2017, 6.) Työpaikoilla on suuri vastuu palkatessaan nuoria, sillä heidän käsissään on juuri se, millaisen kuvan nuoret työmaailmasta saavat (Luumi 2014).

Nuoret haluaisivat päästä jo varhaisessa vaiheessa kokeilemaan erilaisten töiden tekemistä kesätöiden ja koulun työharjoittelujen kautta. Vahva todellisuudentaju valitsee nuorien keskuudessa. Nuoret ymmärtävät sen, että joskus joutuu tekemään koulutuksestaankin poikkeavia tai oman kiinnostuksen ulkopuolella olevia työtehtäviä. Nuoret kokevat, että epämiellyttävistäkin kokemuksista huolimatta on jaksettava yrittää eteenpäin sekä oppia heille tarjotuista mahdollisuuksista. Omien velvollisuuksien suorittaminen ymmärretään ja ymmärrys siitä vahvistuu koko ajan kokemusten karttuessa. (Manai 2013, 48-49.)

Työn tekemisellä itsellään ja työelämään pääsemisellä on nuorille suuri merkitys. Nuoret haluavat päästä työelämään jollain lailla kiinni mahdollisimman nopeasti. Nuoret kokevat, että työnteko on luonnollinen ja tärkeä osa jokaisen ihmisen elämää. Työ ei kuitenkaan ole nuorille se elämän päätarkoitus. Nuoret ajattelivat työn merkityksen olevan siinä, että se pitää arjen kasassa, antaa sisältöä päivään sekä sitä, että jokainen kantaa kortensa kekoon yhteiskunnan hyväksi töiden kautta. Arkea koossa pitävä merkitys korostuu sosiaalisten ja yhteisöllisten verkostojen kautta, mitä työ tarjoaa.

Työtä täytyy tehdä elääkseen, mutta ei elää pelkästään tehdäkseen työtä. (Sundvall 2013, 19-28.)

Vuonna 2016 työelämä sekä toimeentulo olivat nuorien yleisimpiä huolenaiheita. Omalta paikkakunnalta töiden hakeminen koettiin erittäin vaikeaksi (55,7% nuorista) sekä oma pärjääminen työmarkkinoilla oli iso huolenaihe (36,4% nuorista) nuorien mielestä. Tutkimuksien mukaan työttömät nuoret haluaisivat tehdä töitä ja yli puolet olisivatkin valmiita ottamaan vastaan mitä tahansa töitä, mihin saisivat mahdollisuuden työllistyä. Myöskään palkka ei ole nuorilla se ensimmäinen motivoiva tekijä työn teon saralla, vaikka totta kai silläkin on merkityksensä. 86% 17 – 29- vuotiaista olisi valmis tekemään töitä pienemmällä palkalla, jos se edistäisi heidän ammatillista kehittymistä. (Nuorista suomessa 2016, 36.) Nuoret ovat valmiita ja halukkaita tekemään töitä. Aikaansaamattomuus ei ole se suuri ongelma, vaan enemmänkin puutteelliset tiedot pelisäännöistä työelämässä sekä juurikin tämä työpaikkojen saamisen vaikeus. (Manai 2013, 37 – 38.)

Nuorille tyypillistä elämää on päällekkäisyydet työssäolo- työnhaku- ja opiskelujaksoilla. Suurin osa nuorista opiskelee, joten työllisyysaste on paljon alhaisempi aikuisiin verrattuna. Nuoret voidaan jakaa työssäkäyviin, työttömiin sekä työvoiman ulkopuolelle jääviin. Työvoiman ulkopuolelle jäävät nuoret ovat yleensä opiskelijoita. Vuonna 2015 työvoimaan kuului 50,5% kaikista nuorista ja näistä lähes neljäsosa oli työttömiä. 15 – 24- vuotiaiden ikäryhmästä oli työttömänä 73 000 henkilöä, joka oli jopa 29 % kaikista työttömistä. Työvoiman ulkopuolella oli 49,5%. Huolestuttavaa on se, että vuodesta 2014 työttömyysjaksojen keskimääräinen yhteiskesto on venynyt vuoteen 2016 viidellä kuukaudella (11 kuukaudesta 16 kuukauteen). (Nuorista suomessa 2016, 36.)

Opiskelun ja koulun käynnin ohella työskentely on erittäin yleistä. Pelkkään opiskeluun keskittyi vuonna 2015 45% peruskoululaisista sekä 41% toisen asteen opiskelijoista. Töissä vapaa-ajallaan peruskoululaisista kävi 16 prosenttia, lukiolaisista 17 prosenttia ja ammattikoululaisista 20 prosenttia. Lisäksi peräti 55% korkeakouluopiskelijoista kävi töissä opintojensa ohessa. (Nuorista suomessa 2016, 37.)

4 MENETELMÄLLISET VALINNAT

Opasta tehdessä tiedonkeruun piirteet sekä menetelmät painottuivat kvalitatiivisen tutkimuksen puolelle. Kvalitatiivisen eli laadullisen tutkimuksen lähtökohtana on todellisen elämän kuvaaminen sekä tutkimuksessa pyritään tutkimaan kohdetta mahdollisimman kokonaisvaltaisesti. Tämän tyypisessä tutkimuksessa ei niinkään ole tarkoitus todentaa jo olemassa olevia väittämiä, vaan pikemminkin löytää tai paljastaa erilaisia tosiasioita. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 1997, 157.)

Tyypillisiä piirteitä kvalitatiiviselle tutkimukselle on, että tutkimus on luonteeltaan kokonaisvaltaista. Aineisto itsessään kerätään luonnollisissa, todellisissa tilanteissa. Ihmisiä sekä omia havaintoja suositaan tiedon keruussa enemmän kuin eri mittausvälineillä hankittavaan tietoon. Laadullisia metodeja, esimerkiksi teemahaastattelu ja osallistuva havainnointi, käytetään aineiston keräämisessä. Lisäksi aineistonkeruuseen kohdejoukko valikoidaan tarkasti sekä tarkoituksenmukaisesti, ei satunnaisotoksen menetelmää käyttäen. Tutkija ei määrää sitä, mikä kerätyssä tiedossa on tärkeää, vaan tutkijan pyrkimyksenä on paljastaa odottamattomiakin seikkoja. Sen vuoksi aineiston monitahoinen sekä yksityiskohtainen tarkastelu on lähtökohta. Tutkimussuunnitelma voi muotoutua itse tutkimuksen edetessä sekä se toteutetaan joustavasti. Käsitellään tapauksia ainutlaatuisesti sekä tutkitaan saatua aineistoa myös sen mukaan. (Hirsjärvi ym. 1997, 160.)

4.1 Haastattelu

Haastattelu tutkimusmenetelmänä on ainutlaatuinen. Siinä pääsee suoraan kielelliseen vuorovaikutukseen tutkittavan kanssa. Haastattelun yksi suuri etu aineistonkeruumenetelmä on, että se antaa paljon joustavuutta aineistoa kerätessä. Haastattelun etuna on myös se, että yleensä suunnitellut henkilöt saadaan mukaan tutkimukseen. On monia syitä, miksi haastattelua valitaan usein tiedonkeruun menetelmäksi. Esimerkiksi jos halutaan, että tutkittava saa tuoda oman äänensä vapaasti esille, kyseessä on tutkijalle tuntematon tai vähän kartoitettu alue ja näin ollen on hankala arvioida etukäteen vastauksien suuntia. Samoin, jos halutaan sijoittaa tulok-

set johonkin laajempaan kontekstiin ja haastattelun aikana voi haastateltava kertoa aiheesta laajemmin kuin tutkija kykenee ennakoimaan tai jos tiedetään jo ennalta, että tutkittava aihe voi tuottaa vastauksia monitahoisesti ja moniin suuntiin. Lisäksi haastattelun aikana on helppo selventää tai syventää saatavia vastauksia. (Hirsijärvi ym. 1997, 199-200.)

Kuten kaikki tutkimusmenetelmät, myös haastattelu sisältää joitakin ongelmia sisälleen, joita tulee ottaa huomioon tutkimusta tehdessään. Haastattelu itsessään vie aikaa. Tutkimustarkoitusta varten tehtävissä haastatteluissa puolen tunnin haastatteluihin on luultavasti turha edes ryhtyä. Tässä tapauksessa esimerkiksi kyselylomake voi olla parempi ratkaisu. Lisäksi haastatteluiden teko edellyttää huolellista valmistautumista. Haastattelut voi sisältää erilaisia virhelähteitä. Nämä voi aiheutua haastattelijasta, haastateltavasta tai kokonaistilanteesta ylipäätään. Voi olla esimerkiksi tilanne niin, että haastateltava tuntee haastattelutilanteen jostain syystä uhkaavaksi. Haastattelun luotettavuus voi heiketä myös siinä tapauksessa, että haastattelussa on taipumus antaa sosiaalisesti suotavia vastauksia. (Hirsijärvi ym. 1997, 200.)

Opinnäytetyön aikana toteutui kaksi haastattelua. Opasta varten tarvittavia tietoja Twist - kesätyöstä oli historiaan, yleiseen tietoon sekä suunnitteluvaiheeseen liittyvät asiat, joita en muunlaisella tutkimusmenetelmällä olisi saanut selville. Lisäksi opinnäytetyön tilaajalta tuli toive, että pystyisikö oppaaseen sisällyttämään kappaleen kesäohjaajien mielipiteitä siitä, millaista on ollut olla töissä Twist – kesätyössä ja millaisia taitoja työhön tarvitsee.

Teemahaastattelu on lomake- ja avoimen haastattelun välimuoto. Teemahaastattelussa on tyypillistä, että haastattelun aihe-alue on tiedossa, mutta eri kysymysten tarkka järjestys tai muoto puuttuu. Tätä haastattelumuotoa käytetään paljon esimerkiksi kasvatus- ja yhteiskuntatieteellisessä tutkimuksessa, koska teemahaastattelu vastaa hyvin monia kvalitatiivisen tutkimuksen periaatteita. Tosin se on käyttökelpoinen menetelmä myös kvantitatiivisesti painottuneeseen tutkimukseen. (Hirsijärvi ym. 1997, 203.) Teemahaastattelu kestää tavallisimmin tunnista kahteen tuntiin (Hirsijärvi ym. 1997, 206).

Ryhmähaastattelussa saadaan tietoa usealta henkilöltä yhtä aikaa ja näin ollen se onkin hyvin tehokas haastattelumuoto tiedonkeruuseen. Ryhmän vaikutuksella haastattelun tulokseen voi olla sekä myönteinen, että kielteinen. Kysymyksen ollessa muistinvaraisista asioista, voi ryhmä auttaa. Myös väärinymmärryksien korjaamisessa ryhmä voi olla hyvänä apuna. Toisaalta voi olla myös, että ryhmä voi estää sen kannalta negatiivisten asioiden esille tuomisen. Lisäksi ryhmässä voi olla dominoivia henkilöitä, jotka pyrkivät helposti päättämään keskustelun suuntaa. Kaikki nämä asiat tulee ottaa huomioon tuloksia tutkittaessa. (Hirsjärvi ym. 1997, 205-206.)

Ensimmäinen haastattelu toteutettiin Iisalmen kaupungin nuorisopalveluiden tilassa ja haastatteluun osallistui Iisalmen nuorisotyön koordinaattori Tarja Immonen. Haastattelu pidettiin 27.4.2017 ja siihen oli varattu aikaa kaksi tuntia. Haastattelun tallentamiseen käytettäviä välineitä oli kirjoitusvälineet sekä kamera, jota käytettiin haastattelun äänittämistä varten. Haastattelussa kerättiin yleistä tietoa Twist – kesätyöstä: mitä Twist-kesätyö on sekä minkälainen tarkoitus sillä on nuorisotyön näkökulmasta. Toinen selvitettävä asia oli Twist-kesätyön historia: mistä idea kesätyöhön on lähtenyt, kuinka monta vuotta sitä on järjestetty sekä kelle se on alkuperäisesti tarkoitettu? Kolmas aihe oli toiminnan suunnittelu sekä mitä kaikkea toimintoja siihen liittyy: rahoitus, aikataulut, yhteistyökumppanit, muu suunnittelu. Viimeinen aihealue oli Twist – kesätyöhön valittavien kesäohjaajien hakuprosessi sekä valintakriteerit. Tiedonkeruu menetelmäksi valikoitui haastattelu, koska aihe oli suhteellisen tuntematon, sekä oli odotettavissa, että aihe tuottaa vastauksia hyvin monitahoisesti. Oli myös tärkeää, että vastauksiin pystyi välittömästi kysymään tarvittaessa tarkentavia kysymyksiä. Tutkimushaastattelun lajina oli teemahaastattelu.

Toinen haastattelu pidettiin vuoden 2017 Twist – kesätyön kesäohjaajille. Haastattelu pidettiin ryhmähaastatteluna sekä haastattelun lajina oli tässäkin teemahaastattelu. Haastatteluun osallistui viisi henkilöä. Haastattelun tallentamiseen käytettäviä välineitä oli kirjoitusvälineet sekä kamera, jota käytettiin haastattelun äänittämistä varten. Haastattelun osallistuneiden henkilöiden lukumäärän vuoksi haastattelun alussa painotettiin selkeää äänenkäyttöä sekä yhteen ääneen puhumisen välttämistä. Tämä helpottaisi tuloksien analysointia. Haastattelun tarkoituksena oli saada kerättyä tietoa aiheista: minkälainen on hyvä kesäohjaaja, mitä täytyy ottaa huomioon ohjatessa erilaisia nuoria, mitä tulisi ottaa huomioon tasapuolisessa ohjauksessa, mikä on ollut

haastavinta työssä sekä mitä uutta työn aikana on opittu. Haastattelu pidettiin 26.6.2017 lisalmen nuorisotalolla. Tällaisen haastattelun avulla jokainen haastateltava sai oman äänensä vapaasti kuuluviin. Lisäksi vastauksien ollessa jokaisen omia kokemuksia sekä tuntemuksia on hankala arvioida etukäteen vastauksien suuntia.

Haastatteluiden tuloksien analysointi aloitettiin litterointien tekemisellä. Litterointi tarkoittaa haastatteluiden puhtaaksi kirjoittamista sanasanaisesti. Voi päättää, tekeekö litteroinnin koko kerätystä aineistosta vai valikoiden, esimerkiksi eri teema-alueiden mukaisesti. Litterointien tarkkuudesta ei ole yksiselitteistä ohjetta. Tärkeää on se, että tietää ennen litteroinnin aloittamista sen, minkälaista analyysiä aiotaan tehdä. (Hirsjärvi ym. 1997, 217.) Haastatteluiden tuloksista litteroitiin kaikki kerätyt aineistot. Vastaukset lajiteltiin teemoittain sopiviin ryhmiin ja niistä koottiin tarvittavat tiedot opasta varten sopivaan muotoon. Ensimmäisen haastattelun tietoja käytettiin oppaan kappaleisiin: historia, mitä Twist – kesätyö on sekä suunnittelu. Toisen haastattelun tietoja käytettiin oppaan kappaleeseen kesätyöt: mietteitä kesäohjaajilta.

Laadullisen tutkimuksen luotettavuutta voi kohentaa tarkalla selostuksella sen toteuttamisesta. Olosuhteet aineiston tuottamisesta tulee kertoa selvästi sekä totuudenmukaisesti. Haastattelusta kerrotaan esimerkiksi olosuhteista, paikoista joissa aineisto kerättiin, mahdolliset häiriötekijät sekä tutkijan oma itsearviointi tilanteesta. (Hirsjärvi ym. 1997, 227.)

Ensimmäisen haastattelun tuloksien luotettavuus on hyvä. Haastattelupaikkana toimi toimistotila sekä aineiston tuottamisen olosuhteet olivat rauhallinen sekä rento. Haastatteluun oli varattu aikaa noin kaksi tuntia ja haastattelun toteutukseen meni aikaa noin tunti. Häiriötekijöitä ei haastattelun aikaan paljon ollut. Ainut häiriötekijä haastattelun aikana oli toisen työntekijän vierailu toimistossa sijaitsevan tulostimen luona. Haastateltavan pitkä työhistoria lisalmen kaupungin nuorisopalveluilla sekä Twist - kesätyössä takaa hyvän asiantuntijuuden aiheeseen.

Myös toisen haastattelun tuloksien luotettavuus on hyvä. Haastattelupaikkana toimi lisalmen nuorisotalon televisiohuone, joka suljettiin haastattelun ajaksi muulta käytöltä. Aineiston tuottamisen olosuhteet olivat rauhalliset sekä tilanne oli kaikille haastatteluun osallistujille rento. Haastateltavat olivat työskennelleet yhdessä noin kuukau-

den ennen haastattelua, joten kaikki haastateltavat olivat toisilleen keskenään tuttuja ja takasi turvallisen ja luotettavan haastatteluympäristön. Haastattelun aikana ei ollut häiriötekijöitä. Haastattelun keston ei oltu rajattu tarkkaa aikaa. Haastatteluun kului aikaa noin tunti. Haastattelu eteni jouhevasti ja jokainen sai tasapuolisesti sanottua mielipiteitään kysyttävistä asioista.

4.2 Osallistuva havainnointi

Havainnointia pidetään yhtenä tieteiden yhteisenä ja välttämättömänä perusmenetelmänä. Havainnointi on omalta osaltaan melko työläs ja aikaa vievä menetelmä tutkimuksia tehdessään ja esimerkiksi haastattelut tai kyselyt ovat syrjäyttäneet sen osittain. Havainnoinnilla on monia etuja. Sen avulla voidaan saada suoraa tietoa yksilöiden, ryhmien tai organisaatioiden toiminnasta tai käyttäytymisestä. Havainnoinnin avulla päästään parhaiten kiinni luonnollisiin ympäristöihin. Tämä välttää keinotekoisuuden, joka on muiden eri menetelmien rasitteena. Havainnointi sopii hyvin kvalitatiivisen tutkimuksen menetelmäksi. Erinomainen menetelmä havainnointi on esimerkiksi tutkittaessa vuorovaikutusta tai tilanteissa, joita on vaikea ennakoida ennalta. Se voi sopia hyvin myös kielellisesti vaikeuksien tutkimiseen tai tiedon saamisen sellaisista asioista, joita ei haluta haastattelijalle suoraan kertoa. Kuten muissakin menetelmissä, myös havainnoinnissa on kritisoitavia asioita, joita tulee ottaa huomioon sitä menetelmänä käyttäessään. Havainnoija saattaa häiritä itse seurattavaa tilannetta ja se voi osaltaan muuttaa tilanteen kulkua. Haittaa voi vähentää niin, että tarkkailija vierailee samassa tilassa samojen henkilöiden parissa useasti, jotta häneen totutaan ja tilanne normalisoituu. Toinen mahdollinen haitta voi olla se, että havainnoija saattaa sitoutua emotionaalisesti esimerkiksi tutkittavaan ryhmään, jonka myötä objektiivisuus tutkimuksesta voi kärsiä. (Hirsjärvi ym. 1997, 208.)

Osallistuvassa havainnoinnissa tutkija itse osallistuu tutkittavien toimintaan heidän ehdoillaan. Tutkimukset ovat usein muodoltaan kenttätutkimuksia. Havainnoija pyrkii pääsemään havainnoitavan ryhmän jäseneksi ja yleensä tutkijalle muodostuukin jokin rooli ryhmässä. Osallistuvan havainnoinnin osallistumisen aste voi vaihdella: Täydellinen osallistuminen tarkoittaa sitä, että tutkija pyrkii pääsemään ryhmän jäseneksi täydellisesti. Tässä voi syntyä usein eettisiä ongelmia. Tutkijalle voi syntyä risti-

riita siitä, että on keräämässä tietoa tieteellistä tarkoitusta varten, mutta pitäisi kuitenkin toimia luonnollisesti ja aidosti. Toinen aste on olla osallistuja havainnoijana. Tässä tapauksessa tutkittaville tehdään alusta asti selväksi se, mitä varten tutkija ryhmän mukana kulkee, eli on ryhmässä havaintojen tekijänä. Tämän jälkeen tutkija pyrkii luomaan hyvät suhteet tutkittaviinsa. Tutkija osallistuu ryhmän esimerkiksi tutkittavan ryhmän elämään, mutta voi tehdä tutkittaville esimerkiksi tarkentavia kysymyksiä. Havainnoinnilla voi olla pyrkimyksenä saada kokonaisvaltainen kuva tutkittavien elämästä tai sen voi kohdistaa erilaisiin rajattuihin kohteisiin. Havainnointi menetelmää käyttäessään on tärkeää muistaa se, että havainnoija pitää erillään omat tulkinnat sekä havainnot erillään toisistaan. (Hirsjärvi ym. 1997, 212.)

Suurin osa opasta varten tarvittavat aineistot on kerätty osallistavan havainnoinnin avulla. Tämän mahdollisti rinnakkain kulkeva opinnäytetyö sekä kehittävä harjoittelu. Harjoittelussa olin kokonaisvaltaisesti Iisalmen kaupungin nuorisopalveluiden mukana ja Twist – kesätyö on yksi olennainen teema kevään toimintakautta. Lisäksi toimin yhtenä kesäohjaajana kesäkauden aikana, joka antoi luonnollisen jatkumon harjoittelussa aloitetulle osallistuvalla havainnoinnille. Oppaan materiaalien kokoaminen kulki rintarinnan Twist – kesätyön eri vaiheiden kanssa. Käytännössä tämä toimi niin, että osallistuin esimerkiksi muun työyhteisön mukana kesätyöhaku prosessiin, keräsin ja kokosin siitä tarvittavat huomiot sekä tiedot ylös ja analysoin ja kokosin ne tarvittavaan muotoon opasta varten. Harjoittelijan roolissa olin osa työyhteisöä ja pääsin osallistumaan monipuolisesti eri työtehtäviin.

5 OPAS

Opinnäytetyön toiminnallisen tuotos on Twist-kesätyö menetelmäopas. Opas on luotu lisälmen kaupungin nuorisopalveluiden käyttöön ja he myös vastaavat sen levittämisestä ja käytöstä. Menetelmäopas antaa ohjeita ja vinkkejä siihen, kuinka Twist-kesätyötoiminnan voi aloittaa erilaisissa organisaatioissa, joissa työskennellään nuorten parissa. Koko toimintamuodon ottamisen sijaan oppaasta voi myös saada vinkkejä oman, jo olemassa olevan, kesätyötoiminnan kehittämisen avuksi. Oppaassa käydään läpi kesätyön jokainen vaihe yksityiskohtaisesti suunnittelusta toteutukseen, sekä esitellään niihin liittyvät olennaiset materiaalit.

Aineiston oppaaseen keräsin osallistuvalla havainnoinnilla, vanhoihin materiaaleihin perehtymisellä sekä henkilökunnan ja kesäohjaajien haastatteluilla. Oppaan kokoamisen myötä sain kokea monipuolisen kevään sekä kesän Twist-kesätyön parissa ja uskon, että kyseisellä menetelmällä on paljon annettavaa myös muille, jotka nuorten parissa työskentelevät.

Osallistuin kevään sekä kesän aikana käytännössä eri työtehtäviin, mitä Twist-kesätyössä täytyi tehdä, jotta työt onnistuisivat. Opasta varten kokoamani tiedot osallistuvan havainnoinnin kautta kokosin jokaisen vaiheen aikana omaksi kokonaisuudeksi, analysoin kerätyt tiedot sekä muokkasin ne oppaaseen tarvittavaan muotoon. Osallistuva havainnointi on käyty tarkemmin läpi kappaleessa 4.2.

Olen toteuttanut itsenäisesti kaikki oppaaseen liittyvät työvaiheet: suunnittelun, materiaalien kasaaminen, niiden analysoinnin sekä oppaan visualisoinnin. Opas on koottu Microsoft word ohjelmalla. Oppaan värimaailma on Twist – kesätyön vuoden 2017 mukainen, eli vihreä. Oppaasta tuli raikas, looginen sekä selkeä: siitä on helppo löytää tarvittavat tiedot sekä sitä on helppo lukea. Oppaan sivuille olen halunnut aika-kausilehtimäisen vaikutelman, jossa mielestäni olen onnistunut. Oppaan kuvituksessa on käytetty vuoden 2016-2017 Twist – kesätyöryhmien ottamia valokuvia. Opas jää lisälmen kaupungin nuorisopalveluille sähköisessä muodossa omaan käyttöön. Lisäksi opas on julkaistu verkkojulkaisuna sivustolla: www.issuu.com. Kyseinen sivusto on tarkoitettu erilaisien lehtien, katalogien ja oppainen julkaisemiseen. Sivuston

kautta voi muokata omia julkaisujaan sekä esimerkiksi seurata sitä, kuinka monta kertaa omaa julkaisua on avattu ja luettu. Oppaan julkaisuosoite on: https://issuu.com/iisalmennuorisopalvelut/docs/twist-kes__ty__

5.1 Prosessin kuvaus

Syksyllä 2016 kävin tiedustelemassa Iisalmen kaupungin nuorisopalveluilta sitä, olisiko heillä tarjota keväälle harjoittelupaikkaa kehittävän harjoittelun puitteissa. Keskustelu kääntyi samalla kertaa myös opinnäytetöihin ja nuorisopalveluiden mahdollisista tarpeista, joista voisi opinnäytetyön toteuttaa. Harjoittelupaikka onnistui ja opinnäytetyön aiheeksi muotoutui Twist – kesätyön mallintaminen oppaaksi. Harjoittelu alkaisi helmikuussa vuonna 2017 ja sen rinnalle käynnistyi samalla opinnäytetyö projekti.

Harjoittelun alkaessa pääsin muiden työtehtävien lisäksi suoraan käsiksi myös Twist-kesätyöhön markkinoinnin kautta. Pääosin markkinointi painottui Iisalmen yläkoululle, jossa kaikki paikkakunnan kohderyhmään kuuluvat nuoret kävivät koulua. Yhteistyössä koulun kanssa nuorisopalvelut toteuttivat jokaiselle 7 –luokkalaisille oppitunnin aiheena Twist-kesätyö. Oppitunnilla kerrottiin yleisesti Twististä, mitä kannattaa ottaa huomioon hakemusta kirjoittaessa, haastattelutilanteessa sekä tietoa tulevista ryhmistä, kesätyöhön liittyvistä valmisteluista ja kesään kuuluvista työtehtävistä. Oppitunnin aikana nuoret saivat kysellä mieltä askarruttavia asioita suoraan ohjaajilta. 8 -luokkalaisille järjestettiin yhteinen infotilaisuus koulun salissa, jossa käytiin samat teemat hieman tiivistetysti. 8 -luokan oppilaille ei enää järjestetä yksilöllisempiä tunteja, koska 7 -luokalla hekin ovat sellaisessa olleet. Infojen aikaan järjestettiin myös huoltajille infotilaisuus kesätyöstä. Koululle markkinoinnin lisäksi Twistiä markkinoitiin erilaisilla mainoksilla sekä esimerkiksi Megatärskyt 2017 tapahtumassa, jossa nuorisopalveluilla oli oma infopiste aiheesta sekä nuorisopalveluiden sosiaalisessa mediassa.

Infojen loppuvaiheessa helmi-maaliskuun vaihteessa käynnistyi Twist-kesätöihin hakuaika, joka kesti kaiken kaikkiaan koko maaliskuun ajan. Tätä varten yhtenä työtehtävänäni oli koota ja ylläpitää hakemustenpalautus- sekä infopistettä nuorisotalolla.

Palautepisteen toimintaan kuului nuoren työhakemuksen vastaanottaminen, sen tarkistaminen (esimerkiksi tarvittavat allekirjoitukset), haastatteluajan sopiminen ja haastatteluajan antaminen. Hakemuksia tuli yhteensä 154 ja kaikki hakijat haastateltiin. Hakemuspalautuspisteen pidon lomassa perehdyin haastatteluiden pitoihin seuraamalla muutaman eri työntekijän haastatteluita.

Kevään alkupuolella kokosin oppaan alustavan sisällysluettelon yhdessä opinnäytetyön tilaajan kanssa. Tämä sisällysluettelo toimi sisältöjen koonnin apuna sekä aikatauluna. Jaoin sisällysluettelon kolmeen osaan ja sovimme tilaajan kanssa samalla yhtä monta palaveria kevään ajalle. Jokaisen osioon tarvittavat sisällöt olisi tehtävä palaveriin mennessä. Oppaan osiot ja palavereiden ajankohdat jaettiin niin, että osion sisältöjen työtehtävät kerettäisiin käytännössä toteuttaa ja niistä saadut materiaalit analysoida ja muokata. Palavereiden ajankohdat keväälle ja kesälle olivat: 10.4, 27.4, 17.5 sekä sopivassa ajankohdassa heinäkuun aikana, kun Twist – kesätyössä olisi sopiva väli palaverin pitämiseen. Viimeinen palaveri opinnäytetyöstä pidettiin 24.8.2017.

Twist-kesätyöhön hakuaika päättyi 31.3.2017. Maaliskuussa käynnistyneet haastattelut jatkuivat vilkkaana huhtikuun puolelle. Hakemuspalautuspisteen loppuminen tarkoitti sitä, että myös minä pystyisin paneutumaan enemmän haastattelutilanteisiin. Olin jo perehtynyt seuraamalla haastattelutilanteita. Seuraava vaihe oli haastatteluiden toteuttaminen toisen ohjaajan parina sekä lopuksi haastattelin itsenäisesti kaiken kaikkiaan 11 hakijaa. Haastattelut olivat erittäin vastuullinen tehtävä. Kaikkien haastatteluiden valmiiksi saamisen jälkeen jokainen haastattelijä arvioi omat haastateltavat ja kokosi tarvittavat tiedot valintapäivää varten yhteisen ohjeistuksen mukaan. Näihin valmisteluihin kuuluu muun muassa haastatteluiden pisteytys ja erityishuomioiden huomioiminen niihin, esimerkiksi kuraattorin kommentit ja ryhmäehdotuksien kirjaaminen.

10.4.2017 pidimme tilaajan kanssa ensimmäisen palaverin opinnäytetyöhön liittyen. Tähän palaveriin olin koonnut kaikki tarvittavat materiaalit oppaan muotoon markkinoinnista sekä kesätöihin hakemisesta. Palaverin aikana kävimme materiaalit läpi ja tilaaja kertoi mahdollisia parannusehdotuksia niihin liittyen.

13.04.2017 oli Twist – kesätyön valintapäivä, jolloin valittiin kaikki 100 nuorta 17 eri ryhmään kesää varten. Valinnat suoritettiin yhdessä kaikkien haastattelijoiden kanssa. Olin mukana valintapäivässä ja olin myös osallisena valitsijana.

Valintaprosessi yhden ryhmän kohdalla toimi niin, että jokainen haastattelijä esittää omat ehdotuksensa ryhmän jäseniksi, jonka jälkeen valitsijat yhdessä mietti, ketkä sopisivat parhaiten kyseiseen ryhmään. Ryhmät pyrittiin muodostamaan mahdollisimman monipuolisesti niin, että ryhmiin tulisi eri luokka-asteella olevia, eri sukupuolisia, vilkkaustasoisia, rauhallisia/sosiaalisia ym. olevia nuoria. Valinnat eivät menneet täysin perinteisten valintaperusteiden mukaan, vaan osa valituista tuli valituksi myös nuorisotyön ja kasvatuksellisuuden näkökulmasta.

Huhtikuun loppupuolella (27.4.2017) pidimme tilaajan kanssa toisen palaverin opin- näytetyön etenemisestä. Tähän palaveriin olin koonnut kaikki tarvittavat materiaalit haastatteluista sekä valintaprosessista. Materiaalien osalta etenimme samoin, kuin edellisessä palaverissa. Tämän jälkeen pidin vielä haastattelun liittyen Twist – kesätyön yleisiin tietoihin, historiaan sekä kesäohjaajien hakuprosessiin. Haastattelu on käyty tarkemmin läpi kappaleessa 4.1.

Toukokuussa alkoi kesätöiden kiivas valmistelu. Toukokuun alkupuolella jokaiselle ryhmälle pidettiin ensimmäinen ryhmätapaaminen. Ensimmäisessä ennakkotapaamisessa esiteltiin kyseisen ryhmän ohjaajat, kerrottiin jo tiedettyjä työtehtäviä sekä aika- tauluja. Näiden lisäksi käytiin läpi jo alustavasti niitä työelämän pelisääntöjä, mitä on hyvä ottaa huomioon kesätöihin tullessa. Näitä asioita voi olla esimerkiksi töihin pu- keutuminen, ruokailun tärkeys, kännykän käyttö, palkanmaksu ja niin edelleen. Työ- elämän pelisääntöjä käytiin tarkemmin läpi myöhemmässä vaiheessa pidettävissä pelisääntöilloissa. Tämän ryhmätapaamisen tärkein osio oli henkilötietolomakkeiden täyttttäminen, jotta jokaiselle voidaan laatia työsopimus.

Toukokuun ja kesäkuun vaihteessa järjestettiin kaikille kesätöihin tuleville pelisään- töilta. Pelisääntöiltään kutsutaan myös huoltajat, jotta heille tulee myös kattava in- formaatio nuoren kesätyöpaikasta. Vuonna 2017 Iisalmen nuorisopalvelut järjestivät pelisääntöillan neljänä eri iltana, joihin oli jaettu 17 eri ryhmää sopiviksi kokonaisuuk- siksi. Pelisääntöillassa jokaiselle ryhmälle oli järjestetty oma pöytä, johon ryhmäläiset

voivat kokoontua huoltajiensa kanssa. Pelisääntöiltä alkoi yhteisellä osiolla, jossa alkuun esiteltiin kaikki kesän aikana nuorten parissa työskentelevät ohjaajat sekä kerrattiin vielä sitä, mitä Twist-kesätyö yleisesti on ja minkälaisia yhteisiä työpaikkaan liittyviä huomioitavia asioita sekä yhteisiä pelisääntöjä on. Yhteisen osion jälkeen jokaiseen ryhmän pöytään saapui ryhmän vastuuohjaaja, jonka johdolla ryhmä kävi läpi oman työjaksonsa työtehtäviä, aikatauluja sekä muita olennaisia seikkoja. Näiden asioiden jälkeen siirryttiin lupalappujen täyttämiseen, jossa pyydetään lupa siihen, kuka työsopimuksen voi allekirjoittaa, valokuvauslupa (eli saako valokuvia, joissa nuori esiintyy, käyttää nuorisopalvelun markkinoinnissa) sekä saako nuori kulkea ohjaajien kyydissä työkohteesta toiseen työjakson aikana. Lisäksi lupalapussa tiedusteltiin, haluaako huoltaja työjakson päätyttyä soiton kotiin siitä, kuinka nuorella työjakso sujui. Pelisääntöillan lopuksi käytiin yhdessä läpi työsopimukset. Lisäksi jokaiselta työhön tulijalta kerätään verokortit.

Muita kesätöihin valmistelevia töitä oli kesälle tarvittavien materiaalien sekä työvälineiden tarkistaminen ja hankinta sekä työsopimusten teko Populus-järjestelmään. Harjoittelun kautta sain vastuulleni työsopimusten laatimisen. Kolmas opinnäytetyöpalaveri pidettiin 17.5.2017, jolloin materiaaleista valmiina oli kesätöihin valmistelu osio pelisääntöiltä lukuun ottamatta sen myöhäisen ajankohdan vuoksi sekä haastattelusta saadut materiaalit. Materiaalien läpi käyminen meni aiemmin hyväksi katsotulla tavalla. Lisäksi palaverin aikana kävimme läpi oppaan ulkonäölliset asiat. Tätä varten olin koonnut oppaasta esimerkkisivun sekä erilaisia fontteja ja esimerkkejä, joiden avulla pystyimme tilaajan kanssa sopimaan yhdessä siitä, minkälainen sekä millä tyyllillä oppaan ulkonäkö julkaistaan.

Kesäkuu sekä heinäkuu olivat Twist – kesätyön toiminta – aikaa. Vaikka jokaisella ryhmällä oli teemansa ja työtehtäviensä mukaan yksilöllinen työjakso, kuitenkin työjaksojen runko kulki samalla tavalla jokaisella ryhmällä. Ryhmien työskentelyaika oli seitsemän arkipäivää. Viikonloput olivat vapaata. Pääsääntöisesti ryhmien työajat asettuivat klo 08:00 – 14:00 välille muutamia poikkeuksia luukunottamatta. Nämä poikkeukset voivat johtua esimerkiksi tapahtumien ajankohdista.

Ennen ryhmän aloitusta jokainen alkava ryhmä käytiin yhteisesti kaikkien ohjaajien kanssa läpi. Tässä kertauksessa käytiin läpi ryhmien työtehtäviin huomioitavia asioi-

ta, töihin tulevat ryhmäläiset sekä yleisiä sovittavia asioita ohjaajien kesken. Ryhmien ensimmäisen päivän aluksi käytiin läpi koko jakson työkohteet ja päätehtävät. Ennen työtehtäviin lähtiessä jokaiselle annettiin vielä kirjalliset työvuorolistat, joista näkee perustietojen lisäksi ohjaajien yhteystiedot ja muuta huomioitavaa työjaksolle.

Jokaisen ryhmän työpäivään kuului kaksi 10 minuutin taukoa sekä 30 minuutin ruokatauko. Ohjaajat suunnittelivat taukojen ajankohdat itse työtehtävien mukaan. Jokaisen työpäivän päätteeksi nuoret kirjoittivat päiväkirjaa, johon kirjattiin päivän työtehtäviä sekä päällimmäisiä tuntemuksia työpäivästä. Tätä päiväkirjaa hyödynnettiin loppujakson aikana tehtävään portfolioon. Lisäksi työjakson aikana ohjaajat ottivat kuvia nuorista eri työtehtävistä, joita nuoret voivat halutessaan hyödyntää portfolioon.

Ohjaajat seurasivat nuorien vointia sekä jaksamista työpäivän aikana ja tarvittaessa ottivat nuoren kanssa puheeksi huolta aiheuttavia asioita, esimerkiksi eväiden puuttuminen, työtehtävistä laistaminen tai suuri päivittäin toistuva väsymys. Työtehtävät tuli perehdyttää nuorille erittäin tarkasti sekä täytyi seurata työtehtävien tekemisen sujumista. Jakson aikana sai tuntemusta ryhmästä sekä siitä, kuinka itsenäisesti ryhmäläiset eri työtehtäviä kykenevät tekemään sekä minkälaisen ohjaajan tuen he rinnalleen tarvitsivat.

Kaikilla ryhmillä jakson aikana yhden työpäivän tehtävä oli ottaa valokuvia erilaisista aiheista. Nämä valokuvat menivät lisälmen nuorisopalveluiden sekä lisälmen kaupungin käyttöön, esimerkiksi markkinointiin. Kevään harjoittelun aikana olin suunnitellut ja toteuttanut valokuvauskurssin. Kurssille kokosin tarvittavat materiaalit sekä oppaan valokuvauksesta. Kyseinen valokuvauksen perusteisiin tutustuttava opas siirtyi myös Twist-kesätyön käyttöön.

Jakson loppupuolella jokainen ryhmäläinen teki itselleen portfoliokansion, jota he voivat hyödyntää tulevassa työnhaussa. Portfoliokansioon jokainen nuori pystyi laittamaan omat työ- ja koulutodistuksensa sekä halutessaan twististä saadun palautteen. Jokainen nuori sai myös tehdä itsestään portfolioon valokuvakollaasin, jossa on kuvia nuoresta eri työtehtävissä. Jokainen sai tehdä yksilöllisen näköisen portfolion, mutta ohjaajat kävivät läpi yhdessä nuorien kanssa sitä, minkälainen siisti portfolio olisi sekä mitä se voi sisältää. Portfolion teon aikana toinen ohjaajista otti jokaisen

nuoren yksi kerrallaan palautekeskusteluun, jossa käytiin läpi nuoren työjakson sujumista hampurilaispalautteen kautta, jonka ohjaajat olivat täyttäneet etukäteen. Portfolioiden valmistuttua jokaiselta nuorelta pyydettiin vielä kirjallista palautetta kesätyöjaksosta. Palautteet kerättiin nimettöminä. Työjaksot päätettiin aina yhteisiin päätöskahveihin. Päätöskahvien jälkeen käytiin vielä läpi mennyttä jaksoa, jaettiin jokaiselle työtodistukset sekä pienet oppaat, jossa kerrottiin yleisiä asioita työelämän pelisäännöistä.

Jokaisen työjakson loputtua ohjaajat kokoontuivat yhteiseen palaveriin, jossa käytiin läpi menneet ryhmät, positiiviset sekä mahdolliset kehitettävät asiat sekä tutustuttiin jo uusiin alkaviin ryhmiin. Viimeinen työtehtävä edelliseen työjaksoon liittyen oli työssä olevien nuorien huoltajille soittaminen, jotka lupalapussa siihen halukkuutensa ilmoittivat. Soiton aikana huoltajan kanssa käytiin yhdessä läpi nuoren saama palaute kesätyöstä, työtehtäviä sekä miten niiden tekeminen sujui sekä yleisiä tunnelmia jaksosta. Lisäksi huoltajilta pyydettiin palautetta Twist -kesätyöstä.

Toisen haastattelun pidin kesäohjaajille 26.6.2017. Haastattelu pidettiin ryhmähaastatteluna ja sen aiheena oli: Minkälainen on hyvä kesäohjaaja? Kesäohjaajien haastattelusta on kerrottu tarkemmin luvussa 4.1. Heinäkuun puolella pidimme tilaajan kanssa yhden palaverin, johon olin koonnut oppaan ulkonäöllisesti ja sisällöllisesti valmiiksi pieniä viilauksia lukuun ottamatta. Kävimme oppaan ulkonäöllisesti läpi ja jätin oppaan luettavaksi tilaajalle.

24.8.2017 pidimme tilaajan kanssa opinnäytetyöpalaverin melkein valmiista opinnäytetyöstä sekä oppaasta. Lisäksi keskustelimme oppaan julkaisusta issuu.com sivustolle. Tilaaja kertoi oppaasta sekä opinnäytetyöstä yleistä palautetta. Palaverin aikana sovimme, että laitan oppaan verkkoon mahdollisimman pian, jotta sen oikea ulkoasu pääsisi oikeuksiinsa, sekä sovimme viimeisen palautekeskustelun 30.8. Tilaajan palautteen valmiista työstä on tarkemmin käyty läpi opinnäytetyön osiossa pohdinta, kappaleessa 6.1. Palaverin jälkeen tein lisälmen nuorisopalveluille tunnukset issuu.com sivustolle, muutin oppaan pdf-muotoon ja julkaisin oppaan issuu.com sivustolla. Linkin lähetin tilaajalle, jotta hän voisi perehtyä täysin valmiiseen oppaaseen verkkojulkaisuna ennen palautekeskustelua.

30.8.2017 pidimme tilaajan kanssa sovitun palautekeskustelun. Palautekeskustelussa kävimme läpi opasta ja teimme siihen pieniä viilauksia ja korjauksia esimerkiksi tekstien ulkoasuun. Lisäksi tilaajan mielestä olisi hyvä, että oppaan johdannossa kävisi ilmi opinnäytetyön nimi, jos jokin opasta lukeva henkilö haluaisi perehtyä myös koko opinnäytetyöhön. Palaverin jälkeen muokkasin opasta vielä viimeisien palautteiden perusteella, muutin sen pdf-muotoon ja julkaisin nyt valmiin oppaan uudestaan issuu.com sivustolle.

5.2 Oppaan sisältö

Oppaan sisältö on rakennettu loogiseen järjestykseen niin, että kun jokin organisaatio taikka taho lähtisi sitä ensi kertaa toteuttamaan, siitä näkisi missä järjestyksessä toteutuksen aikana mikäkin osio tulisi vastaan suunnittelusta toteutukseen. Oppaan alkuun on myös laitettu yleistä tietoa Twist – kesätyöstä sekä sen historiasta Iisalmen kaupungissa. Oppaassa käydään läpi jokainen vaihe yksityiskohtaisesti suunnittelusta toteutukseen sekä niihin liittyvät olennaiset materiaalit. Oppaan avulla Twist – kesätyötoiminnan voi ottaa omassa organisaatiossa käyttöön tai kehittää jo olemassa olevaa kesätyötoimintaa.

Oppaan ensimmäisessä osiossa käydään läpi yleisesti Twist -kesätyötä. Mitä se on, mikä on sen kohderyhmä, missä sitä järjestetään, minkälaisia työryhmiä nuorille on järjestetty Iisalmissa ja minkälaiset toimintatavat siinä on. Lisäksi käydään läpi Twist-kesätyön historiaa sekä erilaisien täsmätaito kurssien hyödyllisyydestä Twist-kesätyön haussa.

Toisessa oppaan osiossa siirrytään Twist – kesätyön suunnitteluun sekä markkinointiin. Suunnittelussa käydään kaikki siinä huomioon otettavat asiat aina suunnittelu-päivistä budjointiin sekä yhteistyökumppaneiden ja työtehtävien etsinnästä aikataulutukseen. Myös tässä vaiheessa tarvittavien lomakkeiden suunnittelu on mainittu kappaleessa. Markkinointiosiossa käydään tarkasti läpi Iisalmen kaupungin nuorisopalveluiden pitämä oppituntimalli kohderyhmän ikäisille nuorille. Oppitunti pidetään yhteistyössä Iisalmen kaupungin yläkoulun kanssa. 7 – luokkalaisille nuorille oppitunti pidetään luokittain, kaikille 8 – luokkalaisille pidetään salissa yleinen info, koska ovat

jo tarkemman infon saanut Twist – kesätyöstä jo aiempänä vuonna. Kuitenkin on tärkeää ensimmäisen toimintavuoden aikana käydä yksilöllisemmät oppitunnit molempien luokka-asteiden kanssa. Oppitunnilla käydään läpi yleistä infoa Twist – kesätyöstä, töihin hakemisesta, haastattelusta, kesätöihin valinnasta ja itse kesätyöjaksosta. Lisäksi lisälmen kaupunki on tarjonnut kohderyhmän huoltajille infotilaisuuden Twist - kesätyöstä. Kappaleen lopussa kerrotaan myös erilaisia keinoja muuhun markkinointiin.

Kolmannessa osiossa käydään läpi kesätöihin hakuun liittyvät asiat, jotka Twist – kesätyötä järjestävän on otettava huomioon. Aluksi on käyty läpi hakemustenpalautus -ja infopiste. Kappaleessa kerrotaan minkälainen hakemustenpalautuspiste lisälmen kaupungin nuorisopalveluilla on ollut, kauanko se on ollut auki, mitä erilaisia materiaaleja pisteelle tarvitaan sekä miten hakemustenpalautus on käytännössä sujunut. Lisäksi kappaleesta löytyy mallikappaleet tässä vaiheessa tarvittavista lomakkeista, esimerkiksi haastattelukutsu. Twist – kesätyön haun rinnalla kulkee myös kesäohjaajien valinta, joten tässä osiossa on myös kappale valintojen kulusta. Osion loppupuolelta löytyy tietoa työpaikkahaastattelusta ja siitä, mitä tulee ottaa siinä huomioon. Lisäksi kappaleesta löytyy hakijoiden pisteytysperiaatteet sekä Twist - kesätyöntekijöiden valintaprosessikuvaus.

Neljännessä osiossa käydään läpi kesätöiden valmisteluihin kuuluvia töitä. Näihin töihin kuuluu jokaisen Twist ryhmien ennakkotapaamiset: ryhmätapaaminen ja pelisääntöilta, tarvittavien lupien kysyminen huoltajilta, työsopimuksien laadinta ja allekirjoitus, nuorien ohjaajina toimivien perehdytys kesää varten ja välineistö.

Viimeinen osio oppaassa on itse kesätyöt. Tässä kappaleessa on esitelty perusrunko Twist ryhmän työjakson etenemisestä. Vaikka jokaisella ryhmällä on oma teemansa ja yksilölliset työtehtävänsä, kuitenkin jokainen ryhmä kulkee tietyn rungon mukaan kesätyöjaksonsa. Kappaleesta löytyy myös kesätyöpalautteiden mallisivut. Viimeisenä oppaan osiona löytyy vuoden 2017 kesäohjaajien mietteitä siitä, millaista on ollut työskennellä ohjaajana Twist – kesätöissä. Opas löytyy kokonaisuudessaan liitteenä, liite 3.

6 YHTEENVETO JA POHDINTA

Tämä opinnäytetyö oli toiminnallinen ja sen myötä prosessin aikana tärkeässä roolissa oli tilaajan ääni. Pääasemassa opinnäytetyön aikana oli toimivan oppaan luominen sekä sen myötä toiminnan kehittäminen. Luottamus opinnäytetyön tekemiselle tilaajan osalta oli suuri ja opinnäytetyötä varten on saatu melko vapaat kädet. Tämän on mahdollistanut toimiva vuorovaikutus ja yhteistyö tilaajan ja opinnäytetyön tekijän välillä. Tarkka aikataulutus, työn paloittelu sekä materiaalien säännöllinen läpikäyminen tilaajan kanssa loi tukevan alustan oppaan tekemiselle. Lisäksi mielipiteet tilaajalta materiaaleista sekä oppaan ulkonäöstä varmistivat sen, että opas sekä materiaalit ovat tilaajan näköisiä, materiaalit on tarkasteltu useasta eri näkökulmasta sekä sen, että asioissa tai aiheissa ei ole virheitä.

Kehittämistyö onnistui mielestäni hienosti. Opasta varten tarvittavat materiaalit olivat helposti saatavilla ja pitkä jakso käytännön työskentelyä antoi mahdollisuuden osallistuvaan havainnointiin ja sitä myötä kokonaisvaltaisen kuvan luomiseen Twist – kesätyöstä puolen vuoden ajan. Koen, että eri toimintoihin osallistuminen ja niissä vastuun saaminen antoivat hyvät lähtökohdat uuden opettelulle. Materiaalien sekä kokemuksien muokkaaminen opasta varten tekstimuotoon ei tuottanut vaikeuksia ja jos jokin epäselvyys jostakin aiheesta ilmeni, asian tarkistaminen oli vaivatonta ja nopeaa. Lisäksi haastattelut onnistuivat erinomaisesti ja suuri kiitos kuuluu myös niihin osallistuneille oppaan onnistumisen kannalta. Iisalmen kaupungin nuorisopalvelut oli opinnäytetyön tekemiseen ympäristönä erittäin myönteinen ja se antoi tarvittavaa tukea oppaan rakentamiseen.

Suurimpia vaikeuksia kehittämistyön tekemiselle aiheutti oppaan ja ulkonäön muodostaminen. Nämä vaikeudet loivat tietokoneet ja eri ohjelmat, joiden avulla opasta koostin. Oppaan tekemisen ohjelmaksi päättyi Microsoft word ja huomasin jo heti alkumetreillä, ettei se pakosti ole parhain mahdollinen ohjelma muokata visuaalisesti materiaaleja tai sivuja siihen muotoon, miten oppaaseen ne halusin. Tätä myötä ulkonäön muokkaamiseen meni paljon enemmän aikaa, mitä aiemmin olin arvioinut. Kaikesta huolimatta aikataulussa pysyttiin ja opas valmistui teknillisistä vaikeuksista

huolimatta. Jälkikäteen mietittynä oppaan muodostamiseen olisi voinut etsiä jonkin toisen ohjelman, jolla oppaan muodostaminen olisi tapahtunut vaivattomammin.

Oppaan lopputulos on mielestäni onnistunut. Oppaasta tuli raikas, looginen sekä selkeä. Lisäksi opas on mielestäni ammattimaisen näköinen. Oppaan sivuille halusin aikakauslehtimäisen vaikutelman, jossa mielestäni olen onnistunut. Oppaasta on helppo löytää tarvittavat tiedot sekä sen materiaaleja on helppo lukea. Oppaasta löytyy kaikki tarvittava tieto kesätyö menetelmän aloittamiseen loogisessa järjestyksessä.

Oppaan kuvitukseen ei ollut vaikea löytää materiaaleja, koska jo aikaisempien vuosien Twist - kesätyöntekijät olivat nuorisopalveluille valokuvia työtehtävinsä ottaneet ja ne oli säilytetty erilaisia materiaaleja varten. Lisäksi yhden vuoden 2017 ryhmän valokuvauspäivän teemana oli opinnäytetyöhön valokuvien ottaminen. Tätä varten olin valmistellut listan siitä, minkälaisia valokuvia oppaaseen haluaisin. Oppaan kuvitukseen päätyi vuosien 2016 ja 2017 Twist nuorien ottamia valokuvia. Oppaan ulkonäöstä sovittiin yhdessä tilaajan kanssa ja värimaailmaksi muotoutui vihreä vuoden 2017 Twistin mukaan.

Opinnäytetyön tekeminen oli minulle erittäin mieluisa kokemus. En kokenut prosessin aikana mitään valtavia vastoinkäymisiä ja välillä vähän jo mietityttikin, että kuuluuko opinnäytetyön tekemisen olla loppupeleissä näin jouhevaa ja onko mahdollista, että olisinkin unohtanut jotain oleellista. Alkuun itse opinnäytetyön kirjoittaminen tuntui suurelta prosessilta, mutta sekin lähti etenemään kuin huomaamatta. Opinnäytetyön aihe tuli minua lähelle ja se muotoutui minulle tärkeäksi prosessin aikana. Prosessin tekemisen kannalta tärkeää oli sen huolellinen suunnittelu, aikataulujen teko ja niissä pysyminen, työpaikan tuki sekä vahva käytännön kokemus, jonka sain kokea harjoittelun sekä kesätyön myötä. Prosessin aikana koin paljon ammatillista kasvua ja sain kehitettyä omaa käytännön työtä muun muassa uusien toimintatapojen sekä menetelmien muodossa. Lisäksi oma persoona ohjaamisessa ja ammatillinen varmuus syventyivät eri työtehtävien ja vastualueiden myötä.

Opinnäytetyölle laaditut tavoitteet toteutuivat prosessin aikana hyvin. Pää tavoitteena oli laadukkaasti oppaan luominen lisälmen nuorisopalveluiden käyttöön. Koen, että

opas on onnistunut ja laadukas kokonaisuus. Päätaavoitteen sisälle kiinnittyneet taavoitteet myös toteutuivat hyvin opinnäytetyön aikana. Prosessin aikana pääsin perehtymään sekä syventymään Twist – kesätyöhön erittäin kattavasti. Sain paljon uutta tietoa nuorten työllistymisestä sekä kesätöiden merkityksestä nuorille. Onnistuin keräämään paljon tietoa sekä kokemuksia erilaisien menetelmien avulla onnistuneesti opasta varten sekä oppaan suunnittelu, toteutus ja ulkonäön kehittäminen onnistuivat hienosti.

Kuten nuorisotyössä yleisestikin on eri osa-alueilla jatkuvaa kehittämisen tarpeita, niin myös Twist-kesätyössä, jotta toiminta vastaisi tämän päivän sekä jo tulevaisuudenkin tarpeita. Sen vuoksi joka vuosi tulisikin jatkaa jo hyvin eteenpäin vietyä kehittämistyötä Twist – kesätyössä, esimerkiksi uusien ryhmien, menetelmien, toimintatapojen sekä yhteistyökumppaneiden muodossa. Lisäksi, jos tulevaisuudessa Twist – kesätyö päättyy jonkin toisen organisaation toiminnaksi, näiden eri tahojen välillä kannattaisi ehdottomasti pitää jonkin asteista yhteistyötä yllä!

6.1 Tilaajan arvio oppaasta

Palautekeskustelua tilaajan kanssa läpikäydessä kävi ilmi, että opas tulee olemaan heille tarpeellinen, koska useat eri yhteistyökumppanit ja kunnat ovat Twististä kyselleet. Lisäksi opas on omalta osaltaan ajankohtainen, koska valtakunnallisesti on käyty paljon keskustelua eri-ikäisten työllistymisestä ja nuorten työllisyyden kasvatuksellisuudesta. Oppaan avulla tulee olemaan helppo esitellä Twist-kesätyötä sekä sen rakennetta. Twist-kesätyö on sellaisenaan ainutlaatuinen kesätyömalli ja on erittäin mukava jakaa sitä tämän tyyllisen oppaan muodossa. Selkeä sisällysluettelo on suuri plussa. Se auttaa nopeasti löytämään tarvittavat tiedot oppaasta, eikä sitä tarvitse selata kokonaan yhden asian tähden. Oppaan ulkoasu on pirteä ja siinä on hyvät värit.

Oppaan saaminen verkkolehti muotoon selventää sen ulkonäköä paljon. Oppaan ulkonäköä värittävät hienosti nuorten ottamat kuvat ja on hyvä, että niitä on voitu oppaaseen hyödyntää. On myös hienoa, että issuu.com toimii myös mobiilisti. Se mataltaa kynnyistä omalta osaltaan oppaaseen tutustumiseen. Opas on kaiken puolin

hyödyllinen ja sellaista on toivottu käyttöön jo pitkän aikaa. Palautekeskustelua läpi käydessämme keskustelu kääntyi myös tulevaisuuteen ja uusiin opinnäytetyö mahdollisuuksiin Twist-kesätyöstä. Tämä opinnäytetyö voisi poikia jatko opinnäytetöitä esimerkiksi Twist-kesätyön vaikuttavuudesta tai oppaan tekoa Twist-nuorille.

6.2 Oppaan levitys

Opinnäytetyöprosessin aikana päällimmäisenä Twist – kesätyöstä jäi mieleeni se, että tuollaisenaan se on ainutlaatuinen kesätyömuoto Suomessa ja sillä voisi olla hyvinkin paljon sijaa tulevaisuudessa nuorisotyön eri kentille. Kasvatuksellisuus sitoutettuna työelämän ensiaskeliin on erittäin tehokas muoto opettaa nuorille erilaisia työelämätaitoja sekä auttaa vahvistamaan elämäntaitoja sekä alkavaa nuorten itenäistymistä. Opas on tehty yleiseen muotoon niin, että mikä tahansa nuorten parissa työskentelevä taho voisi sen ottaa käyttöön.

Jotta oppaasta ja sen myötä Twist – kesätyöstä olisi mahdollisimman paljon hyötyä tulevaisuudessa uusien toimintamuotojen kehittämisessä, sen levitys tulisi onnistua erilaisia kanavia käyttäen. Näin tietoisuus menetelmästä tavoittaisi mahdollisimman monet. Opas ja sen käyttö sekä levitys jäävät lisälmen kaupungin nuorisopalveluiden tehtäväksi. Levityksessä kannattaa hyödyntää jo olemassa olevia verkostoja sekä yhteistyökumppaneita. Tämän tyylinen mainostus kattaa hyvin lähialueiden paikkakunnat sekä muut tahot. Tilaaja on puhunut Itä-Suomen aluehallintoviraston Kirsi Kohosen kanssa tulevasta opinnäytetyöstä ja sieltä on osoitettu alustavaa kiinnostusta sen jakamista kohtaan, mutta asia tarkentuu, kunhan opinnäytetyö valmistuu. Lisäksi tilaaja on keskustellut Vastuullinen kesäduuni-kampanjan kanssa Twist-kesätyöstä sekä oppaasta.

Toinen tärkeä muoto oppaan levityksessä on sen sähköinen jakaminen. Opas tulee käyttöön verkkojulkaisuna www.issuu.com sivustolle. Linkki verkkolehteen tulee muun muassa po1nt.fi sivustolle, jonka kautta opas saa näkyvyyttä sekä sen linkkiä voi jakaa muun muassa sitä kautta myös eteenpäin. Sivuston kautta myös Po1nt verkosto ja siihen kuuluvat paikkakunnat saa oppaan käsiinsä halutessaan helposti. Oppaan sähköinen muoto takaa sen, että siihen voi perehtyä missä päin Suomea

tahansa. Sähköistä lehteä voisi markkinoida eri alustoille, joita nuorisotyön ammattilaiset verkossa käyttävät. Lisäksi issuu.com sivusto toimii mobiililaitteilla katsottuna sekä se on myös mahdollista ladata mobiililaitteisiin omana sovelluksenaan. Tämä mahdollistaa usealla alustalla sekä laitteella oppaaseen perehtymisen ja sen lukemiseen.

LÄHTEET

Finlex 2016. Laki nuorista työntekijöistä. Edita Publishing Oy. Viitattu: 15.03.2017.
<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1993/19930998>

Iisalmen kaupunki 2017. Iisalmen nuorisopalvelut. Viitattu 26.6.2017

<http://www.iisalmi.fi/Suomeksi/Palvelut/Kohderyhmille/Nuorille>

Haapaniemi, Rauno & Raina, Liisa 2014. Rakenna oppiva ryhmä. Pedagogisen viihtymisen käsikirja. Jyväskylä: Ps-kustannus.

Horelli, Liisa & Haikola, Lotta & Sotkasiira Tiina 2014. Osallistuminen nuorisotyön lähestymistapana. Teoksessa Hoikkala, Tommi & Sell, Anna (toim.) Nuorisotyötä on tehtävä. Menetelmien perustat, rajat ja mahdollisuudet. 3. muuttumaton painos. Nuorisotutkimusverkosto/nuorisotutkimusseura, julkaisuja 76. Helsinki: Hakapaino, 217-242.

Immonen, Tarja 2017. Haastattelu Twist – kesätyöstä 27.4.2017. Iisalmi: Iisalmen nuorisotalo.

Järvinen, Erkki 2013. Mutkatonta menoa. Teoksessa Lauren, Katja (toim.) Asenteella töihin! – mutta miten? Nuoret ja työnantajat yhteisen pulman edessä. Helsinki: Taloudellinen tiedotustoimisto TAT, 16 – 17.

Kiuru, Krista 2013. Koulutus kantaa ja kannattaa. Teoksessa Lauren, Katja (toim.) Asenteella töihin! -Mutta miten? Nuoret ja työnantajat yhteisen pulman edessä. Helsinki: Taloudellinen tiedotustoimisto TAT, 10 – 11.

Latvala, Maarit 2013. Työkokemus kertoo asenteista. Teoksessa Lauren, Katja (toim.) Asenteella töihin! – mutta miten? Nuoret ja työnantajat yhteisen pulman edessä. Helsinki: Taloudellinen tiedotustoimisto TAT, 20 – 21.

Lehtinen, Erno & Kuusinen, Jorma 2001. Kasvatuspsykologia. 1. painos. Juva: WS Bookwell Oy

Luumi, Marja 2014. Kesätyö piirtää kuvan työelämästä. Kymen sanomat – Kolumni. Viitattu: 1.6.2017.[http://www.kymensanomat.fi/Mielipide---](http://www.kymensanomat.fi/Mielipide---Kolum-)

[nit/2014/06/11/Kes%C3%A4ty%C3%B6%20piirt%C3%A4%C3%A4%20kuvan%20ty%C3%B6el%C3%A4m%C3%A4st%C3%A4/2014317483044/68](http://www.kymensanomat.fi/Mielipide---Kolum-nit/2014/06/11/Kes%C3%A4ty%C3%B6%20piirt%C3%A4%C3%A4%20kuvan%20ty%C3%B6el%C3%A4m%C3%A4st%C3%A4/2014317483044/68)

Manai, Aicha; Lauren, Katja (toim.) 2013. Asenteella töihin! – mutta miten? Nuoret ja työnantajat yhteisen pulman edessä. Helsinki: Taloudellinen tiedotustoimisto TAT.

Nieminen, Juha 2014. Vastavoiman hahmo – nuorisotyön yleiset tehtävät, oppimisympäristöt ja eetos. Teoksessa Hoikkala, Tommi & Sell, Anna (toim.) Nuorisotyötä on tehtävä. Menetelmien perustat, rajat ja mahdollisuudet. 3. muuttumaton painos. Nuorisotutkimusverkosto/nuorisotutkimusseura, julkaisuja 76. Helsinki: Hakapaino, 21–43.

Nokelainen, Essi & Toikander, Terhi 2006. Ohjattu pienryhmätoiminta osana nuorisotyötä. Perusteluita toiminnan tehokkuudelle. Humanistinen ammattikorkeakoulu. Ammattikorkeakoulun perustutkinnon opinnäytetyö.

Nurmiranta, Hanna & Leppämäki, Päivi & Horppu, Sari 2009. Kehityspsykologiaa lapsuudesta vanhuuteen. 4., muuttumaton painos. Helsinki: Kirjapaja.

Po1nt – Nuorten portaali 2017. Iisalmen kaupungin nuorisopalvelut. Viitattu 10.6.2017. <http://www.po1nt.fi/fi/kunnat/iisalmi/>

Po1nt – Nuorten portaali 2017. Twist kesätyö. Viitattu 10.6.2017. <http://www.po1nt.fi/fi/kunnat/iisalmi/twist/>

Repo-Kaarento, Saara 2010. Innostu ryhmästä. Miten ohjata oppivaa yhteisöä. 1.-2. painos. Vantaa: Hansaprint Oy.

Sundvall, Santtu 2013. Kuunnellaanko minua? – Nuorten työnhaun muuttuva toimintaympäristö Uudellamaalla. Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. RAPORTTEJA 104/ 2013. ISSN 2242-2854 (verkkojulkaisu). Viitattu: 27.5.2017. http://www.doria.fi/bitstream/handle/10024/93488/Kuunnellaanko%20minua_tutkimus_N_30102013.pdf?sequence=5

Suomen ammattiliittojen keskusjärjestö SAK 2017. Työelämän pelisäännöt.

Suomen Nuorisoyhteistyö – Allianssi ry 2016. Nuorista Suomessa. Tietoa nuorista, heidän elinoloistaan sekä nuorisotyöstä 2016. Grano Oy.

Toimihenkilökeskusjärjestö STTK 2017. Työ. Työelämän abc.

Vastuullinen kesäduuni 2017. Työnantajien toimintaopas. Vastuullinen kesäduuni. Viitattu 4.6.2017. <http://kesaduuni.org/tyonantajalle/tyonantajien-toimintaopas/>

Vastuullinen kesäduuni 2017. Vastuullisen kesätyön periaatteet. Viitattu: 10.8.2017. <http://kesaduuni.org/tyonantajalle/vastuullisen-kesatyon-periaatteet/>

LIITTEET

LIITE 1 - Sosiaali- ja terveysministeriön asetus nuorille työntekijöille sopivien kevyiden töiden esimerkkiluettelosta.

25.4.2012/189

Dokumentin versiot

Sosiaali- ja terveysministeriön päätöksen mukaisesti säädetään nuorista työntekijöistä annetun lain (998/1993) 19 §:n 2 momentin nojalla, sellaisena kuin se on laissa 16/1997:

1 §

Soveltamisala

Tämän asetuksen liitteenä on esimerkkiluettelo nuorista työntekijöistä annetun lain (998/1993) 19 §:n 2 momentissa tarkoitetuista kevyistä töistä, joita on lupa teettää 14 vuotta täyttäneellä tai saman kalenterivuoden aikana täyttävällä nuorella henkilöllä.

Kevyellä työllä tarkoitetaan työtä, joka ei ole haitallista nuoren terveydelle, kehitykselle tai koulunkäynnille ottaen huomioon työolosuhteet, työympäristö, työn vaatimukset, työn aiheuttama vastuu sekä ruumiillinen ja henkinen kuormittavuus.

Kevyt työ ei voi sisältää nuorille työntekijöille erityisen haitallisista ja vaarallisista töistä annetun valtioneuvoston asetuksen (475/2006) 2 ja 3 §:n tarkoittamia töitä.

2 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä kesäkuuta 2012.

Tällä asetuksella kumotaan nuorille sopivista kevyistä töistä annettu työministeriön päätös (1431/1993).

Kevyet työt

1. Virvokkeiden, lippujen ja vastaavanlaisten tuotteiden myyntityö kilpailuissa, näyttelytilaisuuksissa tai samankaltaisissa tilaisuuksissa.
2. Lähettityö sekä lehtien ja mainosten jako.
3. Esiintymiset ja muu työskentely taide-, kulttuuri- ja vastaavissa tilaisuuksissa.
4. Kirjoittaminen, toimittaminen, viestintä ja muu mediatyö.
5. Kauppaliikkeissä tehtävät avustavat työt kuten näytteille asettelu ja hintojen merkitseminen, tavaroiden lajittelu ja pakkaus sekä myyntityö, ei kuitenkaan työvalintamyymälöiden kassoilla.

6. Avustavat toimistotyöt.

7. Puutarha- ja maataloustöissä istutus-, poiminta- ja aputyöt sekä vaarattomien kotieläinten ruokinta.

8. Majoitus- ja ravitsemisliikkeissä tehtävät avustavat työt kuten kattaukseen liittyvät työt sekä annostelu- ja myyntityö.

9. Teollisuudessa tehtävät pienehköt avustavat työt, joita tehtäessä tai joiden läheisyydessä ei käsitellä aineita tai välineitä, jotka voivat aiheuttaa terveydellistä vaaraa tai haittaa.

10. Varastotyössä ja vastaavassa tavaroiden vastaanotto, lajittelu, käsittely ja lähetys sekä merkintä- ja laskentatyö.

11. Puhtaanapito- ja siivoustyössä huoneistojen, esimerkiksi toimistojen siivous siten, että työssä ei saa käsitellä aineita tai välineitä, jotka voivat aiheuttaa terveydellistä vaaraa tai haittaa.

12. Muut kevyet työt, jotka työympäristö, työn vaatimukset, työn aiheuttama vastuu sekä ruumiillinen ja henkinen kuormittavuus huomioon ottaen vastaavat edellä mainittuja töitä.

Neuvoston direktiivi 94/33/EY; EYVL N:o L 216, 20.8.1994, s.12

LIITE 2 - Sosiaali- ja terveysministeriön asetus nuorille työntekijöille vaarallisten töiden esimerkkiluettelosta

25.4.2012/188

Dokumentin versiot

Sosiaali- ja terveysministeriön päätöksen mukaisesti säädetään nuorista työntekijöistä annetun lain (998/1993) 19 §:n 2 momentin nojalla, sellaisena kuin se on laissa 16/1997:

1 §

Soveltamisala

Edellä 1 momentissa tarkoitettuja töitä saa tehdä vain nuorille työntekijöille erityisen haitallisista ja vaarallisista töistä annetussa valtioneuvoston asetuksessa (475/2006) säädetyin edellytyksin.

2 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä kesäkuuta 2012.

Tällä asetuksella kumotaan nuorille työntekijöille vaarallisten töiden esimerkkiluettelosta annettu sosiaali- ja terveysministeriön asetus (302/2007).
Neuvoston direktiivi 94/33/EY; EYVL N:o L 216, 20.8.1994, s.12

Esimerkkiluettelo nuorille työntekijöille vaarallisista töistä

1 Mekaaniset vaaratekijät

Leikkaantumisen tai puristumisen erityinen vaara tai muu erityinen vaara voi olla esimerkiksi seuraavilla työvälineillä:

1) sirkkelillä, pyörösaahalla, vannesahalla, muulla kuin automaattisella syöttölaitteella ja terän koteloinnilla varustetulla höyläkoneella, moottorisahalla, jyrsinkoneella, levyleikkurilla ja muulla vastaavalla konevoimalla toimivalla leikkurilla, avonieluisella murskauskoneella, hiekansiroituslaitteella, muulla kuin toimintaan kytketyllä karansuojalla varustetulla kiinteästi asennetulla pylväs- tai pöytäporakoneella, kulmahiomakoneella, metallisorvilla, kaasuhitsaus- ja kaasuleikkuslaitteella, pulttipistoolilla, paineilmalla tai vastaavalla toimivalla naulaimella ja muulla vastaavalla koneella, laitteella ja työvälineellä,

2) traktorilla, joka on varustettu vinssillä, kuormausnosturilla, kaivinkoneella tai etu- tai takakuormaimella taikka johon on liitetty mekaanista voimansiirtoa tarvitseva työkone, trukilla lukuun ottamatta hidasta tavarantoimitukseen käytettävää niin sanottua matalanostotrukkia, maansiirtokoneella, metsätyökoneella, leikkuupuimurilla, sekä vaativissa olosuhteissa moottorikäyttöisellä ruohonleikkurilla, moottorikelkalla ja mönkijällä,

3) konekäyttöisellä nosto- ja siirtolaitteella kuljettajana, merkinantajana tai hoitajana lukuun ottamatta kiinteästi asennetun painonappiohjauksella varustetun

hissin ohjaamista sekä nostimella, taljalla tai vastaavalla laitteella oman työkapaleen nostamisessa,

4) henkilönostolaitteella.

2 Kemiaalliset vaaratekijät

Kemiaallista vaaraa voi aiheutua aineista ja seoksista, jotka kuuluvat kemikaalien luokitusta, merkintöjä ja pakkaamista koskevan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1272/2008 tai kemikaalilain (599/2013) mukaisiin luokkiin, seuraavasti:

1) edellä mainitun asetuksen mukainen vaaraluokka ja -kategoria ihoa herkistävä 1, alakategoria 1A tai 1B sekä vaaralauseke H317 (voi aiheuttaa allergisen ihoreaktion) tai kemikaalilain mukainen varoitusmerkki Xi (ärsyttävä) ja vaaraa osoittava lauseke (R-lauseke) R43 (ihokosketus voi aiheuttaa herkistymistä),

2) edellä mainitun asetuksen mukainen vaaraluokka ja -kategoria hengitysteitä herkistävä 1, alakategoria 1A tai 1B sekä vaaralauseke H334 (voi aiheuttaa hengitettynä allergia- tai astmaoireita tai hengitysvaikeuksia tai kemikaalilain mukainen varoitusmerkki Xn (haitallinen) ja vaaraa osoittava lauseke (R-lauseke) R42 (altistuminen hengitysteitse voi aiheuttaa herkistymistä),

3) edellä mainitun asetuksen mukainen vaaraluokka ja -kategoria ihosyövyttävyyden 1A, 1B ja 1C sekä vaaralauseke H314 (voimakkaasti ihoa syövyttävää ja silmiä vaurioittavaa) tai kemikaalilain mukainen varoitusmerkki C (syövyttävä) ja vaaraa osoittavat lausekkeet (R-lausekkeet) R35 (voimakkaasti syövyttävää) ja R34 (syövyttävää),

4) muut terveydelle vaaralliset aineet ja seokset, silloin kun niiden vaarallisuudesta, työmenetelmistä tai käsittelytavoista voi aiheutua vaaraa.

3 Fysikaaliset vaaratekijät

Seuraavissa töissä voi olla erityinen fysikaalinen vaara:

a) työt, joissa voimakas melu voi aiheuttaa kuulovaurion vaaraa,

b) työt voimakkaasti tärisevillä työkoneilla,

c) työt, joissa voi altistua terveydellisille vaaroille kylmyyden tai kuumuuden vuoksi,

d) työt erityisen korkeassa tai matalassa ilmanpaineessa.

4 Sähköiset vaaratekijät

Erityinen sähköinen vaara voi olla jännitetyössä ja työssä paljaiden jännitteisten osien läheisyydessä sekä vahvavirtalaitteiden ja hissien huolto- ja korjaustyössä.

5 Ruumiillinen liikarasitus

Ruumiillinen liikarasitus voi liittyä raskaiden taakkojen nostoon sekä muuhun yksipuolisesti kuormittavaan työhön.

6 Biologiset vaaratekijät

Erityinen vaara voi olla työssä, jossa voi altistua työntekijöiden suojelemisesta työhön liittyvältä biologisten tekijöiden aiheuttamalta vaaralta annetussa valtioneuvoston päätöksen (1155/1993) tarkoitettuun ryhmään II-IV kuuluvalla biologiselle tekijälle.

7 Eräät työt

Erityinen tapaturman tai terveyden vaurioitumisen vaara voi olla myös seuraavissa töissä:

- 1) maanalaisessa työssä kaivoksissa ja kaivannoissa tai muuten sellaisissa olosuhteissa, joissa on sortumis- ja luhistumisvaara,
- 2) alusten lastaukseen ja purkamiseen välittömästi kuuluvassa työssä,
- 3) kiskoajoneuvojen kuljettamisessa rautateillä ja kiskoliikenteessä sekä vaihde- ja järjestelytyössä ratapihoilla,
- 4) vaaraa aiheuttavassa huolto-, puhdistus- ja korjaustyössä,
- 5) viranomaisten tarkastuksen alaiseksi määrättyjen paineellisten laitteiden tarkastus-, huolto- ja korjaustyössä,
- 6) rakennusten purkutyössä,
- 7) säiliötyössä, jossa on tukehtumisen tai muu vastaava vaara,
- 8) pylväs- ja mastotyössä ja muussa työssä, johon liittyy ilmeinen putoamisvaara,
- 9) työssä vaarallisten eläinten kanssa,
- 10) paineenalaisia, nesteytettyjä tai liuotettuja kaasuja sisältävien laitteiden käsittelyssä valmistamista, varastoinnissa ja käytössä,
- 11) koneen aiheuttamassa pakkotahtisessa työssä, joissa on suorituspalkka, tai rasittavassa toistotyössä.

Muutossäädösten voimaantulo ja soveltaminen:

5.11.2014/928:

Tämä asetus tulee voimaan 15 päivänä marraskuuta 2014

Neuvoston direktiivi 94/33/EY (31994L0033); EYVL L 216, 20.8.1994, s. 12, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/27/EU (32014L0027); EUVL L 65/1, 5.3.2014, s.

LIITE 3 – Opas, julkaisuosoite:

https://issuu.com/iisalmennuorisopalvelut/docs/twist-kes_ty

TWIST-KESÄTYÖ

MENETELMÄOPAS

Johdanto	65
Twist-kesätyö	66
Historia	68
ryhmät	70
kurssit	72
suunnittelu	76
oppituntimalli	78
haku kesätöihin	82
hakemusten palautus	84
kesäohjaajien valinta	89
työhaastattelu	90
pisteytys	92
valintaprosessi	93
kesätöiden valmistelu	98
ryhmätapaaminen	100
pelisääntöilta	102
ohjaajien perehdytys	105
välineet	106
kesätyöt	109
työjakson runko	110
mietteitä kesäohjaajilta	115

Twist kesätyö
Iina Karikumpu
2017

JOHDANTO

Twist - kesätyö on Iisalmen kaupungin nuorisopalveluiden itse kehittänyt 7-8-luokkalaisille suunnattu kesätyömuoto, jolla on paikkakunnalla pitkät juuret.

Tämä menetelmäopas antaa ohjeita ja vinkkejä siihen, kuinka Twist-kesätyötoiminnan voi aloittaa erilaisissa organisaatioissa, joissa työskennellään nuorten parissa. Koko toimintamuodon ottamisen sijaan oppaasta voi saada myös vinkkejä oman jo olemassa olevan kesätyötoiminnan kehittämisen avuksi.

Oppaassa käydään läpi jokainen vaihe yksityiskohtaisesti suunnittelusta toteutukseen, sekä niihin liittyvät olennaiset materiaalit.

Idea oppaaseen lähti Iisalmen kaupungin nuorisopalveluilta, josta muotoutui opinnäytetyöni aihe. Opinnäytetyö on nimeltään: *Twist-kesätyö maailmalle. Twist-kesätyömallin tuotteistaminen oppaaksi*. Koulutusohjelma oli kansalais-toiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma ja oppilaitos Humanistinen ammattikorkeakoulu. Aineiston oppaaseen keräsin osallistuvalla havainnoinnilla, vanhoihin materiaaleihin perehtymisellä sekä henkilökunnan ja kesäohjaajien haastatteluilla. Opinnäytetyön myötä sain kokea monipuolisen kevään sekä kesän Twist-kesätyön parissa ja uskon, että kyseisellä menetelmällä on paljon annettavaa myös muille, jotka nuorten parissa työskentelevät.

-lina Karikumpu

TWIST-KESÄTYÖ

Twist-kesätyö on Iisalmelaisten 7 - 8 - luokkalaisten nuorten oma kesätyömahdollisuus, jota järjestää Iisalmen kaupungin nuorisopalvelut. Kesätyöissä opetellaan työelämän pelisääntöjä erilaisten käytännön työtehtävien kautta. Nuoret työskentelevät pienryhmissä nuoriso - ohjaajien opastuksella eri teemojen sekä ympäristöjen parissa niin keskustassa kuin maaseudulla. Jokaisella ryhmällä on oma teemansa, minkälaisia töitä ryhmä tekee, esimerkiksi siivoustyöt, valokuvaus sekä tapahtuman tuottaminen. Twist työllistää kesällä 2017 noin 100 Iisalmelaista nuorta 17 erilaisessa ryhmässä.

Twist kesätyö on kasvatuksellinen kesätyömuoto, josta vain yksi pieni osa on itse kesätyöjakso. Kaikki Twist toiminta tähtää nuorten elämänhallinnan opetteluun kuten työelämätaitojen kartuttamiseen, työelämän pelisääntöihin perehtymiseen sekä erilaisten arkisien taitojen vahvistamiseen ja vuorovaikutustaitojen kehittämiseen. Jo esimerkiksi markkinoinnin aikaan pyritään antamaan nuorille eväitä työnhakuun toiminnan markkinoinnin ohessa, neuvotaan hakemuksen kirjoittamista sekä työhaastatteluun tulemistä esimerkiksi järjestetyn oppitunnin avulla.

Jokaisessa vaiheessa nuorille kerrotaan tulevan työelämän perusteista ja työnhauun eri vaiheista sekä siitä, miksi mikäkin vaihe on tärkeä. Tukeminen, ohjaaminen, palautteen antaminen ja kannustaminen ovat tärkeitä teemoja Twistin järjestämisessä. Työnhaku on oma lajinsa, jota kukaan ei voi opetella kuin tekemällä.

Twist-kesätyössä on tärkeää huomioida muutama perusasia. Twist kesätyössä on käytetty ohjeena kunnallista yleistä virkaja työehtosopimusta. Iisalmessa palkaksi on muodostunut 5,40€/tunti, joka on muotoutunut sopimuspalkkana kaupungin ja paikallisten ammattiyhdistysten neuvotteluiden tuloksena. Tämä palkka on paikallisesti sovittu ja jokaisen Twist - kesätyötä suunnittelevan tulee määrittellä oman toiminnan palkkansa toimialueellaan. Työn tekemisessä noudatetaan yleisen työehtosopimuksen periaatteita. Lisäksi Twist kesätyötä suunnitellessa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon Laki nuorista työntekijöistä.

Twist kesätyötä toteutettaessa tulee muistaa myös nuorisotyön eri näkökulmat. Kaikki työntekijöiden valintaperusteet eivät myötäile perinteisiä työntekijä valintojen periaatteita, vaan nuoria voi tulla valituksi esimerkiksi sosiaalisen nuorisotyön periaatteiden perustein. Tärkeitä lähtökohtia on nuorten osalli-

suuden edistäminen, sosiaalinen vahvistaminen, yhteiskunnassa toimimisen edellytyksien saaminen, nuoren kasvun sekä itsenäistymisen tukeminen, yhdenvertaisuuden edistäminen, kasvu- ja elinolojen parantaminen sekä terveiden elämäntapojen ja elämänhallinnan tukeminen.

HISTORIA

Iisalmen kaupungin nuorisopalvelut ovat vastanneet jo kauan nuorten kesätyötoiminnasta historiansa aikana eri muodoin. Twist-kesätyön juuret ylettävät pitkälle, jo yli 20 vuoden päähän ja on luonut oman vakituisen paikkansa Iisalmessa.

Monet kunnat järjestävät erilaisia leirejä kesäisin, mutta Iisalmessa sen toiminnan hoitaa ansiokkaasti eri järjestöt, joita kaupunki tukee järjestöavustuksin. Aikanaan tuli kysymykseen se, mikä voisi olla nuorisopalveluiden panos kesän eri toimintoihin. Samoilta urille ei kannattaisi lähteä, koska leiritoiminta oli jo saanut hyvät raamit järjestöjen puolesta. Lisäksi yläkouluikäiset eivät ole suurin kohderyhmä leiritoiminnalle. Iisalmen nuorisopalvelut päättivät panostaa nuorten kesätyötoimintaan, joka antaisi osaltaan monia eväitä tulevaisuuteen.

Iisalmen nuorisopalvelut ovat järjestäneet pitkän aikaa monenlaisia kesätoivia usean vuoden ajan eri-ikäisille nuorille. 1990 - luvulla Iisalmen nuorisopalveluilla oli nuorille työtoimintaa, jossa tehtiin erilaisia yleishyödyllisiä tehtäviä. Tällöin osallistuvat nuoret ohjautuivat mukaan tietyn kriteeristön perusteella työtoimintaan eri yhteistyötahojen kaut-

ta. Tällöin ryhmäkoko oli suhteellisen suuri (15 nuorta) ja osallistujat olivat nykyisiä vanhempia. Tämän toiminnon kautta kesätyötoiminnaksi kehittyi Tieto-taito jaksoiksi nimitetyt kesätyöryhmät, johon ohjautui kuraattorien ja opojen kautta nuoria, jolle jonkin elämänalueen tukeminen olisi hyväksi tai tarvitsisi mielekästä tekemistä kesäloman ajaksi.

Kesätyötoiminta Iisalmessa oli aikoinaan pääsääntöisesti tarkoitettu 9 - luokkalaisille ja sitä vanhemmille nuorille. Itse Twist - kesätyötoiminnan ajatus lähti käyntiin 7- 8 - luokkalaisten kiinnostuksesta kesätöihin. Tällöin nuorisopalveluilla lähti ajatus liikkeelle siitä, minkälaista kasvatuksellista työmuotoa kyseiselle ikäluokalle voisi järjestää, jossa voisi opetella työelämän pelisääntöjen perusteita sekä yleishyödyllisiä arkitaitoja.

Twist nimi toimintatavalle on lähtenyt erään nuoren ehdotuksesta ja sitä nimeä se on kantanut jo kymmenen vuoden ajan. Lisäksi samaan aikaan toimintaa laajennettiin niin, että Twist tuli avoimeen hakuun kaikille kohderyhmän nuorille. Twist on laajentunut ja kehittynyt paljon vuosien varrella. Monia tee-

mallisia ryhmiä sekä työtehtäviä on syntynyt nuorten ehdotuksien mukaan. Alkumetreillä tuntui, että 30 nuorta töissä olisi iso määrä. Kuitenkin Twist on jatkanut kasvuaan ja vuonna 2017 toimitaan 100 työskentelevän nuoren parissa. Tämän laajentumisen myötä nykyään

työllistyy nuorien lisäksi myös kesäohjaajiksi alan opiskelijoita, joille tämä on myös erittäin hyvä oppimisen kokemus. Twist on saanut Iisalmelaisten nuorten korvissa hyvän kaiun vuosien varrella ja siitä on muotoutunut haluttu ja toivottu kesätyöpaikka.

RYHMÄT

Vuonna 2017 Iisalmen nuorisopalveluilla oli 17 eri ryhmää, joiden teemoihin ja sisältöihin on otettu huomioon nuorien omia kehitystoiveita. Ryhmissä on perusryhmiä, teemallisia ryhmiä sekä tapahtumanjärjestämisen ryhmiä. Näistä ryhmistä voi ottaa malleja tai ideoita ryhmiin, mitä Twist aloitusvuodelle haluaa valikoida.

Kaikkien ryhmien tehtäviin kuuluu mahdollisen erillisen teeman lisäksi siivousta ja erilaisia kunnossapitotehtäviä, esimerkiksi ikkunanpesua, silitystä, roskien keräämistä, kitkemistä, haravointia tai tavaroiden järjestelyä. Näitä erilaisia tehtäviä voi myös järjestää yhteistyössä alueen eri yritysten, järjestöjen sekä kunnan kanssa. Lisäksi kaikilla ryhmillä on ollut jokin tutustumiskäynti, vierailija tai jokin lyhytkurssi ryhmän teemaan liittyen. Iisalmessa nuorten palautteista on tullut yhtenä toivottuna osa-alueena valokuvaus, joten sitä on sisällytetty jokaisen ryhmän toimintaan. Jokaisen ryhmän yksi työpäivä, jonka teemana on valokuvaus. Valokuvausaiheet on etukäteen mietitty ja päivän aikana myös perehdytetään nuoret kameroiden käyttöön ja laadukkaasti valokuvan tuottami-

seen. Samalla käydään läpi mediakasvatusta ryhmien kanssa. Jokainen tekee työjakson lopuksi kanssa portfoliokansion, johon nuori voi koota omat työ- ja harrastustodistuksensa.

PERUSRYHMÄT:

Perusryhmien päätehtävinä on erilaiset siivous- ja kunnossapitotyöt. Ryhmät ovat käyneet siivoamassa taajamassa tienvarsia ja muita alueita roskista, pesyt ikkunoita ja sisätiloja sekä esimerkiksi auttanut päiväkotien lelujen, muun muassa legojen pesemistä. Näihin ryhmien tehtäviksi voi keksiä monenlaisia aiheeseen liittyviä tehtäviä. Näissä ryhmissä on myös käynyt joku ulkopuolinen vierailija työelämästä esim. yrittäjiä, joka on kertonut omia kokemuksiaan työelämän pelisäännöistä sekä vaatimuksista. Vaihtoehtoisesti ryhmät voivat myös tehdä jonkin yritysvierailun työjakson aikana. Perusryhmiin on otettu lisäksi myös kyläaputwist, jonka toiminta on perustwistin kaltainen, mutta keskittyy eri kylien alueisiin Iisalmessa.

MEDIATWIST:

Näissä ryhmissä paneudutaan erilaisiin media-aiheisiin tehtäviin. Ryhmissä muun muassa tehdään erilaisia gallupeja

sekä mielipidekirjoituksia esimerkiksi sosiaalisen median alustoille ja eri internetsivuille. Valokuvaus on vahvana teema mukana työjakson aikana. Ryhmät ovat myös tehneet vierailuja media - aiheisiin paikkoihin, esimerkiksi paikallisradioon tai jonkun lehden tiloihin.

TEKNOLOGIATWIST:

Tällä ryhmällä on vastattu teknologia-kiinnostuksen nostattamiseen Iisalmen alueella. Tähän ryhmään pyritään etsimään teknologia- ja metallialasta kiinnostuneita nuoria. Tämän ryhmän kanssa yhteistyössä on kaksi eri teknologia-yritystä Iisalmen alueella, joihin nuoret menevät käytännössä nuorisotyöntekijän kanssa perehtymään työn eri osa-alueisiin työelämän edustajien johdolla. Tämän tyyllisen ryhmän voi tehdä myös muunlaisen alan kanssa yhteistyötä tehden alueen tarpeiden mukaan.

KIRJASTOTWIST:

Tässä ryhmässä työympäristö keskittyy kaupunginkirjastolle. Työtehtäviä voi olla muun muassa poistokirja-askartelua, vanhojen kirjojen myyntiä, satutuokioiden pitäminen lapsille sekä siistimiseen ja järjestelyyn liittyviä tehtäviä. Eri työtehtävät sovitaan yhdessä kirjaston henkilökunnan kanssa. Tämä twist ryhmä on muotoutunut Iisalmen kaupunginkirjaston ja nuorisopalvelui-

den yhteisen hankkeen myötä. Mukana ohjaamassa on myös kirjaston työntekijä.

LUOVATWIST:

Ryhmän teeman mukaisesti tehtävinä voi olla muun muassa eri askartelujen sekä käsitöiden tekoa. Lisäksi ryhmän sisällä toteutetaan pieni hyväntekeväisyysprojekti jollekin alueen toimijalle. Hyväntekeväisyysprojekteina on ollut esimerkiksi runopussien ja korttien tekoa, taideteoksen tai taulun tekeminen. Vierailu tapahtuu myös teemaan sopivassa paikassa alueen tarjonnan mukaan.

TAPAHTUMATWISTIT:

Tapahtumat lisäävät paikkakunnan tapahtumatarjontaa. Tapahtuman järjestämisen ohessa nuoret saavat myös tietoa tapahtumajärjestelyihin liittyvistä asioista ja lisätään osallisuutta.

Lasten tapahtumat: Lasten tapahtumaryhmiä on kaksi. Ryhmät järjestävät yhteistyössä kaksi erilaista tapahtumaa Iisalmen alueella. Molemmat ryhmät ovat yhden tapahtuman päävetäjänä ja toinen ryhmä toimii tapahtumassa avustavissa tehtävissä. Toinen tapahtuma on suunnattu lapsille ja toinen on koko perheen tapahtuma. Tarkoituksena on, että tapahtumat järjestetään ulkona Iisalmen alueella. Varasuunnitelmassa on myös

sisätilat, jos sääolot sitä vaativat. Töihin kuuluu esimerkiksi tapahtuman suunnitteluun ja toteutukseen liittyvät tehtävät. Ryhmille järjestetään myös yhteinen leikinohjauskurssi, jossa ryhmäläiset saavat perusvalmiuksia ohjata lapsia tapahtuman aikana.

Juhannustanssit: Kolme ryhmää toteuttaa yhdessä kehitysvammaisten juhannustanssit. Jokaisella ryhmällä on oma vastuualueensa tapahtuman suunnittelussa sekä toteutuksessa. Yhden ryhmän päätehtävinä on koristeluiden tekeminen ja paikan koristelu, pääsylippujen myynti sekä tansseissa tarjoilu. Toinen ryhmä hoitaa tanssien ajan kahviota sekä tekee kahvioon tarvittavat leivonnaiset ennakkoon. Viimeinen ryhmä suunnittelee sekä toteuttaa tansseissa erilaisia toimintapisteitä sekä hoitaa liikkuvaa karkkioskia. Juhannuskisana on perinteisesti toiminut juhannusneito sekä juhannuspoika. Näissä ryhmissä tulee ottaa huomioon se, että ryhmille tulee tapahtuman tiimoilta yksi iltavuoro. Itse tapahtuman järjestämiseen liittyvien työtehtävien lisäksi ryhmille järjestetään infotilaisuudet kehitysvammaisuudesta sekä elintarvikehygieniasta.

Ikäihmistapahtuma sekä koko kylän tapahtuma: Nämä ryhmät suunnittelevat ja toteuttavat kaksi eri tapahtumaa, joista toinen on suunnattu ikäihmisille Iisalmen keskustassa ja toinen Iisalmen alueen kylällä teemana koko kylän tapahtuma. Lastentapahtuman tavoin, ryhmät toimivat yhteistyössä tapahtuman järjestämisessä, toisen ollessa vetovastuussa, toinen ryhmä toimii avustavissa tehtävissä. Lisäksi ryhmille järjestetään yhteinen kurssi ohjaamisesta.

KURSSIT

Iisalmen nuorisopalvelut järjestää nuorille kursseja erilaisista täsmätaidoista toimintavuotensa aikana. Näitä kursseja on myös mainostettu erikoisesti Twist-kesätyön kohderyhmille, että kursseista voi olla etua myös Twist-kesätyöhön hakiessa. Näitä kursseja on ollut esimerkiksi hygieniapassi-, alkusammutus- ja valokuvauskurssit. Kurssien tarjonta antaa erilaisia valmiuksia muun muassa

teemallisten ryhmien työtehtäviin, joita on ollut esimerkiksi ruoan valmistus ja valokuvaaminen. Lisäksi nuori saa jokaisesta kurssista todistuksen, jonka voi ottaa mukaan haastatteluun tultaessa. Kurssit itsessään tukevat kasvatuksellisuutta sekä niistä on hyötyä myös tulevaisuudessa työnhaussa.

**SUUNNITTELU
&
MARKKINOINTI**

SUUNNITTELU

Toiminnan suunnittelu alkaa tulevan vuoden rahoitussuunnitelmasta. Iisalmen nuorisopalveluiden Twist-kesätyötä rahoittaa Iisalmen kaupunki, joten rahoitussuunnitelman tekeminen kulkee muun kaupungin talousarvioaikataulun rinnalla.

Jokaisen toimintaa suunnittelevan tahon tulee laskea budjetti, mitä toiminnan toteutukseen tarvitsee ja miettiä, minkälaisia rahoituskanavia olisi toiminnalle mahdollista saada. Ennen talousarvion tekemistä tulee miettiä, kuinka monta nuorta on mahdollista ottaa töihin, kuinka monta ohjaajaa nuorten ohjaamiseen tarvitsee sekä onko lisäohjaajien tarvetta kesän ajaksi.

Tärkeimmät osa-alueet budjetin suunnittelussa on töihin tulevien nuorten palkat, kesäohjaajien palkat oheiskuluneen sekä materiaalikulut, joita on tarvittavat siivousvälineet sekä muut tarvittavat tavarat ja esim. suojavaatteet.

Iisalmen nuorisopalvelut saavat seuraavan vuoden varmistetun budjetin edellisen vuoden lopulla. Budjetin varmistamisen jälkeen pidetään suunnittelupäivät, joissa alkaa varsinainen suunnittelu ryhmien määrästä, ryhmien jäsenten lukumäärästä ja teemoista. Kun toimin-

tatapaa on toteuttanut useamman vuoden, tässä työvaiheessa on edellisen vuoden palautteet sekä koonti ryhmien suosioista haun aikana hyvä ottaa huomioon, jotta ryhmien sisältöjä saisi kehitettyä nuorten palautteiden mukaan. Iisalmen nuorisopalvelut ovat todenneet, että kuudesta nuoresta koostuva ryhmä on ollut kaikista sopivin ryhmä koko. Jokaisessa ryhmässä on vähintään kaksi ohjaajaa. Ryhmä koko on sopiva eri käytännön asioiden vuoksi, esimerkiksi kuljetuksien kannalta.

Ryhmien muodostamisen jälkeen ryhmät aikataulutetaan kesälle sopiviin ajankohtiin. Lisäksi katsotaan, mitkä ryhmät ovat yhtä aikaa. Iisalmen nuorisopalveluilla pääsääntöisesti on 3-4 ryhmää samanaikaisesti. Ryhmien lukumäärä vaatii 6-8 ohjaajaa.

Yksi suuri osa-alue suunnittelussa on yhteistyökumppaneiden selvittäminen sekä työtehtävien laadinta kohteisiin. Lisäksi töitä sopiessaan on tärkeää sopia työtehtävien materiaali- tai muista kustannuksista (kuka maksaa esim. maalit ja pensselit). Iisalmen nuorisopalvelut ovat yhteistyössä esimerkiksi eri järjestöjen, päiväkotien, kylätoimikuntien, asukas-yhdistyksien ja yritysten kanssa. Lisäksi

Twist-ryhmät tekevät monia erilaisia tehtäviä kaupungin eri kohteissa, esimerkiksi nuorisotalo, kirjasto ja liikuntapalvelut. Esimerkiksi Iisalmen nuorisotilalla ei ole siivousta kesän aikana, vaan ryhmät ylläpitävät siisteydestä kesän aikana. Ensimmäisenä toimintavuotena kannattaa tutustua alueen järjestöihin, yrityksiin ja muihin mahdollisiin yhteistyökumppaneihin, listata ne ja ottaa suoraan yhteyttä mahdollisen yhteistyön alkamisen tiimoilta.

Työtehtäviä suunnitellessa tulee ottaa huomioon nuorten ikä sekä laki nuorten työllistämisestä. Työtehtävien ja yhteistyökumppaneiden selvittyä, saadut työtehtävät aikataulutetaan ryhmille. Näiden edellä mainittujen suunnittelutöiden lisäksi valmisteltaviin töihin kuuluu erilaisten tarvittavien lomakkeiden laadinta. Nämä lomakkeet tulevat oppaan aikana tarvittavan työvaiheen kohdalla.

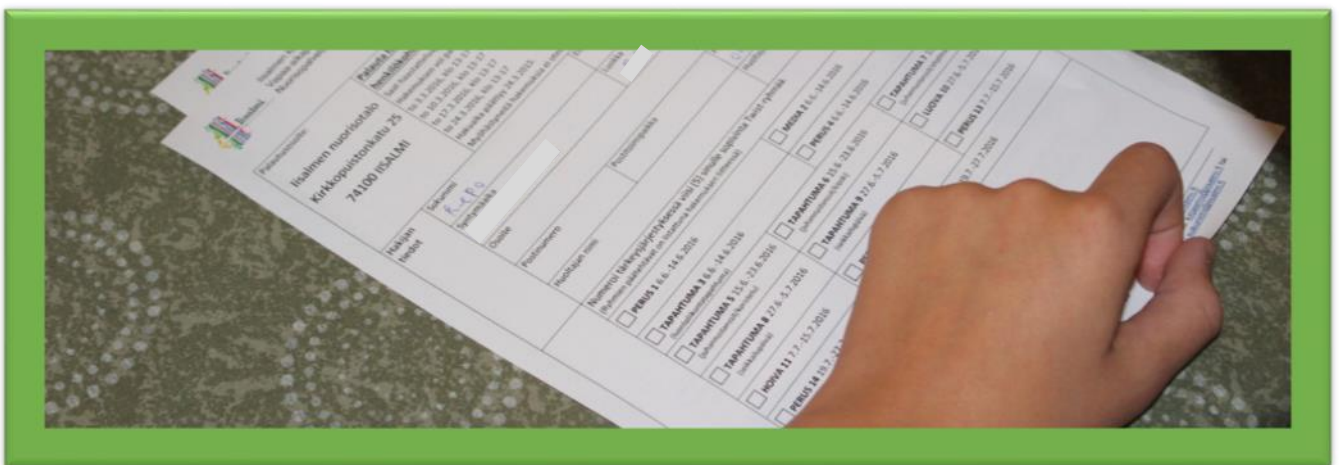

OPPITUNTIMALLI

Iisalmen kaupungin nuorisopalvelut on yhteistyössä Juhani Ahon koulun kanssa, jotta mahdollistetaan kaikille kohde-ryhmään kuuluville nuorille informointi Twist-kesätyöstä. 7-luokkalaisille järjestetään jokaiselle luokalle oma oppituntinsa, jossa kerrotaan yleisesti Twististä, mitä kannattaa ottaa huomioon hakemusta kirjoittaessa, haastattelutilanteessa sekä tietoa tulevista ryhmistä, kesätyöhön liittyvistä valmisteluista ja kesään kuuluvista työtehtävistä.

Oppitunnin aikana nuoret saavat kysellä mieltä askarruttavia asioita suoraan ohjaajilta.

8-luokkalaisille järjestetään yhteinen infotilaisuus, jossa käydään vähän lyhemmin samat teemat. 8-luokan oppilaille ei enää järjestetä yksilöllisempiä tunteja, koska 7-luokalla hekin ovat sellaisessa olleet. Tärkeää on se, että oppituntimalliin sisällytetyt asiat kerrotaan nuorten näköisesti.

Jokainen voi valita viisi kiinnostavinta ja ajallisesti sopivinta ryhmää.

Oppitunnin alussa kannattaa kertoa yleisiä asioita Twist-kesätyöstä, esimerkiksi kuinka monta nuorta töihin valitaan, montako ryhmää on vaihtoehtoina sekä kuinka monta ryhmää niistä yksi nuori voi hakemuksessaan valita.

Seuraava tärkeä läpikäytävä asia on se, kuinka nuori voi hakea Twist - kesätöihin. Tässä kohdassa voi olla vinkkejä siitä, miten hakemus kannattaa täyttää ja minkälaisella kynällä (kokemusten perusteella nuori voi valita lyijykynän, tusin ym. kuulakärkikynän sijaan), mistä hakemuksia voi saada/tulostaa, milloin hakemuksia otetaan vastaan ja missä sekä muistutetaan siitä, että hakemuksessa tulee olla niin oma, kuin huoltajankin allekirjoitus. Tämä siksi, koska suurin osa Twist-kesätöihin hakevat nuoret ovat alle 15 - vuotta.

Seuraava aihealue onkin sitten itse haastattelutilanne ja siihen kuuluvat tärkeät asiat. Nuorten kanssa kannattaa keskustella siitä, mitä kaikkea olisi hyvä ottaa huomioon, kun haastatteluun tulee. Esimerkiksi ajoissa paikalle tuleminen, mahdollisten todistuksien tuominen ja niiden tuomisen merkitys (käy esimerkiksi Tet - vihko, koulutodistukset, va-

Oppitunnit on yleisesti järjestetty eri materiaaleja näyttämällä sekä niiden läpikäymisellä sekä keskustelemalla. Esimerkiksi PowerPoint esitys tai joku muu ohjelma voi olla hyvä vaihtoehto rungon tekemiselle oppitunnille.

paaehtoistyö, kurssit yms.), hyvistä käytöstavoista muistuttaminen, haastatteluun tuleminen itsenäisesti, kättely sekä puhelimen äänettömälle laittaminen. Voi olla myös hyvä mainita se, kauanko haastattelu ajallisesti suunnilleen kestää sekä kuka toimii haastattelijana. Haastattelukysymyksistä voi myös antaa yleisimmistä kysymyksistä esimerkkejä, jotta nuoret voivat ennakkoon niihin vastauksista harjoitella. Jokainen nuori saa haastattelusta palautetta ja tämän kohdan voi myös oppitunnilla mainita. Nämä kaikki toimet auttavat nuoria valmistautumaan mahdollisesti täysin uuteen tilanteeseen sekä mahdollisesti lieventämään siitä johtuvaa jännitystä. Halutessaan kesätyöhön hakemisesta voi järjestää myös kurssin kevään aikana.

Valintaprosessista sekä yleisistä valinta-perusteista voi olla myös hyvä käydä joitain asioita läpi. Esimerkiksi minkä perusteella valinnat suoritetaan (hakemus, haastattelut ym.), minä päivänä valinnat tehdään sekä millä tavalla valinnoista ilmoitetaan. Lisäksi nuorille voi kertoa siitä, mitä Twist-kesätyöntekijältä odotetaan, esimerkiksi työmotivaatiosta, uuden oppimisen halusta, ryhmätyöskentelyn opettelua, positiivisuutta sekä terveelliset elämäntavat, kuten esimerkiksi hyvin syöminen sekä tarpeeksi nukkuminen.

Viimeinen tärkeä osa-alue oppitunnilla on eri ryhmien esittely sekä niiden teemat, yleisimmät työtehtävät, palkka, tauot, työvuorot, ruokailu sekä kesätyö

ryhmän ennakkotapaamiset, joihin nuorten täytyy sitoutua. Näihin tapaamiin kuuluu pelisääntöiltä sekä ryhmän oma tapaaminen. Näistä tapaamisista on kerrottu tarkemmin kohdassa: Kesätöihin valmistelu. Lopuksi voi kertoa, mistä Twist-kesätyöstä saa lisää tietoa ja toivotella onnea työnhakuun! Jokaisen järjestäjän infotilaisuus materiaalit muokkautuvat tilanteen sekä tarpeen mukaan.

Iisalmessa on myös tarjottu kohderyhmän huoltajille vanhempainilta, jossa infotaan yleisesti Twististä, kerrotaan perusasioita kesätyöstä, mitä nuoren kannattaa hakijana ottaa huomioon ja millainen prosessi kesätyö on.

MUU MARKKINOINTI

Twist-kesätyötä markkinoiessa voi käyttää monenlaisia erilaisia keinoja sekä välineitä. Hyviä esimerkkejä koulussa mainostamisen lisäksi on erilaisissa alueen tapahtumissa mainostaminen, nuorille suosituilla paikoilla mainostaminen, omassa toiminnassa mainostaminen

sekä sosiaalisen median kanavien hyödyntäminen. Markkinoinnissa on monet keinot sallittuja sekä mielikuvitus rajana, kunhan saada tavoitettua ne nuoret ja heidän huoltajat, jotka Twist-kesätyöhön voi hakea!

Vuonna 2017 Iisalmen nuorisopalvelut Megatärskyt 2017 tapahtumassa.

HAKU KESÄTÖIHIN

A photograph of a tree with green leaves and white flowers against a clear blue sky. The tree is in the foreground, and the sky is a solid, bright blue. The text 'HAKU KESÄTÖIHIN' is overlaid on the top left of the image in a large, white, serif font.

NUORISOTALO

HAKEMUSTEN PALAUTUS

Tarvittavat välineet:

Kansio haastatteluajoista työntekijöiltä

Haastattelukutsut

Haastattelupohja

Tyhjiä hakemuslomakkeita LIITE 1

Info kansio Twististä

Koonti hakijoista - pohja

Kaikki Twist-kesätyöhakemukset toimitetaan henkilökohtaisesti Twistin järjestäjille, jossa yksi työntekijä toimii hakemusten palautuspisteellä. Ensimmäisenä vuonna hakemusten palautuksien aikavälin sekä kellonajat voi itse suunnitella suhteutettuna sen mukaan, kuinka monta nuorta otetaan töihin sekä kuinka monta hakemusta arvioidaan palautettavaksi. Ensimmäisen vuoden kokemukset Twistin suosioista sekä hakemusten palautus määristä määrittelee sen, onko hakemusten palautus aikoja tarvetta muuttaa seuraavalle vuodelle.

Palautusaika voi kestää yhtäjaksoisesti useamman viikon. Vastaavasti voi valita tietyt päivät, jolloin hakemuksia voi tuoda, esimerkiksi kuusi päivää maaliskuun aikana.

Vuonna 2017 Iisalmessa pystyi palauttamaan hakemuksia 27.2. - 31.3.2017 kello 13:00 - 16:00 nuorisotalolle.

Hakemusten palautuspisteeltä voi aukioloaikojen puitteissa tulla myös kysymään lisätietoa Twististä sekä hakea tulostettuja hakemuslomakkeita.

Hakemusten palautuspiste perehdyttää nuoria niihin työelämän pelisääntöihin, mitä tapahtuu hakemuksen täyttämisen jälkeen. Lisäksi jokaisen täytyy palauttaa hakemus, jotta voidaan samalla varata sopiva haastattelu-aika (koulun jälkeen).

Hakemuksen palautuksen yhteydessä nuorelle annetaan haastattelu-aika. Haastattelu-aika sovitaan yhdessä nuoren kanssa, kouluajan ulkopuolelle. Lopuksi nuorelle neuvotaan, minne tulee saapua haastattelupäivänä sekä toivottaa onnea haastatteluun.

HAKIJAT LUOKITTAIN

HAKIJAT tytöt eli %, pojat eli %

HAKIJAT SEISKAT yht.

HAKIJAT KASIT yht.

KOONTI HAKIJOISTA**KAIKKI YHTEENSÄ****7A**

Sukunimi	Etunimi	Haastatteli	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17

7B

Sukunimi	Etunimi	Haastatteli	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17

7C

Sukunimi	Etunimi	Haastatteli	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17

HAASTATTELUAIKA KANSIO

Jokainen haastattelija voi tehdä omat aikataulut, milloin voisi haastateltavia ottaa vastaan. Haastatteluajat kannattaa yrittää saada iltapäiville, jotta ne eivät menisi päällekkäin kouluaikojen kanssa.

Tämän kansion avulla on helppo sopia hakemustenpalautus tilanteessa nuoren kanssa hänelle sopiva haastattelu-aika. Työntekijän aikataulu voisi olla vaikka tämän näköinen:

TWIST-HAASTATTELUT haastattelija _____ paikka _____ viikko 9

klo	ma	ti 28.2.	ke 1.3.	to 2.3.	pe 3.3.
13.20-13.40					
13.40-14.00					
14.00-14.20					
14.20-14.40					
14.40-15.00					
15.00-15.20					
15.20-15.40					
15.40-16.00					
16.00-16.20					
16.20-16.40					
16.40-17.00					
17.00-17.20					
17.20-17.40					

HAASTATTELUKUTSU

TWIST

HAASTATTELU

____. ____ 2017 klo ____

Haastattelu kestää noin 15 minuuttia. Ole ajoissa paikalla!

Haastattelu on Iisalmen nuorisotalolla

(os. Kirkkopuistonkatu 25, tule sisälle päiväkodin puoleiselta sivulta)

Haastattelijana on nuorisotyöntekijä _____.

Jos sinulle tulee este, sovi uusi aika soittamalla tai tekstiviestillä

- Haastattelijaa 1 puh. 0401234567
- Haastattelijaa 2 puh. 0501234567
- Haastattelijaa 3 puh. 0441234567

ONNEA HAASTATTELUUN

ps. vinkkejä haastatteluun löytyy www.polnt.fi/twist

KESÄOHJAAJIEN VALINTA

Haun rinnalla alkuvuodesta alkaa Iisalmen kaupungin kesätyöpaikkojen haku, jossa samalla haetaan myös Twist-ryhmille kesäohjaajia. Kaupunki myöntää tukea nuorten työllistämiseen ja nuorisopalvelut pyrkivät tämän kriteeristön täyttämään tuen saamiseksi. Hakuilmoitus julkaistaan muiden kesätöiden kanssa ja prosessi kulkee muiden hakujen rinnalla.

Valintakriteereissä on ollut vahvana erilaisien taitojen hallinta. Näitä taitoja on voinut olla esimerkiksi media osaami-

nen, kädentaidot, luovuus, siivoustaidot ja näiden taitojen perehdyttämistaidot nuorille. Lisäksi nuorten ohjaamiskokemukset ovat erittäin tärkeitä. Työ luonteensa takia vaatii 18 - vuoden iän sekä auton käyttömahdollisuuden. Vuonna 2017 Iisalmissa haettiin kahta vastuuhjaajaa sekä neljää kesäohjaajaa. Työtehtävät vaihtelevat työnkuvan mukaan.

TYÖHAASTATTELU

Twist - kesätyössä jo haastattelu on nuorelle suuri oppimiskokemus. Jokainen hakija haastatellaan sekä jokaiselle annetaan palaute haastattelun lopuksi. Tässä kohdassa kannattaa vilkaista myös hakemusta ja antaa palautetta myös siitä. Lisäksi nuorelle vielä kerran kerrataan yleisiä periaatteita perinteisen haastattelun kulusta, jotta myös haastattelutilanne tukisi mahdollisimman hyvin työelämän ensiaskelien oppimista.

Haastattelurunko menee hyvin perinteisen haastattelumallin mukaan ja tällä tavoin annetaan nuorelle myös esimerkkejä sekä kokemuksia siitä, mitä kaikkea työpaikkahaastatteluissa voi tulla vastaan. Haastattelurunko auttaa myös haastattelijaa pysymään olennaisissa kysymyksissä sekä aikataulussa. Lisäksi se takaa sen, että kaikilla haastatteliijoilla haastattelu on samanlainen. Haastattelukysymyksiä voi vaihtaa sekä muokata oman tarpeen mukaan.

*Kannustava haastatteluote on erittäin tärkeä osa nuoren positii-
visen ja onnistuneen ensihaastattelukokemuksen saamiseksi.*

Esimerkkejä yleisimmistä haastattelukysymyksistä:

- Kerro vähän itsestäsi (harrastus, perhe...)
- Mitä työ/harjoittelu/vapaaehtoiskokemusta sinulla on? (Tätä kysymystä voi muokata nuoren iän ja tason mukaan. Jos työkokemusta ei ole, kysytään kotitöistä, tai esim. TET -harjoittelu, taksvärkkipäivä ym.)
- Kerro omista vahvuuksistasi (esim. koulu ja vapaa-aika)
- Kerro jokin kehittämisen kohde
- Miksi olet hakenut juuri tähän työhön?
- Miksi juuri sinut tulisi valita meille töihin?

PISTEYTYYS

Haastattelun jälkeen käytetään haastatteluiden arviointiin tarkoitettua pisteytyslomaketta, joka auttaa valintojen tekemisessä. Yhteisesti sovittu pisteytys varmistaa tasapuolisuuden, mikäli haastattelihoita on useita. Lomakkeen avulla arvioidaan erilaisia olennaisia tekijöitä työtä varten. Tällaisia asioita voi olla esimerkiksi motivaation mittaaminen, kuinka hyvin haastatteluun on valmistauduttu, nuoren omia tavoitteita kesätyön saamiseksi ja muut mahdolliset olennaiset tekijät. Pisteytysjärjestelmän täyttämisen apuna haastattelutilanteessa saadun tuntemuksen lisäksi voidaan kysyä lisätietoja esimerkiksi koulun kuraattorilta, terveydenhoitajalta tai muulta henkilökunnan jäseneltä. Heidän avulleen voi saada lisää

tietoa mahdollisista elämänhallintaan tai itsetuntoon liittyvistä erityishuomioista, esimerkiksi kiusaaminen, yksinäisyys, itsetunto-ongelmat, taloudellinen tilanne jne. Osa valinnoista tehdään nuorisotyön ja kasvatuksellisuuden näkökulmasta ja nämä lisätiedot tukevat valintoja siltä osalta.

Arviointilomakkeen lopuksi laitetaan vielä yleisiä muistiinpanoja haastateltavasta sekä hänen soveltuvuudesta valittuihin ryhmiin. Nuorelle sopivat ryhmät kannattaa kirjoittaa ylös, jotta valintapäivässä nuoria pystyy sopivimpiin ryhmiin suositteluun. Pisteytyslomake ei ole julkinen, joten sen mallin halutessaan voi olla yhteydessä Iisalmen nuorisopalveluihin.

VALINTAPROSESSI

Kaikkien haastatteluiden jälkeen koittaa valintapäivä, jonne jokainen haastattelija on tehnyt tarvittavat valmistelut haastatelluille nuorille.

Näihin valmisteluihin kuuluu muun muassa haastatteluiden pisteytys sekä erityishuomioiden huomioiminen niihin (esim. kuraattorin ym. kommentit) ja ryhmäehdotukset kirjallisena jokaiselle nuorelle.

Valinnat suoritetaan yhdessä kaikkien haastattelijoiden kanssa. Jos haastatteli-joita on vain yksi, voi valintaan ottaa mukaan myös muita ohjaajia.

Valintaprosessi yhden ryhmän kohdalla toimii niin, että jokainen haastattelija

esittää omat ehdotuksensa ryhmän jäseniksi, jonka jälkeen valitsijat yhdessä miettivät, ketkä sopisivat parhaiten kyseiseen ryhmään. Ryhmät pyritään muodostamaan mahdollisimman monipuolisesti niin, että ryhmiin tulee eri luokka-asteella olevia, eri sukupuolisia, vilkkaustasoisia, rauhallisia/sosiaalisia ym. Kavereita pyritään välttämään laittamasta samaan ryhmään, ellei jokin erityinen syy sitä erikseen vaadi.

Valinnat eivät mene täysin perinteisten valintaperusteiden mukaan, vaan osa valituista tulee valituksi myös nuorisotyön ja kasvatuksellisuuden näkökulmasta.

Kaikille hakijoille ilmoitetaan valinnoista kirjeitse.

Hyvin useasti valintakirjeiden saavuttua perille, tulee yhteydenottoja erilaisista syistä johtuen. Voi olla, että esimerkiksi valittu nuori ei voi ottaakaan työpaikkaa vastaan ja tällöin tulee huomioida varasijoilla olevia nuoria.

On myös tärkeää olla varautunut siihen, että ei valituille voi olla tarvetta kertoa siitä miksi juuri häntä ei valitettavasti tullut valituksi. Valitsematta jääminen on myös iso oppimisen kokemus siitä, kuinka elämässä tulevia pettymyksiä ja vastoinkäymisiä kohdataan.

KIRJE TWIST-KESÄTYÖHÖN VALITUILLE

Twist-kesätyöhön hakijoita tänä keväänä oli yhteensä 154. **Sinut valittiin yhdeksi twistiläiseksi. Onnea!**

Ryhmäsi on numero _____; eli _____ twist.

Sen ajankohta on _____ - _____ 2017.

Ryhmää ei voi vaihtaa. Työpäivät ovat arkisin ja viikonloppu on vapaa.

Ryhmäsi vastuuhjaajana toimii _____ ja työparina on kesäohjaaja _____.

Twist-kesätyöhön valituilla on kaksi tapaamista ennen työjakson alkua.

Osallistuminen tapaamisiin on välttämätöntä!

Ensimmäinen tapaaminen sinun ryhmälläsi on

_____ kuuta klo 15.15- n. 16.15 lisalmen nuorisotalolla

(Kirkkopuistonkatu 25).

Tapaamisessa tutustutaan toisiin ryhmäläisiin ja oman ryhmän nuoriso-ohjaajaan.

Lisäksi täytetään henkilötietolomake työsopimustietoja varten.

Ota mukaasi sitä varten oma

IBAN-tilinumerosi (=pankkitilinumero) ja henkilötunnuksesi (syntymäaika + loppuosa).

Voit kirjata ne muistiin jo valmiiksi seuraavalle sivulle.

Ilman niitä henkilötietolomaketta ja työsopimusta ei voi tehdä. Tapaaminen kestää noin tunnin.

Toinen tapaamiskerta, Twist-pelissäntöilta on

_____ kuuta klo 17.30 – n. 19.00 lisalmen nuorisotalolla.

Tapaamisessa allekirjoitetaan työsopimus, käydään läpi ryhmien työtehtäviä ja Twist-kesätyön pelissäntöjä. **Pelissäntöiltään tullaan yhdessä huoltajan kanssa, joten näytä tämä kirje myös huoltajallesi.**

Työlainsäädännön mukaan alle 15-v. työsopimuksen allekirjoittamiseen tarvitaan huoltajan lupa.

Lupa allekirjoitetaan pelissäntöillassa. Yhdenmukaisuuden vuoksi kaikilta pyydetään huoltajan allekirjoittama lupa (myös 15v. täyttäneiltä). **Ilman allekirjoitettua lupaa ei työsopimusta voi tehdä.**

Tuo pelissäntöiltään verokorttisi. Vaikka veroa ei peritäkään, verokortti on esitettävä työnantajalle. Pelissäntöillassa on mukana myös ryhmien vastuuhjaajat ja kesäohjaajat.

Jos sinulla on jotain kysyttävää valintaan liittyen, ole yhteydessä p. 0401234567/

Ohjaaja tai e-mail ohjaaja1@sähköposti.fi,

Jos et vastaanota Twist-kesätyöpaikkaa, ilmoita mahdollisimman pian, jotta voimme valita toisen ryhmäläisen tilallesi. **Twist-kesätyön vastaanottaminen edellyttää koko työsuhteen ajan työskentelyä.**

Twist-kesätyöterveisin

Ohjaaja numero 1

TWIST-KESÄTYÖ

Iisalmen kaupungin nuorisotyön järjestämään 7.- ja 8.-luokkalaisten Twist-kesätyöhön haki yhteensä 155 nuorta. Kaikki hakijat haastateltiin. Heistä 100 valittiin.

Twist-ryhmiä on yhteensä seitsemäntoista ja nuoria on viisi-kuusi jokaisessa ryhmässä. Viisi ryhmistä on perustwistejä ja loput teemallisia.

Twist-toiminnan tavoitteena on harjoitella käytännössä työelämän pelisääntöjä. Työ tapahtuu arkipäivisin pääasiassa klo 8-14. Ryhmillä 5, 6 ja 7 on yksi iltavuoro (kehitysvammaisten juhannustanssit on tiistaina 20.6. ja työvuoro on klo 15-21).

Yksi Twist-jakso kestää seitsemän työpäivää (arkisin) ja palkka on 5,40 euroa/tunti. Työpäivä on pituudeltaan kuusi tuntia ja se sisältää ruokatauon ja kahvitauot aamu- ja iltapäivällä.

Tarkempia tietoja saa sekä nuorten omassa ryhmätapaamisessa sekä pelisääntöillassa, johon kutsutaan mukaan myös huoltaja/huoltajat, joten näytä tämä valintakirje myös huoltajallesi.

Ryhmää ei voi vaihtaa.

KIRJAA TÄHÄN VALMIIKSI ENSIMMÄISTÄ TAPAAMISTA VARTEN HENK.TUNNUS JA TILINUMERO

Henkilötunnus

							A				
--	--	--	--	--	--	--	---	--	--	--	--

Pankin nimi _____

IBAN-tilinumero **F**

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Palkka maksetaan omalle pankkitilille, joten jos sinulla ei ole vielä omaa pankkitiliä, on hyvä avata se.

(KIRJE EI VALITUILLE)

TWIST-KESÄTYÖNHAKIJAT

Kiitos kiinnostuksestasi Twist-kesätyötoimintaa kohtaan.

Hakijoita Twist- kesätyöhön oli tänä keväänä yhteensä 154.
Heistä sata valittiin.

Valitettavasti Sinä et tällä kertaa tullut valituksi Twist-kesätyöhön.

Jos sinulla on jotain kysyttävää valintaan liittyen,
ole yhteydessä
puh. 0401234567/ Ohjaaja numero 1, e-mail ohjaajanumero1@sähköposti.fi

Ohjaaja numero 1

KESÄTÖIDEN VALMISTELU

RYHMÄTAPAAMINEN

Jokaiselle kesätyöryhmälle on oma ryhmätapaaminen, josta lähtee myös tietoa valintakirjeessä.

Tämä tapaaminen on ensimmäinen, missä ryhmäläiset näkevät toisensa. Tässä voi olla hyvä käydä esittelykierros, miksi haki juuri tähän ryhmään, mikä ryhmässä kiinnosti ja mitä jokainen kesätyöltä odottaa. Ryhmäläisten kanssa on hyvä ottaa myös joitain tutustumista edistäviä pelejä/leikkejä.

Ensimmäisessä ennakkotapaamisessa esitellään kyseisen ryhmän ohjaajat, kerrotaan yleisesti työtehtävistä sekä aikatauluista. Näiden lisäksi voi kertoa jo alustavasti niistä työelämän pelisäännöistä, mitä on hyvä ottaa huomioon kesätyöhön tullessa.

Näitä asioita voi olla esimerkiksi pukeutuminen, ruokailun tärkeys, kännykän käyttö, palkanmaksu ja niin edelleen. Työelämän pelisääntöjä käydään tarkemmin läpi myöhemmässä vaiheessa pidettävissä pelisääntöilloissa.

Verokortin hankinnasta kannattaa muistuttaa ja kertoa myös käytännössä, kuinka toimitaan ja mitä verokorttia hakiessa tulee tietää, esimerkiksi palkan suuruus. Tärkein osio on henkilötietolomakkeiden täyttäminen, jotta jokaiselle voidaan kirjoittaa työsopimus. Tämä työsopimus käydään läpi sekä allekirjoitetaan pelisääntöilloissa. Henkilötietolomakkeen malli löytyy seuraavalta sivulta.

HENKILÖTIEDOT TWIST-KESÄTYÖSOPIMUSTA 2017 VARTEN

Sukunimi

Etunimet

(alleiviivaa kutsumanimi)

Henkilötunnus

						A				
--	--	--	--	--	--	---	--	--	--	--

Katuosoite

Postinumero
ja toimipaikka

--	--	--	--	--

Puhelin

				-									
--	--	--	--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Koulu ja luokka

Pankin nimi

IBAN-tilinumero

FI

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Huoltajan nimi ja
puhelinnumero

Verokortti 2017

- liitteenä tässä lomakkeessa
- toimitettu aiemmin
- toimitetaan myöhemmin; ____ . ____ . 2017 mennessä

PELISÄÄNTÖILTTA

Ennen ensimmäisien ryhmien aloitusta jokainen ryhmä käy pelisääntöillassa. Pelisääntöiltan on tavallisesti kutsuttu huoltajat, jotta heille tulee myös kattava informaatio nuoren kesätyöpaikasta. Vuonna 2017 Iisalmen nuorisopalvelut järjestivät pelisääntöillan neljänä eri iltana, joihin oli jaettu 17 eri ryhmää sopiviksi kokonaisuuksiksi. Jokaiselle ryhmälle on järjestetty oma pöytä, johon ryhmäläiset voivat kokoontua huoltajiensa kanssa.

Pelisääntöilta alkaa yhteisellä osiolla, jossa alkuun esitellään kaikki kesän aikana nuorten parissa työskentelevät ohjaajat sekä kerrataan vielä sitä, mitä Twist-kesätyö yleisesti on ja minkälaisia yhteisiä työpaikkaan liittyviä huomioitava asioita on sekä yhteisiä pelisääntöjä. Läpikäytävät asiat on tarkemmin kerrottu kappaleen lopussa olevassa pelisääntö esitteessä, jonka avulla tärkeät asiat on myös pelisääntöillassa käyty läpi. Jokai-

nen nuori myös sai kyseisen esitteen itselleen kotiin, jotta voi tarvittaessa kerrata tärkeitä asioita.

Yhteisen osion jälkeen jokaiseen pöytään saapuu ryhmän vastuuhjaaja, jonka johdolla ryhmä käy läpi oman työjaksensa työtehtäviä, aikatauluja sekä muita olennaisia seikkoja, joita on hyvä ottaa huomioon työjaksolle tultaessa. Näiden asioiden jälkeen siirrytään lupalappujen täyttämiseen, jossa pyydetään lupa siihen, kuka työsopimuksen voi allekirjoittaa, valokuvauslupa (eli saako valokuvia, joissa nuori esiintyy, käyttää nuorisopalvelun markkinoinnissa) sekä saako nuori kulkea ohjaajien kyydissä työkohteesta toiseen työjakson aikana. Lisäksi lupalappussa tiedustellaan, haluaako huoltaja työjakson päätyttyä soiton kotiin siitä, kuinka nuorella työjakso sujui.

Pelisääntöillan lopuksi käydään yhdessä läpi työsopimukset sekä allekirjoitetaan ne ja kerätään verokortit.

TWIST-LUVAT

nuoren nimi

sosiaaliturvatunnus

TWIST-TYÖSOPIMUKSEN ALLEKIRJOITUS

Twist-jakson ajalle tehdään normaali kirjallinen työsopimus.

Työlainsäädännön mukaan alle 15-vuotias tarvitsee holhoojan suostumuksen työsopimusta solmittaessa. Yhdenmukaisuuden vuoksi kaikilta (myös jo 15v. täyttäneiltä) otetaan huoltajan allekirjoittama lupa.

nuori saa itse allekirjoittaa Twist-kesätyösopimuksen

huoltaja allekirjoittaa Twist-kesätyösopimuksen

VALOKUVIEN KÄYTTÖLUPA

Jokaisella Twist-ryhmällä on yksi työpäivä valokuvauspäivä ja oma valokuvauskohteensa. Valokuvia käytetään mm. kaupungin nettisivuilla ja Twist-jaksojen ja nuorisopalvelujen ja toimintojen esittelyssä. Valokuvissa voi esiintyä myös Twist-nuoret.

valokuvia, joissa nuori esiintyy, saa käyttää em. tarkoituksessa

valokuvia, joissa nuori esiintyy, ei saa käyttää em. tarkoituksessa

KULJETUSLUPA

Twist-työkohteet ovat ryhmästä riippuen esim. keskusta-alueella, Hernejärvellä, Nerohvirralla, Pohjoiskylillä, Paloisvuorella, Kangaslammella, Kyllikinrannassa tai jalkapallohallilla. Samassa työkohteessa pyritään olemaan koko päivä. Joskus kesken työpäivän voidaan joutua siirtymään työkohteesta toiseen.

Keskusta-alueella kuljemme jalkaisin. Toivomme, että nuori saa kulkea ohjaajan kyydillä.

nuori saa kulkea ohjaajan kyydissä

nuori kulkee omalla pyörällä tai mopolla

huoltaja huolehtii kuljetuksesta tarvittaessa työpäivän aikana työpisteestä toiseen

PALAUTE HUOLTAJALLE TWIST-JAKSOSTA

Nuoriso-ohjaajat soittavat huoltajalle nuoren kesätyöstä jakson päätyttyä, mikäli huoltaja niin haluaa.

toivon, että minulle soitetaan numeroon _____ - _____ / _____ (huoltajan nimi)

HUOM mikäli työjakson aikana syntyy jokin huolen aihe, ohjaaja soittaa huoltajalle. lisämessä _____ . _____ kuuta 2017

huoltajan nimi ja nimenselvennös

sekä nuoren allekirjoitus

PELISÄÄNTÖILLASSA JAETTAVA INFO

Usein kysyttyä

En muista missä työkohteeni on tänään.

Voit tarkastaa sen työvuorolistastasi. Ohjaaja myös kertoo aina seuraavan työkohteen. Tallenna oman ryhmäsi ohjaajan numero puhelimeesi, niin voit tarvittaessa soittaa tai lähettää viestiä.

Milloin palkka maksetaan?

Palkka maksetaan työsuhteen päättyessä. Kaupungilla on kaksi palkanmaksupäivää kuukaudessa.

Ryhmien 1-8 palkkapäivä on 30.6.2017

Ryhmien 9-11 palkkapäivä on 14.7.2017

Ryhmien 12-14 palkkapäivä on 31.7.2017

ja ryhmien 15-17 palkkapäivä on 15.8.2017

Saako Twististä työtodistuksen?

Työtodistuksen saat oman Twist-jaksosi päättyessä – säilytä se hyvin. Viimeisenä Twist-päivänä jokainen tekee oman portfoliokansian, johon työtodistuksen voi lähettää. Portfoliosta ja työtodistuksesta on apua tulevaisuudessa mm. kesätyötä haikessasi. Se kannattaa olla mukana haastattelussa.

Valokuvanäyttely

IISALMI NUORTEN SILMIN

Twist-nuoren perhe ja ystävät ovat tervetulleita

Iisalmi Nuorten Silmin –valokuvanäyttelyyn avajaisiin pe 28.7, klo 10-15 Iisalmen Citymarkkettiin.

Näyttely on avoinna yleisöllä 29.7-25.8.

Näyttelyssä on yksi kuva jokaiselta Twist-nuorelta. Vapaa pääsy.

Nuoriso-ohjaajien yhteystiedot

Ohjaaja 1
puh
0401234567
(Ryhmät 1-5)

Ohjaaja 2
puh
0501234567
(Ryhmät 6-10)

Ohjaaja 3
puh
0441234567
(Ryhmät 11-14)

Ohjaaja 4
puh
0400234567
(Ryhmät 15-17)

Tavoitat meidän myös [WhatsApp](#)lla
Ohjaajilla on työparina kesäohjaajat

Henkilö nro 1, henkilö, nro 2, henkilö nro 3 ja henkilö nro 4.

Mitä tahansa kysyttävää sinulla tai vanhemmillasi on Twist -jaksoista, ota yhteyttä ryhmäsi nuoriso-ohjaajaan

Twist-muistilista nuorille ja vanhemmille

www.poli.fi/twist

Valokuvat:
kesän 2015 ja 2016 twist-nuoret

MUISTA NÄMÄ

Muista riittävä yöuni ennen Twist-kesätyöpäivääsi – sopiva aika on n. 8 tuntia!
Hyvän yönunen jälkeen työpäiväkin sujuu paremmin.

Ole täsmällinen: tule ajoissa - älä myöhästy töistä. Palkka karttuu joka työtunnilta, ei myöhästymisestä.
Myöhästyminen korvataan joko työllä tai palkkasi vähennetään ko. aika.

Noudata sovittuja ruoka- ja kahvitaukoajkoja.

Jokainen ryhmä kokoontuu enimmäisenä työpäivänä nuorisotalolle.

Ohjaaja kertoo työpäivän lopussa seuraavan työkohteen, tehtävän ja kokoontumispaikan.

Muista liikenneturvallisuus työmatkoilla ja työkohteesta toiseen siirtyessä.
Muistathan myös työmatkoilla pyöräillessä kypärän!

SYRJINNÄSTÄ VAPAA ALUE
DISCRIMINATION-FREE ZONE

Jokaisena työpäivänä on kaksi kahvitaukoa (10 min.) ja puolen tunnin mittainen ruokatauko. Tauot pidetään työkohteissa ja tuloilla ei voi poistua työkohteista.

Ota joka päivä eväät mukaasi – jotain suolaista (esim. voileipiä, sämpylöitä) ja juotavaa sekä vaikkapa joku hedelmä tai jogurtti. Myös lämmitettävää ruokaa voi ottaa. Vaikka aamulla tuntuu, ettei ole nälkä, se tulee varmasti päivän mittaan. Juotavana on parasta vesi tai mehu - energiajuomat ja limsat eivät ole hyviä janonpoistajia eikä niitä sallita eväinä. Muista syödä hyvä aamupala ennen työhön tuloa.

Käikillä Iisalmen kaupungin työntekijöillä on tupakointikielto työaikana.

Työ on sekä ulko- että sisätyötä. Pukeudu asianmukaisesti – hyvä työasu on esim. t-paita, verkkariasu ja lenkkarit. Suomen kesästä vaihtelee päivittäin. Aurinkolta kannattaa suojautua lippiksellä tai huivilla ja aurinkovoiteella. Varaudu sadekuuroihin sadeasulla ja kumppareilla. Työtä tehdään ulkona myös pikkusateella. Työkäsineet yms. tarjoaa työnantaja.

Työelämän pelisääntöihin kuuluu mm. että työaikana ei puhuta kännykkään, eikä lähetellä esim. WhatsApp-viestejä eikä surffata netissä. Kännykkä voi olla mukana, mutta se on paras sulkea tai laittaa äännettömälle työpäivän ajaksi.

Kaupunki on vakuuttanut kaikki työntekijänsä tapaturman varalta – muista, että paras keino vähentää tapaturmia, on noudattaa tarkasti ryhmän ohjaajien antamia työturvallisuusohjeita.

Jos sairastut, ilmoita siitä omalle ohjaajallesi. Työelämässä pelkkä vanhempien poissaololupa ei riitä, vaan tarvitaan terveydenhoitajan tai lääkärin antama todistus. Jos todistusta ei esitetä, palkkaa ei makseta kyseiseltä päivältä.

Jos sinulla on jokin tärkeä meno esim. hammaslääkäriaika, kero siitä ennakkoon ryhmäsi ohjaajalle. Lääkärissä käyntiaika ei ole työaikaa, esim. mopokortin teoria- ja ajotunnit pitää sopia omalle ajalle.

Iisalmen nuorisopalvelut on mukana Syrjinnästä vapaa alue -kampanjassa. Edellytämme, että kaikki twistiläiset tulevat toimien keskenään ja jokainen on tasavertainen ryhmän jäsen. Minkäänlaista syrjintää tai kiusaamista ei sallita Twist-toiminnassa.

OHJAAJIEN PEREHDYTYKSEN

Ohjaajien perehdytyksessä käydään läpi erilaiset työtehtävät, mitä välineitä niiden tekemiseen on hankittu sekä tilat ja ympäristöt, missä työtehtäviä nuorien kanssa tullaan kesän aikana tekemään. Perehdytyksen aikana käydään läpi myös yhteistyökumppanit ja heidän tarvittavat yhteystiedot. Jokaisen ohjaajan työtehtävät käydään läpi ja myös kesän aikataulutus. Perehdytys muokkaantuu jokaiselle oman näköiseksi tarpeen mukaan.

Vuonna 2017 Iisalmen nuorisopalvelut järjestivät kesäohjaajille perehdytyksen ensimmäisen työviikon aikana ennen nuorten työhön tuloa. Se sisälsi työväli-

neiden käytön ohjeistuksen, tiloihin tutustumisen, työympäristöihin tutustumisen eri pisteissä, aikataulutuksen, kesäohjaajille kuuluvat muut tehtävät, tarvittavat yhteystiedot, yleiset ohjeet ohjaamiseen sekä kameroiden käytön perusopetuksen. Lisäksi samalla viikolla on kaikille aloittaville ryhmille aiemmin mainittu pelisääntöilta, jossa on myös nuorten vanhemmat mukana. Ohjaajat näkevät näin kaikki nuoret ja heidän vanhempansa. Perehdytys on laajentunut edellisistä vuosista kesäohjaajien palautteen mukaan.

VÄLINEET

Ennen kesätöiden alkamista tulee kaikki tarvittavat välineet hankkia ryhmien työtehtäviä varten. Ensimmäisenä vuonna on hyvä listata kaikki ryhmille suunnitellut työtehtävät ja sitä myöten myös kaikki tarvittavat työvälineet ja -tarvikkeet. Näitä voi olla esimerkiksi siivousvälineet, pesuaineet, haravat, roskankerääjät jne.

Kaikki tarvittavat välineet on hyvä hankkia jo hyvissä ajoin. Välineistön hankinnassa kannattaa ottaa huomioon myös turvallisuuteen liittyvät välineet, esimerkiksi huomioliivit. On erittäin tärkeää huolehtia nuorten turvallisuudesta työtöiden aikana niin huolellisen perehdytyksen kuin turvallisuutta lisäävien välineiden kautta.

Kesätöiden valmistelutöihin liittyy myös ryhmien suunnittelemien ja toteutettavien tapahtumien ennakkomarkkinointi ja siihen liittyvien materiaalien tekeminen. Mainoksien tulisi olla tarpeeksi informatiivisia, mutta kuitenkin jättää väljyyttä nuorien ideoinnille sekä suunnittelulle.

Lisäksi ennen kesätöiden alkua olisi hyvä koota ryhmien jäsenistä yhteystietolista, jossa on nuoren tiedot sekä hänen huoltajan tiedot. Tämän avulla yhteystiedot ovat helposti tarvittaessa saatavilla.

KEKÄ

T

MEKNÄ

KEKÄ

KESÄTYÖ

TYÖJAKSON RUNKO

Vaikka jokaisella ryhmällä on teemansa ja työtehtäviensä mukaan yksilöllinen työjakso, kuitenkin työjaksojen runko kulkee samalla tavalla jokaisella ryhmällä. Ryhmien työskentelyaika on seitsemän arkipäivää. Viikonloput ovat vapaita. Pääsääntöisesti ryhmien työajat asetuvat klo 08:00 - 14:00 välille muutamia poikkeuksia luukunottamatta. Nämä poikkeukset voivat johtua esimerkiksi tapahtumien ajankohdista.

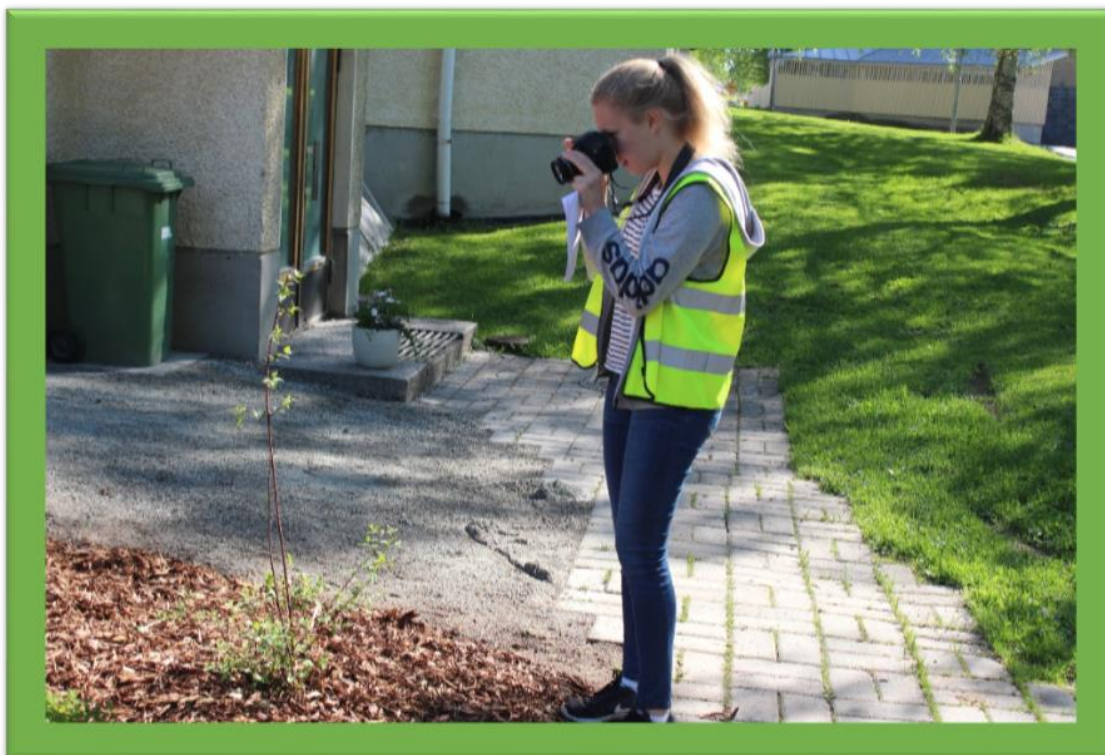
Ennen ryhmän aloitusta jokainen alkava ryhmä käydään yhteisesti kaikkien ohjaajien kanssa läpi. Tässä kertauksessa käydään läpi ryhmien työtehtäviin huomioitavia asioita, töihin tulevat ryhmäläiset sekä yleisiä sovittavia asioita ohjaajien kesken.

Ryhmän ensimmäisen päivän aluksi yleensä käydään läpi koko jakson työkohteet, päätehtävät sekä tiedustellaan ryhmäläisten tuntemuksia työjakson aluksi. Tässä vaiheessa on myös hyvä vielä käydä läpi jonkinlainen esittely ryhmäläisten ja ohjaajien kesken. Ennen työtehtäviin lähtiessä jokaiselle annetaan vielä kirjalliset työvuorolistat, joista näkee perustietojen lisäksi ohjaajien yhteystiedot ja muuta huomioitavaa työjaksolle.

Jokaisen ryhmän työpäivään kuuluu kaksi 10 minuutin taukoa sekä 30 minuutin ruokatauko, jotka on sisällytettävä työpäivän lomaan sopiviin ajankohtiin. Ohjaajat suunnittelevat taukojen ajankohdat itse työtehtävien mukaan. Jokaisen työpäivän päätteeksi nuoret kirjoittavat päiväkirjaa, päivän työtehtävistään sekä päällimmäisiä tuntemuksia työpäivästä. Tätä päiväkirjaa hyödynnetään loppujakson aikana tehtävään portfolioon. Lisäksi työjakson aikana ohjaajat ottavat kuvia nuorista eri työtehtävistä, joita nuoret voivat halutessaan hyödyntää myös portfolioon.

Ohjaajat seuraavat nuorien vointia sekä jaksamista työpäivän aikana ja tarvittaessa ottavat nuoren kanssa puheeksi huolta aiheuttavia asioita, esimerkiksi eväiden puuttuminen, työtehtävistä laistaminen tai päivittäin toistuva väsymys. Työtehtävät tulee perehdyttää nuorille tarkasti sekä seurata työtehtävien tekemisen sujumista. Jakson aikana saa tuntea ryhmästä sekä siitä, kuinka itenäisesti ryhmäläiset eri työtehtäviä kykenevät tekemään, sekä minkälaisen ohjaajan tuen he rinnalleen tarvitsevat.

Kaikilla ryhmillä jakson aikana yksi työtehtävä on ottaa valokuvia erilaisista aiheista. Nämä valokuvat menevät Iisalmen nuorisopalveluiden käyttöön esimerkiksi markkinointiin.

Jakson loppupuolella jokainen ryhmäläinen tekee itselleen portfolio kansion, jota he voivat hyödyntää tulevassa työhauussa. Portfolio kansioon voi laittaa omat työ- ja koulutodistuksensa sekä twististä saadun palautteen. Jokainen voi myös tehdä itsestään portfolioon valokuvakollaasin nuoresta eri työtehtävissä. Jokainen saa tehdä yksilöllisen näköisen portfolio, mutta ohjaajat käyvät läpi yhdessä nuorten kanssa sitä, minkälainen siisti portfolio on sekä mitä se voi sisältää. Portfolio teon aikana toinen ohjaajista ottaa jokaisen nuoren yksi

kerrallaan palautekeskusteluun, jossa käydään läpi nuoren työjakson sujumista palautteen kautta, jonka ohjaajat ovat täyttäneet etukäteen. Palautteen malli löytyy seuraavalta sivulta. Portfolioiden valmistuttua jokaiselta nuorelta pyydetään vielä kirjallista palautetta kesätyöjaksosta. Palautteet kerätään nimettöminä. Palautteen malli löytyy kappaleen lopusta.

Työjaksot päätetään aina yhteisiin päätöskahveihin, joihin yleensä jokin ryhmä on leiponut omana työtehtävänänsä viimeisen päivän aamuna. Päätöskahvien jälkeen käydään vielä läpi mennyttä jaksoa, jaetaan jokaiselle työtodistukset sekä pienet oppaat, jossa kerrotaan yleisiä asioita työelämän pelisäännöistä.

Jokaisen työjakson loputtua ohjaajat koontuvat yhteiseen palaveriin, jossa käydään läpi menneet ryhmät, positiiviset sekä mahdolliset kehitettävät asiat sekä tutustutaan jo uusiin alkaviin ryhmiin. Viimeinen työtehtävä edelliseen työjaksoon liittyen on niille huoltajille soitto, jotka lupalapussa siihen haluk-

kuutensa ilmoittivat. Huoltajan kanssa käydään yhdessä läpi nuoren saama palaute kesätyöstä, työtehtäviä sekä miten niiden tekeminen sujui sekä yleisiä tunnelmia jaksosta. Lisäksi huoltajilta pyydetään palautetta Twist -kesätyöstä ja kuinka sitä voisi kehittää.

TWIST

KESÄTYÖPALAUTE

Nimi: _____

_____ - twist _____ .2017

Annetut työtehtävät hoidit _____

Voisit vielä kiinnittää huomiota _____

Twist-ryhmäläisenä olit _____

Hyvää jatkoa ja tsemppiä tuleviin kesätyöhön! ☺

t. Twist-ohjaajasi

Kerro palautteesi TWIST -kesätyöstäsi

IFWIIIST

Rastita asteikolla 1 – 5:

1=täysin eri mieltä, 2=melko eri mieltä, 3=en osaa sanoa,

4=melko samaa mieltä, 5=täysin samaa mieltä

	1	2	3	4	5
Twist-tehtävät vastasivat odotuksiani					
Työmäärä oli sopiva					
Työtehtävät olivat riittävän vaihtelevia					
Sain riittävästi opastusta työtehtävien suorittamiseen					
Sain riittävästi palautetta työstäni ohjaajilta					
Oman Twist-ryhmäni työilmapiiri oli mukava					
Viihdyin Twist-kesätyössä					
Aion suositella Twist-kesätyötä kavereilleni					

Mitä asioita/taitoja opit omasta mielestäsi?

Mitkä asiat/työtehtävät jäivät Twististä mieleesi mukavimpina/ myönteisimpinä?

+ Miten kehittäisit Twist-kesätyötä?

Tiedottamista keväällä Twist-haun aikaan:

Hakemuksen palauttamista ja/tai haastattelua:

Ennakkotapaamisia (oman ryhmän tapaaminen ja pelisääntöiltä):

Työtehtäviä:

Tehtävien ohjeistusta/opastusta:

Muuta, mitä?

Kiitos palautteestasi!

MIETTEITÄ KESÄOHJAAJILTA

Yksi olennainen osa-alue Twist-kesätyössä on kesäksi palkattavat ohjaajat, jotka mahdollistavat Iisalmessa tämän kesätyötoiminnan toteuttamisen nykyisessä mittakaavassaan. Seuraavassa osiossa käydään läpi heidän mietteitään Twist -kesätyöhön liittyvistä asioista. Haastattelu suoritettiin ryhmähaastatteluna ja vastaukset julkaistaan nimettöminä.

Hyvä Twist-kesäohjaaja on nuoria innostava sekä hänellä on napakka työote. Joissain asioissa tulee olla jämäpti ja ei pidä ruveta myötäilemään liikaa nuorten mielipiteitä esimerkiksi työtehtävien suhteen. Työjakson aikana tulee pystyä pitämään narut omissa käsissään. Kesäohjaajalla tulee olla tilannetajua sekä pelisilmää ohjaamiseen. Työjaksojen aikana tulee erilaisia tilanteita eteen sekä nuorille paljon uutta asiaa. Nuoren kohdatessa ongelmatilanteen, tulee miettiä hetki sitä, täytyykö tilanteeseen mennä saman tien auttamaan, vai antaa-ko nuorelle mahdollisuuden ratkaista tilanne itse omalla tavallaan. Nuorille on hyvä myös antaa sopivasti siimaa sekä luottaa siihen, että työtehtävät tulee teh-

tyä. Ohjaajat eivät ole töissä sitä varten, että työtehtävät tehtäisiin nuorten puolesta, vaan olemme tukemassa työtehtävissä.

Monia nuoria kohdatessaan kesän aikana täytyy huomioida jokaisen yksilölliset tarpeet sekä perehdyttämisessä että tuen tarpeessa sekä huomioida se, mitä nuorilta pystyy vaatimaan ja mitä ei. Ryhmätyöskentelyä ohjattaessa tulee ottaa huomioon ryhmän kehittyminen ja ryhmäytyminen. Ryhmän sisällä syntyy erilaisia kaverisuhteita ja tämän myötä täytyy seurata myös sitä, miten työtehtävien tekeminen kavereiden kanssa sujuu vai meneekö työtehtävien suorittaminen enemmän niin sanotusti höpöttämiseksi. Ryhmäläisiä kannattaa jakaa mahdollisimman monipuolisesti eri työskentely pienryhmiin, jotta jokainen nuori saisi kokemuksia mahdollisimman monen eri henkilön kanssa työskentelystä.

Usein nuorisotyössä työyhteisöt ovat suhteellisen pieniä ja näin suuri määrä kesäohjaajia tuovat mielenkiintoisen lisämausteen työyhteisöön. Työyhteisön laajenemisessa on paljon positiivisia

puolia, mutta myös monia uusia huomioitettavia asioita, jotta työyhteisö lähtee toimimaan. Ohjaajien kesken tulee olla yhtenäinen linja sekä yhteisiä pelisääntöjä tulee käydä läpi kaikkien kanssa niin, että ne ovat jokaiselle työskentelyvaiheessa selvät. Avoin keskustelu sekä viestinnän sujuvuus työntekijöiden kesken on avain jouhevasti sujuvaan työskentelyyn. Lisäksi nuorien kanssa työskenneltäessä jokaisen ohjaajan tulisi olla tasavertaisia ohjaajia nuorille sekä ohjaajaparien tulisi huomioida ja arvostaa toisen erilaista tyyliä tehdä työtä sekä huomioida jokaisen persoona työskentelyssä. Asioita voidaan tehdä hyvin monella tavalla, mutta lopputulos voi olla täysin sama.

Yksi haastavista asioista on ollut nuorten arviointi, koska työjaksot ovat suhteellisen lyhyet. Arvioinnin haastavuus riip-

puu todella paljon nuoresta itsestään. Jotkut nuoret ovat erittäin puheliaita sekä antavat oman luonteen ja persoonan näkyä. Osasta ei taas saa oikein mitään irti työjakson aikana, vaikka yrittäisi mitä. Millään lailla ei tule nuoren luonne näkyviin. Kuitenkin palautteeseen on onnistututtu saamaan nuorille niin positiivisia kuin kehittämisen kohteita ja molemmat kohdat palautteessa on tärkeää.

Twist-kesäohjaajana oppii kärsivällisyyttä siihen, että et tee nuoren puolesta niitä eri työtehtäviä vaan antaa nuoren tehdä työtehtäviä itse omalla tyylillään. Antaa nuoren keksiä itse, miten työtehtävän voisi suorittaa. Kaiken kaikkiaan kesäohjaajan työ on erittäin monipuolista ja tässä saa haastettua itseään sekä menemään omien mukavuusalueidensa ulkopuolelle.

”Tämä on palkitsevaa työtä, on hieno nähdä nuorten kehittyminen ja kun se lamppu syttyy siinä pään päällä, esimerkiksi ”Hei, opin siivoamaan vessan tänään!”

Liite 1

Palautusosoite: Iisalmen nuorisotalo Kirkkopuistonkatu 25 74100 IISALMI		Palauta hakemus Iisalmen nuorisotalolle henkilökohtaisesti. Hakuaika päättyy pe 31.3.2017 klo 16.00. Palauta hakemus nuorisotalolle ma – pe klo 13-16. Saat haastatteluajan palauttaessasi lomakkeen. Myöhästyneitä hakemuksia ei oteta vastaan! HUOM täytä kuulakärkikynällä!		Halutessasi voit liittää tähän oman kuvasi.	
Hakijan tiedot	Sukunimi		Etunimet (alleiviivaa kutsumanimi)		
	Syntymäaika __ __ / __ __ / 200__		Luokka		
	Osoite				
	Postinumero	Postitoimipaikka		Puhelin	
	Huoltajan nimi			Huoltajan puhelin	
Numeroi tärkeysjärjestyksessä viisi (5) sinulle sopivinta Twist-ryhmää. (Ryhmien päätehtävät on listattuna hakemuksen liitteessä)					
☐ 1 PERUS 5.6.- 13.6.		☐ 2 MEDIA 5.6 – 13.6. Suomi 100		☐ 3 TAPAHTUMA 5.6 - 13.6. Lasten tapahtuma/ Paloisvuori	
☐ 4 TAPAHTUMA 5.6 - 13.6. Lasten tapahtuma/ Nerohvirta		☐ 5 TAPAHTUMA 14.6 - 22.6. Juhannustanssit/ koristelu + tarjoilu		☐ 6 TAPAHTUMA 14.6 - 22.6. Juhannustanssit / kahvio	
☐ 7 TAPAHTUMA 14.6.- 22.6. Juhannustanssit / lipunmyynti + kioski		☐ 8 TEKNOLOGIA 14.6.- 22.6. Normet/ Metallityö Vainio			
☐ 9 PERUS 27.6.- 6.7.		☐ 10 IKÄIHMISTEN TOIMINTAPÄIVÄ 27.6.- 6.7. Nuorisotalo		☐ 11 IKÄIHMISTEN TOIMINTAPÄIVÄ 27.6.- 6.7. Pohjoiskylät	
☐ 12 PERUS 10.7.- 18.7.		☐ 13 KYLÄAPU 10.7.- 18.7.		☐ 14 KIRJASTO 10.7.- 18.7.	
☐ 15 PERUS 19.7.- 27.7.		☐ 16 LUOVA 19.7.-27.7.		☐ 17 MEDIA 19.7.- 27.7.	
Perustele, miksi valitsit juuri kyseiset ryhmät.					

Kerro aikaisemmasta harjoittelu- ja työkokemuksestasi (esim. TET, taksvärkkipäivä, vapaaehtoistyö).

Kerro mitä kotitöitä olet tehnyt.

Kerro harrastuksistasi

Kesäsuunnitelmissani on... (kirjaa tähän kesäohjelmaasi, rippikoulu, leiri, lomamatka tms.) Mahdollisen rippikoulun ajankohta:

Twist-kesätyö on tarkoitettu iisalmelaisille 7.- ja 8.-luokkalaisille. Twist-ryhmiin valitaan yhteensä 100 hakijaa (5-6 nuorta/ryhmä).
Kaikki hakijat haastatellaan. Haastattelukutsun saat mukaasi palauttaessasi tämän hakemuksen.
Haastattelut ovat koulupäivän jälkeen Iisalmen nuorisotalolla. Valinnan haastattelujen jälkeen suorittavat nuorisotyöntekijät. Kysymme mielipidettä myös koulukuraattoreilta ja opinto-ohjaajilta. Valintapäivä on 13.4. ja valinnoista ilmoitetaan kirjeellä 20.4.2017 mennessä. Twist-ryhmillä on kaksi kokoontumista ennen työn alkua; toiseen kutsutaan myös huoltaja mukaan. Tapaamisiin osallistuminen on välttämätöntä työsopimuksen tekemiseksi.

Hakijan ja huoltajan allekirjoitukset

Iisalmissa . päivänä . kuuta 2017

Hakijan allekirjoitus
nimenselvennys

Huoltajan allekirjoitus ja

Jos haluat saada ajankohtaista tietoa Twist-kesätyöstä, tallenna numero 040 830 2638 puhelimeesi ja lähetä samaan numeroon viesti ”LIITY TWIST 2017”. Näin liityt nuorisopalveluiden WhatsApp-lähetyslistalle ja saat ajankohtaiset tiedot WhatsAppin kautta puhelimeesi. Puhelinnumerosi ei näy muille liittyneille. Twist-tiedote toimitetaan perjantaisin ajalla 1.2.- 2.6

Lisätietoja osoitteesta: www.po1nt.fi/twist

LIITE TWIST-RYHMIEN TYÖTEHTÄVÄT

Kaikkien ryhmien tehtäviin kuuluu siivousta ja pieniä kunnossapitotehtäviä (esim. ikkunanpesua, silitystä, roskien keräämistä, kitkemistä, haravointia, tavaroiden järjestelyä). Työt ovat sisä- ja ulkotöitä. Kaikilla on jokin tutustumiskäynti, vierailija tai lyhytkurssi teemaan liittyen.

Jokaisella Twist-ryhmällä sisältyy osaan työpäivistä valokuvausta. Kuvia hyödynnetään nuorisopalvelujen käytössä mm. netissä ja tapahtumailmoituksissa ja tarvittaessa myös kaupungin eri nettisivuilla. Lisäksi kaikki kuvaavat yhteiseen valokuvanäyttelyyn aiheella ”Iisalmi nuorten silmin”. Valokuvanäyttely pystytetään Suomi100 -juhlavuoden kunniaksi. Kuvaaminen tapahtuu eri puolilla kaupunkia ja haja-asutusalueita. Nuoret voivat olla halutessaan mukana kuvissa.

Työtehtävät vaativat hyvää motivaatiota ja yleiskuntoa, halua oppia tekemään erilaisia työtehtäviä ja ryhmässä toimimisen taitoa sekä sosiaalisuutta. Odotamme kaikilta työntekijöiltä positiivista asennetta. Jokaisessa ryhmässä on kaksi ohjaajaa opastamassa työtehtäviin.

Twist-työjakson aikana jokainen tekee oman portfolio-kansion, johon voi koota työ- ja harrastustodistuksia. Uutena mahdollisuutena on työskennellä omalla asuinkylälläsi ryhmässä 3, 11 ja 13. Muuallakin asuvat voivat hakea ko. ryhmiin. Kuljetus työkohteisiin on järjestetty. Työpäivät sisältävät esimerkiksi seuraavia tehtäviä:

Ryhmät nro 1, 9, 12 ja 16 ovat perustwist-ryhmiä

ryhmien tehtävinä on siivousta, tavaroiden järjestelyä ja kunnossapitoon liittyviä ulko- ja sisätöitä, ryhmät osallistuvat Siisti Iisalmi -kampanjaan ryhmässä käy vierailija kertomassa työelämän pelisäännöistä ja vaatimuksista tai ryhmä tekee yritysvierailun

Ryhmät 2 ja 17 ovat mediatwistejä

näihin ryhmiin valitaan kirjoittamisesta ja valokuvaamisesta kiinnostuneita ryhmät tekevät lisäksi galluppeja ja kirjoittavat mielipidekirjoituksia mm. someen, nuorten nettiportaali Po1ntiin ja tekevät media-aiheiset vierailut ryhmä 2 kirjoittaa lasten ideoiman sadun ja pitää siitä satutuokion, ryhmään valitaan lasten kanssa työskentelystä pitäviä ryhmä 17 kokoaa valokuvanäyttelyn kesän aikana otetuista kuvista

Ryhmät 3 ja 4 ovat tapahtumatwistejä

tähän ryhmään valitaan liikunnallisia, ohjaamisesta kiinnostuneita o ryhmät järjestävät toimintapäivät 6-10-vuotiaille lapsille ryhmän 3 tapahtuma on Nerohvirralla ja ryhmän 4 tapahtuma on Paloisvuoren alueella (sateen sattuessa sisätiloissa Kuivurin Tuvalla /nuorisotalolla) o ryhmille järjestetään yhteinen leikinohjauskurssi

Ryhmät 5, 6 ja 7 ovat tapahtumatwistejä

näihin ryhmiin valitaan tapahtumajärjestelyistä kiinnostuneita nämä kolme ryhmää järjestävät yhdessä kehitysvammaisten juhannustanssit Kyllikinrannan tanssilavalla ti 20.6.

ryhmä 5 toimii paikan koristeluryhmänä ja tekee ennakkoon tarvittavat koristelut, toivottaa tulijat tervetulleiksi ja tarjoilee tanssissa

ryhmä 6 hoitaa kahviota ja leipoo sinne ennakkoon o ryhmä 7 järjestää pieniä toimintapisteitä ja hoitaa karkkioskia

Ryhmä 8 on teknologiatwist

tähän ryhmään valitaan teknologia- ja metallialasta kiinnostuneita ja/tai alalle aikovia o ryhmä työskentelee kuusi työpäivää Normetilla ja Metallityö Vainiolla tutustuen alaan käytännössä sisältää työhön perehdytyksen, jossa mm. työsuojaus aiheena

Ryhmät 10 ja 11 ovat tapahtumatwistejä

näihin ryhmiin valitaan esiintymisestä ja ohjaamisesta kiinnostuneita nuoria, jotka pitävät ikäihmisten kanssa toimimisesta esim. pelaten ja jutellen o ryhmään toivotaan esim. musikaalisia nuoria ryhmät järjestävät toiminnalliset tapahtumat ikäihmisille (sisällä ja ulkona) o ryhmän 10 tapahtuma on nuorisotalolla ja ryhmän 11 tapahtuma on Pohjoiskylillä

Ryhmä 13 on kyläapu-twist

ryhmä käy tekemässä pieniä kunnostustöitä ja avustavia tehtäviä mm. Viitaalla

Ryhmä 14 on kirjastotwist

tähän ryhmään valitaan lukemisesta, kädentaidoista ja tapahtumajärjestämisestä kiinnostuneita ryhmä työskentelee Iisalmen kaupunginkirjastossa tehden mm. oman lempikirjan esittelyn, järjestäen kirjastokirppiksen, askarrellen poistokirjoista yms.

Ryhmä 16 on luova twist

tähän ryhmään valitaan kädentaidoista ja piirtämisestä kiinnostuneita nuoria o he askartelevat loru- ja laulukortteja, tekevät julistepohjia ja toteuttavat pienen hyväntekeväisyysprojektin ryhmä vierailee käsityökeskus Alliinassa

Iisalmen kaupunki
Iisalmen nuorisopalvelut
Twist kesätyö

Oppaan kuvituksessa on käytetty vuosien 2016-2017 Twist nuorten ottamia kuvia.